

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

**Přínosy a negativa zavedení elektronické evidence tržeb pro
podnikající fyzické osoby v ČR**

**Benefits and negative aspects of introducing electronic
records of sales for business individuals in the Czech Republic**

Bc. Martina Herianová

Plzeň 2018

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta ekonomická

Akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Martina HERIANOVÁ**

Osobní číslo: **K15N0009K**

Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**

Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**

Název tématu: **Přínosy a negativa zavedení elektronické evidence tržeb pro podnikající fyzické osoby v ČR**

Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Charakterizujte elektronickou evidenci tržeb.
2. Charakterizujte pojem podnikající fyzická osoba.
3. Charakterizujte předpokládané klady a zápory zavedení elektronické evidence tržeb.
4. Analyzujte skutečné přínosy a negativa pro podnikatele.
5. Zhodnoťte přínosy a negativa zavedení elektronické evidence tržeb pro podnikající fyzické osoby.

Rozsah grafických prací: **neuveđen**
Rozsah kvalifikační práce: **60 - 80 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

- **DUŠEK, Jiří.** *Elektronická evidence tržeb: v přehledech. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-247-5839-8*
- **ŠIMEK, Bohuslav.** *Elektronická evidence tržeb v České republice. 1. vyd. Plzeň: Spreved, 2016. ISBN 978-80-906455-0-9*
- *Elektronická evidence tržeb : zákon o evidenci tržeb s praktickým komentářem: uživatelské rady a tipy : slevy na dani a změna DPH související se zákonem o evidenci tržeb. Bratislava: DonauMedia 2016, ISBN 978-80-8183-001-3*
- *Zákon č. 112/2016 Sb., zákon o evidenci tržeb*

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Zdeněk Hruška, Ph.D.**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **21. října 2016**
Termín odevzdání diplomové práce: **24. dubna 2017**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Ing. Michaela Krechovská, Ph.D.
vedoucí katedry

V Plzni dne 21. října 2016

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci na téma „Přínosy a negativa zavedení elektronické evidence tržeb pro podnikající fyzické osoby v ČR“ vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího diplomové práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni, dne 19.4.2018

.....

Podpis autora

Poděkování

Úvodem bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce Ing. Zdeňku Hruškovi, Ph.D. za vedení práce, odbornou pomoc, poskytnutý čas a cenné rady, které mi pomohly při zpracování diplomové práce. Rovněž děkuji své rodině a přátelům za trpělivost a oporu.

Obsah

Úvod	7
1 Geneze elektronické evidence tržeb	9
1.1 Stínová ekonomika	9
1.2 Daně a pojistné	13
1.2.1 Daň z přidané hodnoty	14
1.2.2 Daň z příjmů fyzických osob	15
1.2.3 Sociální pojištění	16
1.2.4 Zdravotní pojištění	18
1.3 Podnikající fyzická osoba	19
1.4 Evidence tržeb v evropském kontextu	21
1.5 Evidenční povinnost před EET	23
2 Očekávané náklady a přínosy EET pro podnikatele	25
2.1 Očekávané náklady EET pro podnikatele	25
2.2 Očekávané přínosy EET pro podnikatele	26
2.3 Vyhodnocení modelových systémů	27
3 Zákonná pravidla EET	28
3.1 Subjekt evidence tržeb	28
3.2 Evidovaná tržba	28
3.2.1 Formální náležitosti evidované platby	30
3.2.2 Rozhodný příjem u fyzických osob	30
3.3 Postupné zavádění elektronické evidence tržeb	31
3.4 Běžný a zjednodušený režim	31
3.5 Zrušení elektronické evidence tržeb	32
4 Evidování tržeb v podnikové praxi	33
4.1 Autentizační údaje	33
4.2 Technické zařízení	34
4.3 Registrace na daňovém portálu	34
4.4 Pokladní systém	35
4.5 Kódy na účtence	35
4.6 Ověření vystavené účtenky u správce daně	36
4.7 Informační povinnost	37
4.8 Přestupky a správní delikty v EET	37

4.9	Účtenková loterie.....	38
5	Skutečné dopady EET na podnikatele	39
5.1	Rovnocenné podmínky pro podnikání dle oborových organizací	39
5.2	Náklady na implementaci a provoz EET	42
5.3	Vývoj počtu podnikajících FO po zavedení EET	44
5.4	Vývoj vybraných ekonomických ukazatelů podnikatelů po zavedení EET	45
5.4.1	Vývoj tržeb	45
5.4.2	Vývoj inkasa DPH.....	49
5.4.3	Vývoj počtu zaměstnanců	50
5.4.4	Vývoj inflace	52
5.5	Sankce a kontroly	55
5.6	Podvádění za účelem daňových úniků	55
5.7	Kontrola činnosti zaměstnanců	57
5.8	Internetové připojení	58
5.9	Další přínosy a negativa	59
5.10	Empirický výzkum.....	61
5.10.1	Preempirická část	61
5.10.2	Empirická část	62
5.10.3	Vyhodnocení empirického výzkumu	68
6	Shrnutí výsledků práce	70
6.1	Komparace očekávaných a skutečných přínosů a negativ	70
6.2	SWOT analýza EET a vyhodnocení dopadů	72
	Závěr.....	79
	Seznam tabulek	82
	Seznam obrázků	83
	Seznam zkratk	84
	Seznam použité literatury	85
	Seznam Příloh.....	91

Úvod

Daňové příjmy tvoří nejvýznamnější část příjmů veřejných rozpočtů. Správce daně se domnívá, že stále existují rezervy v efektivním výběru daní, a proto se snaží najít recept na zvýšení výběru daní a zároveň biče na nepoctivé podnikatele. Zavedené opatření v podobě „Elektronické evidence tržeb“ (dále EET) má v České republice od začátku mnoho zastánců i odpůrců. Podporovatelé se od začátku zaklínají vidinou lepšího výběru daní, odpůrci naopak spatřují další zátěž pro podnikatele. A právě dobré podnikatelské prostředí je často považováno za jeden z hlavních faktorů dlouhodobé konkurenceschopnosti země. Ideálním výsledkem by tedy mělo být opatření, které přinese do veřejných prostředků více příjmů a zároveň zlepší podnikatelské prostředí. Tématem diplomové práce je zhodnotit přínosy a negativa zavedení elektronické evidence tržeb z pohledu podnikající fyzické osoby, jaké dopady bude mít zmiňované opatření na tyto podnikatelské subjekty.

Důvodem zavedení elektronické evidence tržeb je dlouhodobé a systematické krácení daňové povinnosti v některých oblastech podnikání. Podle Českého statistického úřadu (dále ČSÚ) se nevykázané příjmy v České republice pohybují v částce okolo 170 mld. Kč ročně. Finanční správa ČR (dále FS ČR) se zaměřila hlavně na hotovostní příjmy podnikatelských subjektů a hledala efektivní nástroj kontroly zaznamenávání těchto tržeb bez možnosti manipulace. Při zvažování vhodného prostředku se muselo vzít v úvahu velké množství podnikatelských subjektů v České republice, a proto se hledal moderní elektronický systém. Výsledkem bylo zavedení „Elektronické evidence tržeb“, která má ambici zabránit daňovým únikům plynoucím ze zatajených hotovostních tržeb. Tak jako mince má dvě strany, tak i nastolené opatření má bohužel své přínosy, ale i negativa. (<http://www.etrzby.cz/cs/proc-e-trzby>)

Cíle a metodický postup práce

Cílem této diplomové práce je **identifikovat přínosy a negativa zavedení elektronické evidence tržeb pro podnikající fyzické osoby**. Dílčím cílem je popsat genezi elektronické evidence tržeb, charakterizovat ji z hlediska jejího funkčního systému a vymezit pojem podnikající fyzická osoba z pohledu legislativy České republiky. Dále budou uvedeny očekávané klady a zápory pro podnikatele, které v obhajobě svého kroku uváděla FS ČR před zavedením povinnosti evidovat tržby. Poté budou zjištěny skutečné dopady na podnikatele, které budou následně konfrontovány se skutečnými přínosy

a negativy zavedení elektronické evidence tržeb pro podnikající fyzické osoby v České republice. Autorka práce je sama podnikající fyzickou osobou s povinností evidovat tržby, proto čerpala ze svých zkušeností při popisu procesu zprovoznění elektronického evidování a dále i přínosy a negativa, která jí i jejímu blízkému podnikatelskému okolí tato povinnost přinesla.

Práce je rozdělena do šesti kapitol. První kapitola se bude věnovat genezi elektronické evidence tržeb, důvodům tohoto opatření a bude definován pojem podnikající fyzická osoba. V druhé kapitole budou uvedeny očekávané přínosy a negativa, která předpokládali autoři projektu z Ministerstva financí ČR (dále MF ČR). Třetí kapitola bude pojednávat o zákonných pravidlech EET a na ní naváže kapitola čtvrtá, kde bude popsán proces elektronické evidence tržeb v praxi. Jako stěžejní část celé práce budou v páté kapitole popsány skutečné dopady na podnikatele. Obsahem šesté kapitoly bude komparace očekávaných a skutečných kladů a záporů EET a souhrn přínosů a negativ pomocí SWOT analýzy.

Při vypracování diplomové práce bude postupováno následujícím způsobem:

- Zdroje pro literární rešerši budou čerpány zejména ze zákonů, které se týkají dané problematiky, odborných zpráv zpracovaných pro MF ČR a odborné literatury.
- Empirická část práce bude čerpat z dostupných statistických dat veřejných institucí, dále z informací získaných z dotazníkového šetření a informací z vlastního šetření.
- Na základě získaných informací bude provedena komparace očekávaných a skutečných dopadů EET na podnikatele.
- Skutečné dopady budou vyhodnoceny pomocí SWOT analýzy.
- V závěru budou shrnuty poznatky a navrhnutá nová řešení.

1 Geneze elektronické evidence tržeb

V Evropské unii dochází každý rok v důsledku krácení daní k velké ztrátě daňového příjmu, a to přibližně kolem 1 bilionu EUR. Stejně tak i Česká republika přichází v důsledku vyhýbání se daňové povinnosti ekonomickými subjekty o daňový příjem. Cílem téměř všech zemí, které jsou členy Evropské unie, je snížení daňových úniků. Hlavní myšlenkou je daně nezvyšovat, ale zvýšeného příjmu dosáhnout lepším výběrem daní. (MF ČR, Studie – Specifikace projektu Elektronická evidence tržeb, 2015)

Zlepšení výběru daní je i jednou z priorit Vlády ČR, která je uvedena v programovém prohlášení vlády z roku 2014. Jedná se o zavedení takových opatření, která by vedla k efektivní kontrole evidence tržeb zejména z maloobchodního prodeje zboží a služeb. Tyto ambice vedly k zavedení **Elektronické evidence tržeb - zjednodušeně se jedná o on-line vykazování tržeb, povinnost vystavovat doklady nesoucí unikátní číslo a následně možnou zpětnou kontrolu přímo od zákazníků.**

Elektronická evidence tržeb má dva hlavní cíle. Prvním je **zlepšení rovnocenných podmínek podnikání**, při kterých jsou výrazně zvýhodněné subjekty, které krátí daňovou povinnost při prodeji zboží a služeb. Druhým hlavním cílem je **získání dodatečného výnosu daní** od subjektů, které nevykazují své tržby v plné výši a tím si krátí svoji daňovou povinnost.

Tyto dva hlavní cíle se tedy zaměřují na eliminaci stínové ekonomiky, která vede k zamlčování nebo snižování daňové povinnosti, protože se jedná o nelegální ekonomické aktivity. (https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/dulezite-dokumenty/programove_prohlaseni_unor_2014.pdf)

1.1 Stínová ekonomika

Hospodářství státu lze rozdělit do dvou oblastí – první je oblast oficiálního hospodářství a ta druhá je neoficiální oblast, která se děje ve stínu ekonomiky oficiální. Tato část se proto nazývá ekonomika stínová nebo také šedá.

Žák (1999) ve Velké ekonomické encyklopedii uvádí, že stínová ekonomika zahrnuje výkony, které nejsou zachycené ve vykazovaném výkonu ekonomiky. Malou část z této ekonomiky tvoří legální činnosti, jejichž podstatou jsou domácí práce a samozásobitelství. Nelegální činnosti nepodchycené ekonomiky potom dále rozděluje na ekonomiku šedou a černou. Šedou ekonomiku tvoří aktivity za účelem vyhýbání se

regulaci a placení daní, jako jsou např. stavební práce, kde z následného zisku nejsou placené daně nebo při nichž jsou zaměstnávání pracovníci bez pracovního povolení. Výraz černá ekonomika označuje činnosti, jejichž obsah je nelegální.

Další autoři vnímají pojem stínová ekonomika jako synonymum pro šedá ekonomika. Fialová (2007, str. 164) definuje stínovou ekonomiku jako „*část produkce, která nevchází do ukazatelů vyjadřujících souhrn produkce vytvořené v ekonomice za určité období*“. Do této skupiny zahrnuje daňové úniky, nelegální zaměstnávání a jinou nelegální činnost.

Dle Hasse a spol. (2008, str. 377) „*stínová ekonomika zahrnuje veškeré hospodářské aktivity, které představují tvorbu hodnot, ale nejsou evidovány v národním účetnictví – tedy ani v oficiálně vykazovaném společenském produktu*“. Obraz reálného národního hospodářství je potom zkreslený přítomností stínové ekonomiky, hodnoty hospodářství se jeví jako nižší než ve skutečnosti.

Hodnoty vytvářené v rámci stínové ekonomiky lze rozdělit do dvou skupin. První je tvorba hodnot, které by neměly být vůbec v národním hospodářství evidovány. Druhou skupinou jsou hodnoty, které by správně měly být evidovány, ale z různých důvodů, např. zatajování, evidovány nejsou.

V první skupině se jedná o práci v rámci vlastního zaopatření jako je např. domácí práce, práce na zahradě, vzájemná pomoc sousedů, dobrovolnická činnost ve spolcích apod.

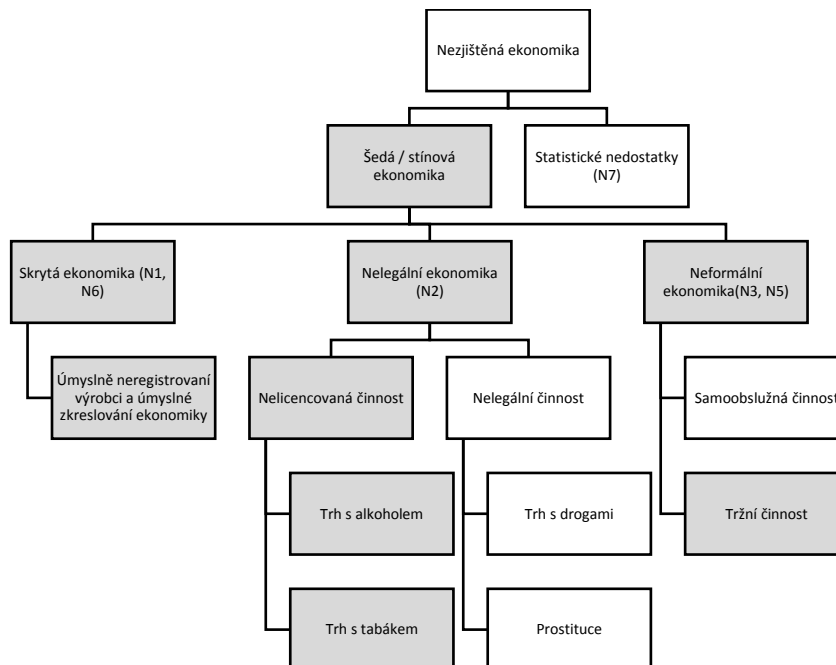
Ve druhé skupině se jedná o činnost ilegální, kde stínovou ekonomiku dle Fassmanna (2006, str. 25) tvoří:

- „*Daňový únik ze strany řádných pracovníků (hlavně samostatně výdělečně činných), podniků a řádně deklarovanych ekonomických transakcí.*
- *Aktivity a ekonomické transakce striktně zakázané trestním právem vzhledem k jejich náplni (kriminální ekonomika).*“
- A dále pak nelegální zaměstnávání, které představuje jakoukoliv nehlášenou placenou práci.

Názorné schéma pro definici uvádí ve své studii Rais a spol. (2015) z Centra ekonomických a tržních analýz (CETA), vychází při tom z definice stínové ekonomiky z širšího třídění uvedené v Příručce měření stínové ekonomiky od OECD (2002). Toto

vymezení slouží i jako podklad pro Český statistický úřad (dále ČSÚ) při odhadování nepodchycené ekonomiky ve výpočtu HDP.

Obrázek 1: Definice stínové ekonomiky

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018, dle http://eceta.cz/wpcontent/uploads/2015/11/SE_01_2015_web.pdf¹

Dle studie Raise a spol. z Centra ekonomických a tržních analýz (2015) je stínová ekonomika rozšířená především v úsecích nefinančních podniků a v domácnostech. Průmyslová odvětví, která jsou z hlediska existence stínové ekonomiky nejvíce vhodná, se vyznačují velkým množstvím hotovostních plateb, možností podhodnocovat hospodářské výsledky a také možností efektivně využívat práci na černo.

Autorce práce se jeví jako nejvýstižnější definice Žáka (1999), který nelegální činnosti v nepodchycené ekonomice dále dělí dle jejich závažnosti, na šedou a černou. Šedá ekonomika představuje vyhýbání se regulaci a placení daní, ale její obsah je legální.

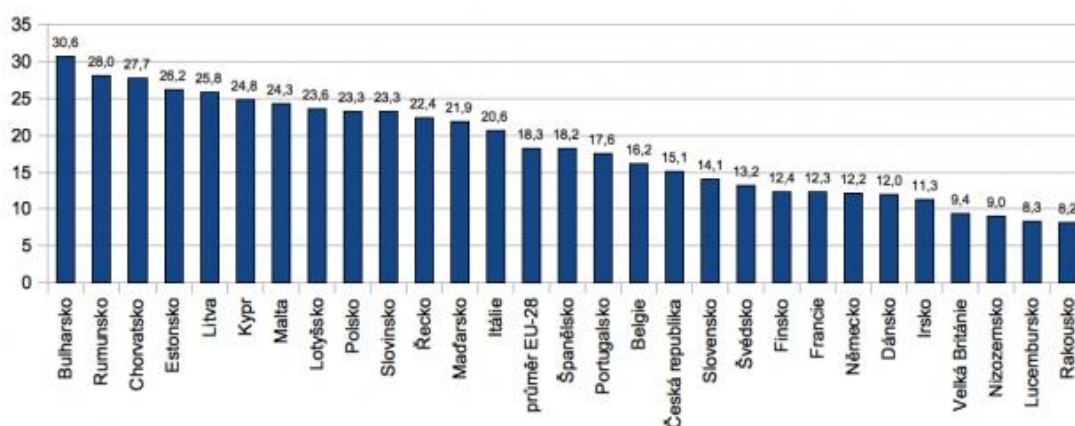
¹ Pozn. Členění nezjištěné ekonomiky je inspirováno definicí OECD a Statistics Canada. N-kategorizace odpovídá pokrytí v rámci odhadů ČSÚ: N1 – Úmyslně neregistrovaní výrobci, N2 – Nelegální ekonomika, N3 – Výrobci bez povinnosti registrace, N5 – Registrovaní výrobci bez povinnosti vykazovat, N6 – Úmyslné zkreslování ekonomiky a N7 – Další statistické nedostatky (naturální mzdy).

V této sféře tedy dochází hlavně ke ztrátám finančního charakteru, které představují nižší příjem do státního rozpočtu. Černá ekonomika potom představuje činnosti nelegální, kterými jsou např. prostituce, vraždy na objednávku a obchod s drogami. Tyto činnosti způsobují společnosti nejen finanční ztráty v podobě ušlých zamlčených daní, ale především nežádoucí společenské dopady.

Dle Schneidera (2012) je jednou z hlavních příčin vzniku stínové ekonomiky výše zdanění. Čím vyšší je tato míra zdanění a rovněž i výše odvodů na sociální a zdravotní pojištění, tím vyšší jsou pro firmu náklady při najímání práce. Tím více jsou firmy motivovány pro najímání práce na černo. Obdobná situace je i z pohledu zaměstnanců, čím vyšší je zdanění práce, daně z přidané hodnoty a spotřební daně, tím se více snižuje jejich disponibilní důchod a hledají způsoby, jak tyto daně obejít. Svoji roli také hraje komplikovaný daňový systém, jeho nepřehlednost a zdlouhavý proces daňového přiznání.

Stínovou ekonomiku lze těžko vyčíslit, protože je neformální, skrytá a vyvíjí se bok po boku oficiální ekonomiky. Šedá ekonomika v Evropské unii a státech Evropského hospodářského prostoru, respektive podíl této ekonomiky na podílu HDP, se odhaduje na 18–20 %, tedy zhruba pětina HDP. Dle údajů z roku 2015 na Obrázku 2 největší problém s šedou ekonomikou mají v Bulharsku, jejich podíl se odhaduje na 30 %. Dále je to potom Rumunsko 28 % a Chorvatsko 27,7 %. Naopak nejmenší podíl šedé ekonomiky mají v Rakousku, Lucembursku a Nizozemsku. Průměr Evropské Unie je 18,3 %.

Obrázek 2: Podíl šedé ekonomiky na HDP v členských státech EU (2015)

Zdroj: Schneider, 2015, <http://www.emeraldinsight.com/doi/full/10.1108/JMLC-09-2014-0027>

Jedním z hlavních cílů zavedení elektronické evidence tržeb je snížit podíl ekonomických aktivit, které nebyly zdaněné, a tím zlepšit výběr daní. Cílem je tedy snížit poměr stínové ekonomiky. Názor, zda toto opatření bude úspěšné, se různí. Na rozdíl od odborníků z Ministerstva financí ČR, kteří projekt připravovali, jsou někteří ekonomové skeptičtí, že zavedením elektronické evidence tržeb se sníží podíl stínové ekonomiky státu.

1.2 Daně a pojistné

Z pohledu FSČR je hlavním cílem elektronické evidence tržeb získávat informace, které zabezpečí lepší přehled a výběr daní. Týká se to především daně z přidané hodnoty a daně z příjmů. Protože je tato diplomová práce zaměřena na podnikatele v ČR, je třeba zmínit i odvody na sociálním a zdravotním pojištění, které jsou úzce spjaty s daňovým základem podnikatelů.

Daň představuje jeden druh příjmů do veřejných rozpočtů a dle Kubátové (2015, str. 15) je „*daň definována jako povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu. Je to platba neúčelová a neekvivalentní. Daň se pravidelně opakuje v časových intervalech (např. každoroční placení daně z příjmů) nebo je nepravidelná a platí se za určitých okolností (např. při každém převodu nemovitosti).*“

Neúčelovost představuje skutečnost, že daň nemá financovat konkrétní vládní projekt, nýbrž se zahrne do celkových příjmů veřejného rozpočtu, z kterého jsou následně financovány různé výdaje na veřejné potřeby. Neekvivalentnost znamená, že poplatník nedostává protihodnotu ve výši odvedené daně.

Úkol daní vyplývá z hlavních funkcí státního sektoru, a to je funkce alokační, redistribuční a stabilizační.

Jedno ze základních třídění daní je třídění podle vazby na důchod poplatníka – daně se třídí na přímé a nepřímé.

- **Daně přímé** – platí poplatník ze svého důchodu a předpokládá se, že je nemůže přenést na jiný subjekt. Jsou to daně důchodového typu a majetkového typu.
- **Daně nepřímé** – u nepřímé daně se předpokládá, že plátcem daně je jiný subjekt než ten, který daň skutečně nese. Daň představuje navýšení ceny, které nese zejména spotřebitel. Mezi nepřímé daně patří spotřební daň, daň z přidané hodnoty a také cla. (Hejduková, 2015)

1.2.1 Daň z přidané hodnoty

Dle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále ZoDPH), se jedná o nepřímou daň, která je zahrnuta do ceny zboží, nemovitostí a služeb za určitých zákonem vymezených podmínek. Tuto daň platí v konečném důsledku poslední článek, tedy konečný spotřebitel (poplatník daně), avšak tuto daň odvádí správci daně osoba, která předmět daně prodává, tato osoba se stává plátcem daně. Plátce daně má tedy povinnost daň od spotřebitele vybrat a následně ji odvést do státního rozpočtu.

Dle Širokého (2013) jsou předmětem daně po věcné stránce čtyři hlavní druhy zdanitelného plnění, a to dodání zboží a převod nemovitostí, přijetí a poskytnutí služeb, dovoz zboží a pořízení zboží z jiného členského státu.

Dle zákona o dani z přidané hodnoty je osobou povinnou k dani každá fyzická osoba, která samostatně uskutečňuje ekonomickou činnost. Avšak plátcem daně se osoba „povinná k dani“ stane až při splnění podmínek dle § 94 ZoDPH. Tyto podmínky ve stručné formě dle Pilátové (2012) jsou

- překročení obrátu 1.000.000 Kč v období 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců – nejrozšířenější důvod pro registraci,
- překročení limitu pro pořízení zboží z jiného členského státu,
- pořízení nového dopravního prostředku nebo zboží, které je předmětem spotřební daně,
- poskytnutí služeb s místem plnění v tuzemsku osobou registrovanou k dani v jiném členském státě nebo zahraniční osobou povinnou k dani,
- dodání plynu nebo elektřiny a zboží s montáží nebo instalací osobou registrovanou k dani v jiném členském státě nebo zahraniční osobou povinnou k dani,
- poskytnutí služeb s místem plnění v jiném členském státě osobou povinnou k dani se sídlem nebo místem podnikání v tuzemsku, pokud povinnost přiznat a zaplatit daň vzniká příjemci služby,
- dobrovolná registrace.

Základem daně z přidané hodnoty je vše, co plátce obdržel jako úplatu nebo má obdržet, vyjma daně za toto plnění.

Sazby daně dle ZoDPH jsou:

„U zdanitelného plnění nebo přijaté úplaty se uplatňuje

- základní sazba daně ve výši 21 %,

- první snížená sazba daně ve výši 15 % nebo

- druhá snížená sazba daně ve výši 10 %.“ (Zákon č. 235/2004 Sb., zákon o dani z přidané hodnoty)

Základní sazba 21 % se uplatňuje u většiny zboží a služeb, nestanoví-li zákon jinak.

První snížená sazba činí 15 % a uplatňuje se u zboží uvedeného v Příloze č. 3 ZoDPH, včetně tepla a chladu, a u služeb uvedených v Příloze č. 2 ZoDPH. Příkladem jsou např. základní potraviny, voda, knihy, zdravotnické prostředky. V případě služeb je důležité zmínit hlavně novelu zákona platnou od 1.12.2016, kdy byly stravovací služby zařazeny do Přílohy č.2 ZoDPH. Tato novela navazuje na Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evidenci tržeb, č. 113/2016 Sb. Tato novela měla být vstřícným gestem pro provozovatele stravovacího zařízení, kdy s povinností evidovat tržby byl předmět jejich činnosti zařazen do skupiny v první snížené sazbě daně z přidané hodnoty.

U zboží uvedeného v Příloze č. 3a ZoDPH se uplatňuje druhá snížená sazba. Příkladem je kojenecká výživa, léky a mlýnské výrobky.

1.2.2 Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů je upravena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále ZoDP). Jedná se o přímou daň, která se dle daňového subjektu řídí ustanovením pro fyzické nebo právnické osoby, jedná se tedy o daň z příjmů fyzických osob nebo právnických osob.

Pro potřeby této diplomové práce je důležitý zejména § 7 ZoDP, kde jsou definovány zdanitelné příjmy ze samostatné činnosti.

Základem daně z příjmů ze samostatné činnosti jsou příjmy definované v § 7 ZoDP snížené o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení (výjimku tvoří pouze příjmy uvedené v odstavci 1 písm. d)). Tyto výdaje může uplatnit dle skutečně vynaložených výdajů anebo se rozhodnout pro paušální výdajovou částku dle § 7 odst. 7 ZoDP (údaje platné pro zdanitelné období roku 2018):

- a) „80 % z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů z živnostenského podnikání řemeslného; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 800000 Kč,
- b) 60 % z příjmů ze živnostenského podnikání; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 600000 Kč,
- c) 30 % z příjmů z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 300000 Kč,
- d) 40 % z jiných příjmů ze samostatné činnosti, s výjimkou příjmů podle odstavce 1 písm. d) a odstavce 6; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 400000 Kč.“ (Zákon č. 586/1992 Sb. Zákon České národní rady o daních z příjmů)

Sazba daně z příjmů fyzických osob ze základu daně sníženého o nezdanitelnou část základu daně (§ 15 ZoDP) a o odčitatelné položky od základu daně (§ 34) zaokrouhleného na celá sta Kč dolů **je 15 %**.

Na žádost poplatníků může správce daně za určitých podmínek určit i paušální daň.

1.2.3 Sociální pojištění

Dle zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (SPZ), je v rámci sociálního zabezpečení zahrnuto pojistné na důchodové pojištění a dále zahrnuje i pojistné na nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Toto pojištění je založeno na pojistném principu. Pojistné je významným příjmem státního rozpočtu.

V rámci sociálního pojištění se podnikající fyzické osoby rozdělují na osoby vykonávající hlavní činnost a vedlejší činnost.

Za podnikající fyzické osoby vykonávající vedlejší činnost se považuje osoba, která není účastna nemocenského pojištění jako:

- Osoba, která byla zaměstnána.
- Osoba, které byl přiznán starobní nebo předčasný starobní důchod nebo má nárok na invalidní důchod.

- Osoba, která měla nárok na rodičovský příspěvek, čerpala peněžitou pomoc v mateřství nebo nemocenskou z důvodu těhotenství a porodu z nemocenského pojištění. Nebo také osobně pečovala o osobu, která vyžaduje soustavnou péči od jiné osoby ve stupni II až IV nebo pečovala o osobu mladší závislé na péči dle stupně I.
- Osoba, která je nezaopatřeným dítětem – do 26 let věku, pokud je studentem střední nebo vysoké školy a připravuje se na budoucí povolání.
- Osoba, která vykonávala vojenskou službu v České republice, pokud se nejedná o profesionální vojáky.

OSVČ se statusem „hlavní“ má vždy povinnost účastnit se důchodového pojištění a příspěvku na SPZ. OSVČ „vedlejší“ má povinnost se účastnit v případě, že její příjem po odpočtu výdajů je vyšší než rozhodná částka. Pro rok 2018 je rozhodná částka stanovena ve výši 71.950 Kč, popř. částky snížené o částku 5.996 Kč za každý kalendářní měsíc, po který OSVČ nevykonávala vedlejší samostatnou činnost a za každý kalendářní měsíc, v němž měla OSVČ nepřetržitě nárok na nemocenskou nebo peněžitou pomoc v mateřství z nemocenského pojištění osob samostatně činných. (<http://www.cssz.cz/cz/pojisteni-osvc/platba-pojistneho/pojistne-na-duchodove-pojisteni.htm>)

Pro výpočet pojistného se vychází z vyměřovacího základu. Ten se stanoví dle daňového základu poplatníka, tj. z rozdílu mezi příjmy ze samostatné činnosti nebo spolupráce a daňově uznatelnými výdaji dle ZoDP. Vyměřovací základ nesmí být nižší než minimální vyměřovací základ.

Dle informací České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) si OSVČ roční vyměřovací základ pro odvod pojistného určuje sama. Je však nastaven nejnižší vyměřovací základ, který pro rok 2018 činí 89.940 Kč. Minimální výše zálohy pro OSVČ s hlavní činností na důchodové pojištění a příspěvek na SPZ činí pro rok 2018 2.189 Kč. (<http://www.cssz.cz/cz/pojisteni-osvc/platba-pojistneho/zalohy-na-pojistne-na-duchodove-pojisteni.htm>)

Maximálním vyměřovacím základem je částka ve výši 48násobku průměrné mzdy, pro rok 2018 je to 1.438.992 Kč. (<http://www.cssz.cz/cz/pojisteni-osvc/platba-pojistneho/zalohy-na-pojistne-na-duchodove-pojisteni.htm>)

Vyměřovací základ pro snadnější orientaci tedy může být buď:

- Vypočtený vyměřovací základ – činí 50 % daňového základu.
- Určený vyměřovací základ – částka, kterou si určuje OSVČ sama v rozmezí minimálního a maximálního vyměřovacího základu pro ni platným. Přičemž za minimální se považuje buď vypočtený vyměřovací základ anebo nejnižší stanovený základ ČSSZ, platná je vyšší hodnota. Tato částka je podkladem pro výpočet důchodu.

Sazby pojistného pro OSVČ jsou:

- „**29,2 % z vyměřovacího základu uvedeného v § 5 b odst. 1 a 2, z toho 28 % na důchodové pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti, jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou účastnou důchodového pojištění,**

- **2,3 % z vyměřovacího základu uvedeného v § 5 b odst. 3, jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou účastnou nemocenského pojištění“.** (§ 7 odst. 1 písm. c zák. č. 589/1992 Zákon České národní rady o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti)

1.2.4 Zdravotní pojištění

Dle zákona č. 48/1997Sb., o veřejném zdravotním pojištění, jsou pojištěni všichni občané s trvalým pobytem na území České republiky a dále osoby, které zde nemají trvalý pobyt, ale jsou zaměstnání u zaměstnavatele v České republice. V České republice působí v současnosti několik zdravotních pojišťoven, u všech platí stejné podmínky pro odvod pojistného, tedy stejná sazba, vyměřovací základ a další podmínky. Příjmy z pojistného vybraného od všech zdravotních pojišťoven spravuje Všeobecná zdravotní pojišťovna, která je následně dle zákona č. 592/1992 Sb., zákona České národní rady o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, dále přerozděluje.

Osoby samostatně činné jsou povinnými plátcí zdravotního pojištění. U zdravotního pojištění se nerozlišuje, jako je tomu u důchodového pojištění, zda se jedná o osobu samostatně činnou s činností hlavní anebo vedlejší. Rozdíl je pouze v povinnosti platit zálohy, anebo v povinnosti odvést pojistné alespoň z minimálního vyměřovacího základu. Pojištěnci, pro které minimální vyměřovací základ neplatí, jsou např.

- OSVČ, která je zároveň i zaměstnancem a odvádí pojistné z tohoto zaměstnání alespoň z minimálního vyměřovacího základu,
- OSVČ, za kterou je plátcem pojistného stát (starobní důchodce atd.),

- OSVČ s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním postižením a další.

Vyměřovací základ OSVČ pro výpočet pojistného se stejně jako u sociálního pojištění odvíjí od výše daňového základu. Vyměřovací základ je 50 % z daňového základu pojištěnce, tedy ze samostatné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení dle ZoDP.

Minimální vyměřovací základ je odvozen od průměrné měsíční mzdy, respektive její poloviny, pro rok 2018 činí 14.990 Kč. Z minimálního vyměřovacího základu se odvozuje výše povinných záloh na zdravotní pojištění, které pro rok 2018 činí 2.024 Kč.

Maximální vyměřovací základ pro zdravotní pojištění není stanoven.

Sazby pojistného pro OSVČ jsou:

- *„Výše pojistného činí 13,5 % z vyměřovacího základu za rozhodné období.“*
(Zákon č. 592/1992 Sb. Zákon České národní rady o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění)

1.3 Podnikající fyzická osoba

Dle § 420 zákona č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku je podnikatelem ten, *„kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku“*.

Dle živnostenského zákona je potom *„živností soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem“*. (Zákon č. 455/1991 Sb., zákon o živnostenském podnikání)

Dle ČSSZ se za osobu samostatně činnou podle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, pokládá jednotlivec, který vykonává podnikatelskou činnost nebo je osobou spolupracující, a to za podmínek, že dosáhl věku nejméně 15 let a ukončil školní docházku.

Dle ČSSZ se dále *„za výkon samostatné výdělečné činnosti na území ČR považuje výkon samostatné výdělečné činnosti konané jak na území ČR, tak mimo území ČR, pokud je vykonávána na základě oprávnění k výkonu takové činnosti vyplývajícího z českých právních předpisů. Uvedené platí v případech, kdy není příslušnost k právním předpisům*

řešena příslušnou mezinárodní smlouvou o sociálním zabezpečení nebo nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 a nařízením Evropského parlamentu a Rady ES č. 987/2009.“ (ČSSZ. Druhy SVČ. Česká správa sociálního zabezpečení. [online]. 2018 [cit. 10.4.2018]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/pojisteni-osvc/druhy-svc/>)

Podnikající fyzická osoba se pro tuto diplomovou práci rozumí fyzická osoba s příjmy ze živnosti nebo jiné samostatné činnosti. Pro tuto práci bude dále tato osoba nazývána **podnikatelem**.

Fyzické osoby, které dosahují zdanitelných příjmů podle § 7 zák. č. 586/1992, Zákona o daních z příjmů, tedy z příjmů z podnikání a jiné samostatné činnosti, mají povinnost vést při uplatňování skutečně vynaložených výdajů daňovou evidenci nebo účetnictví. Pokud poplatník uplatňuje paušální výdaje dle § 7 odst.7 ZoDP je povinen vést záznamy o příjmech a evidenci pohledávek vzniklých v souvislosti s výkony, ze kterých plyne příjem ze samostatné činnosti.

Povinnost vést účetnictví má fyzická osoba, která je podnikatelem a je zapsána v Obchodním rejstříku. Dále má tuto povinnost vést fyzická osoba, která je podnikatelem a její obrat přesáhl hranici 25.000.000 Kč (přesná specifikace v § 1 písm. e zák. č. 563/1991, Zákona o účetnictví). Podnikající fyzická osoba však účetnictví může vést i dobrovolně.

Daňový subjekt, tedy i zde specifikovaná podnikající fyzická osoba, který dosahuje v rámci své podnikatelské činnosti hotovostních tržeb, je povinen vést průběžně evidenci těchto plateb, pokud neneviduje údaje o těchto platbách v jiné evidenci dané zákonem.

Tato práce se věnuje zejména některým oblastem podnikání. Dle třídění NACE se jedná o:

- NACE 55 - Ubytování
- NACE 56 - Stravování a pohostinství

Tyto dva sektory budou dále, pokud nebude uvedeno v textu jinak, zmiňovány pod společným označením „**sektor ubytování a stravování**“

- NACE 45.1 - Obchod s motorovými vozidly, kromě motocyklů

- NACE 45.3 - Obchod s díly a příslušenstvím pro motorová vozidla, kromě motocyklů
- NACE 45.4 - Obchod, opravy a údržba motocyklů, jejich dílů a příslušenství
- NACE 46 – Velkoobchod, kromě motorových vozidel
- NACE 47 - Maloobchod, kromě motorových vozidel

Pro těchto pět sektorů, pokud nebude uvedeno v textu jinak, bude nadále užíváno společné označení „**sektor maloobchodu a velkoobchodu**“

1.4 Evidence tržeb v evropském kontextu

Povinnost evidovat tržby je zavedena vedle České republiky již v dalších 17 zemích Evropské unie. Jedná se o Belgii, Bulharsko, Chorvatsko, Itálii, Kypr, Litvu, Lotyšsko, Maďarsko, Maltu, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko a Švédsko. V Německu byla povinnost evidovat tržby zavedena pro sektor taxislužby. (http://www.etrzby.cz/cs/zajimavosti_zkusenosti-ze-zahranici)

Jedním z prvních států, kde se rozhodli pro povinnou evidenci tržeb, byla v roce 2002 Litva. Pro evidenci zvolili certifikované registrační pokladny. Jednalo se o off-line režim, kde přijaté tržby byly zaznamenávány v paměti registrační pokladny. Na Litvu s tímto způsobem evidence posléze navázaly i další státy jako jsou Polsko, Slovensko a Švédsko. (Smetanková, Palán, 2015)

V některých zemích byla povinnost stanovena jen pro některé sektory podnikání. Například v Belgii byl systém elektronických registračních pokladen implementován v roce 2015, povinnost evidovat má pouze sektor pohostinství. S nástupem povinné evidence, podobně jako v ČR, byla snížena sazba DPH pro stravovací a restaurační služby z 21 % na sazbu 12 %. (Smetanková, Palán, 2015)

Průkopníkem v on-line registraci tržeb je Maďarsko, které evidenci tržeb zavedlo v roce 2012. Jejich způsob je sice v režimu on-line, ale je označován jako hybridní. Jedná se stále o registrační pokladny, které jsou ale on-line připojeny na daňovou správu. Podobný systém jako v Maďarsku se používá i v Rumunsku. (Smetanková, Palán, 2015)

V roce 2013 byl zaveden systém on-line evidence tržeb v Chorvatsku, tzv. „fiskalizace“, kde tržby evidují na centrálním uložišti daňové správy. Principem fiskalizace je, že prodejce při každé transakci vystaví elektronickou účtenku se svým unikátním kódem, odešle do systému daňové správy a jako odezvu získá další unikátní potvrzovací kód.

Fiskalizační proces proběhl v roce 2013 ve třech etapách. Nejdříve se zapojili podnikatelé poskytující stravovací a ubytovací služby, poté maloobchod a ostatní OSVČ a ve třetí etapě zbývající podnikatelské subjekty. Fiskalizační systém je vázán na součinnost s veřejností, která je motivována úctenkovou loterií. (Smetanková, Palán, 2015)

Chorvatský fiskalizační systém vyhodnotila česká daňová správa jako nejvhodnější: „*Chorvatský on-line model se ukázal jako jednoznačně nejefektivnější, nejméně zneužitelný a z mikroekonomického hlediska nejméně nákladný.*“ (FINANČNÍ SPRÁVA. Zkušenosti ze zahraničí. *Etržby. Oficiální stránky k elektronické evidenci tržeb.* [online]. 2018 [cit. 15.1.2018]. Dostupné z: http://www.etrzby.cz/cs/zajimavosti_zkusenosti-ze-zahranici). Proto se inspirovala pro přípravu našeho systému elektronické evidence tržeb právě z tohoto modelu.

Tabulka 1: Rok počátku elektronické evidence tržeb a způsob režimu ve vybraných státech

stát	rok počátku evidence tržeb	režim	vybraný sektor
Litva	2002	off-line	
Polsko	2004	off-line	
Slovensko	2008	off-line	
Švédsko	2010	off-line	
Maďarsko	2012	on-line	
Chorvatsko	2013	on-line	
Belgie	2015	off-line	pohostinství
Rakousko	2016	off-line	
Rumunsko	2016	on-line	
Slovinsko	2016	on-line	
Česká republika	2016	on-line	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018, dle Smetanková, Palán, 2015

Také v České republice se již kolem roku 2000 objevila myšlenka zavedení kontroly evidence hotovostních tržeb. Tržby se měly v kontextu technických možností dané doby povinně zaznamenávat na registračních pokladnách s vnitřní pamětí. Pokladny by měly tzv. „černou skříňku“, s níž by nešlo manipulovat. (Smetanková, Palán, 2015)

Avšak až v roce 2005 byl schválen zákon č. 215/2005 Sb., o registračních pokladnách, který ukládal podnikatelům evidovat tržby. Cílem tohoto zákona bylo zaznamenat platby zejména v maloobchodu a hostinské činnosti, a to za pomoci registračních pokladen s fiskální pamětí. Zákon nakonec nevešel v platnost. Nejdříve byla účinnost zákona

odsunuta o rok a posléze byl zákon o registračních pokladnách k 1.1.2008 úplně zrušen zákonem č. 261/2007 Sb. (Smetanková, Palán, 2015)

V roce 2014 byla myšlenka elektronické evidence tržeb znovu obnovena. Původní varianta evidence na registračních pokladnách byla přepracována do moderní elektronické podoby – elektronické evidence tržeb, která probíhá on-line, **byl přijat zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, a spolu s ním i doprovodný zákon č. 113/2016 Sb.**

Ačkoli je český systém inspirován chorvatským modelem, lze nalézt několik zásadních rozdílů:

- Chorvatsko neumožňuje podnikatelským subjektům elektronický zjednodušený režim, respektive chorvatský zjednodušený režim je založen na číslovaných papírových účtenkách, které jsou dopředu zaevidovány správcem daně.
- Z chorvatského zákona o evidenci tržeb vyplývá povinnost i zákazníkovi, který má povinnost účtenku převzít.
- Chorvatští podnikatelé musí každé ráno hlásit hotovostní zůstatek v pokladně.
- Chorvatsko je na podnikatele přísnější ve výši sankcí. Maximální hranice v Chorvatsku je téměř 2 mil. Kč, v ČR maximálně 0,5 mil. Kč.
(Zákon o fiskalizaci u prometu gotovinom § 25 a § 26 a Šimek, 2016)

1.5 Evidenční povinnost před EET

Již před zavedením elektronické evidence tržeb měly ekonomické subjekty evidenční povinnosti, které vycházely z různých zákonů. Jedná se o:

- **Záznamní povinnost v daňovém řádu** – vychází z § 97 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, daňový subjekt má povinnost vést evidenci hotovostních plateb.
- **Účetnictví** - dle zákona 563/1991 Sb., o účetnictví. Jako nejvýznamnější formou evidence je dáno účetnictví s povinností účtování o stavu a pohybu majetku a dalších aktiv, závazků, o nákladech a výnosech.
- **Účetnictví dle mezinárodních účetních standardů** – společnosti kótované na burze mají povinnost použít pro účtování mezinárodní účetní standardy dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002.
- **Daňovou evidenci v zákoně o daních z příjmů** – dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, je poplatníkům uložena

povinnost evidovat všechny příjmy a pohledávky, které potom slouží pro výpočet daňového základu.

- **Povinnost vydávat doklad jako ochranu pro spotřebitele** – dle § 16 odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, má prodávající povinnost na žádost kupujícího vystavit doklad o zakoupení výrobku nebo služby.
- **Povinnost vydávat doklad dle živnostenského zákona** – dle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, má prodávající stejnou povinnost jako dle zákona o ochraně spotřebitele s obdobnými údaji.
- **Povinnost vést evidenci o cenách** – dle § 11 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, má prodávající povinnost vést záznamy o platných prodejních cenách.

2 Očekávané náklady a přínosy EET pro podnikatele

Dle RIA (hodnocení dopadů regulace, 2016, str.1) zpracovanou MF ČR má zavedení povinné evidence tržeb dva zásadní cíle:

- *„Omezení šedé ekonomiky a efektivnější výběr daní, zejména daní z příjmů a DPH,*
- *narovnání tržního prostředí v české ekonomice, kdy poctiví podnikatelé v různých oborech ekonomiky nejsou schopni konkurovat těm, kteří řádně neplatí daně.“*

MF ČR dle RIA (2016) srovnávalo jednotlivé modely, které již fungují v jiných státech Evropské unie, jako zástupce bylo vybráno Slovensko, Maďarsko a Chorvatsko. První variantou byl model ze Slovenska, kde jsou data ukládána do zařízení, které má tzv. fiskální paměť. Další variantou byl model Maďarska, při níž jsou data ukládána do paměti zařízení a správci daně jsou odesílána v pravidelných intervalech, tzv. hybridní model. A třetí variantou byl chorvatský model, který funguje v on-line režimu.

Ve své zprávě MF ČR identifikuje jako dotčené subjekty připravovaného projektu stát, povinné subjekty (podnikatele), veřejnost a dodavatele IT řešení. Pro tyto jednotlivé skupiny byly identifikovány **očekávané náklady a přínosy**.

2.1 Očekávané náklady EET pro podnikatele

Pro podnikatele byly ve studii RIA (2016) identifikovány tyto náklady:

- **Technické vybavení** (HW a SW) - vybavením novým HW a SW či náklady na úpravu stávajícího SW (jednorázové i opakující se)
- **Poplatky za internetové připojení**
- **Servisní náklady**
- **Náklady na certifikát**
- **Administrativní náklady** (nárůst mzdových a režijních nákladů)

U podnikatele velkého rozsahu se předpokládalo, že již disponoval vybavením, hardwarem i softwarem, které lze použít při zapojení do elektronické evidence tržeb. Proto případný update nebude velkým nákladem. Uvedené náklady jsou vyčíslené pro případ, že podnikatel tímto vybavením nedisponuje.

U podnikatele středního a malého rozsahu se také předpokládalo, že alespoň nějaká část podnikatelů již disponuje potřebným vybavením.

V kategorii drobného živnostníka se předpokládalo, že v této skupině bude nejvíce subjektů, které doposud vydávaly pouze ručně vyhotovené daňové doklady. S ohledem na to, že s jejich činností je zpravidla spojeno jen menší množství vyhotovených účtenek za den, nejsou kladeny na jejich zařízení velké nároky. Vybrat si mohou z více variant – pokladna s tiskárnou, tablet a tiskárna, aplikace do mobilu s možností odesílat účtenky e-mailem.

V RIA (2016) MF ČR zpracovalo předpokládané náklady pro podnikatele. Hrubým odhadem stanovilo ministerstvo částku za pokladnu na 9.000 Kč a měsíční připojení k internetu řádově na stovky Kč měsíčně. Podnikatele ve své studii rozdělili do 4 skupin dle předpokládaného počtu pokladních míst.

Tabulka 2: Předpokládané náklady na pokladní systémy

	počet pokladních míst	předpokládané vstupní náklady na zařízení
Podnikatel velkého rozsahu		
nové vybavení	1000	9 000 000 Kč
update stávajícího vybavení	1000	550 000 Kč
Podnikatel středního rozsahu		
nové vybavení	50	450 000 Kč
update stávajícího vybavení	50	25 000 Kč
Podnikatel malého rozsahu		
nové vybavení	10	90 000 Kč
Drobný živnostník		
pokladna + tiskárna	1	9 000 Kč
tablet (bez tisku účtenek)	1	1 000 Kč
aplikace do mobilu	1	0 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018, dle RIA (2016)

Ostatní náklady jako servisní náklady, administrativní náklady apod., nebyly vyčísleny. Nefinanční náklady nebyly ve zprávě definovány.

2.2 Očekávané přínosy EET pro podnikatele

Dle RIA (2016) bylo jako hlavní přínos pro podnikatele uvedeno **vytvoření rovnocenných podmínek pro podnikání**.

FS ČR na svých stránkách Etržby.cz uvádí ještě další přínosy, které podnikatelům přinese zavedení povinné evidence tržeb. Kromě již zmiňovaného narovnání podnikatelského prostředí, ještě dále uvádí:

- „**Snížení sazby DPH v oblasti stravovacích služeb z 21 % na 15 % s výjimkou alkoholu, tabákových výrobků a doplňkového sortimentu, možné další snížení daňového zatížení v budoucnu.**
- **Nezatěžování poctivých podnikatelů namátkovými daňovými kontrolami,**
- **omezení administrativy spojené s daňovými kontrolami,**
- **možnost využití evidovaných dat k dalším účelům podnikatele (získání lepšího přehledu o vstupech a výstupech, zboží, zlepšení možnosti kontroly případného podvodného jednání ze strany zaměstnanců apod.)“.** (FINANČNÍ SPRÁVA. Proč evidence tržeb. Etržby. Oficiální stránky k elektronické evidenci tržeb. [online]. 2018 [cit. 12.1.2018]. Dostupné z: <http://www.etrzby.cz/cs/proc-e-trzby>)

Tyto další přínosy však nebyly ve zprávě RIA (2016) zpracované MF ČR nijak zohledněné.

2.3 Vyhodnocení modelových systémů

Identifikované náklady a přínosy byly zasazené do kontextu modelových systémů, jak již bylo výše uvedeno – off-line slovenského, hybridního maďarského a on-line chorvatského. Vyhodnocení bylo provedeno v rámci každého modelu bodovým hodnocením jednotlivých nákladů a přínosů za jednotlivé dotčené subjekty a poté provedeno celkové vyhodnocení.

Jako nejefektivnější byl vyhodnocen chorvatský on-line model, dle kterého se MF ČR poté nejvíce inspirovalo při tvorbě systému pro české prostředí. (RIA, 2016)

Při porovnání podmínek pouze pro jeden vybraný subjekt – podnikatele, na který je zaměřena tato diplomová práce, se rovněž i zde chorvatský model jeví jako nejpříznivější. Podrobné údaje viz Příloha A.

3 Zákonná pravidla EET

Základní pravidla pro elektronickou evidenci tržeb jsou stanovena v zákoně č. 112/2016 Sb., Zákon o evidenci tržeb (dále ZoET), ve Sbírce zákonů České republiky ze dne 13. dubna 2016. Ve stejný den byl uveřejněn navazující zákon č. 113/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evidenci tržeb, a to změna zákona o daních z příjmů, zákona o dani z přidané hodnoty a zákona o správních poplatcích.

3.1 Subjekt evidence tržeb

Dle výše uvedeného ZoET je subjektem evidence tržeb poplatník

- daně z příjmů fyzických osob
- daně z příjmů právnických osob

ZoET navazuje na zákon o daních z příjmů, kde jsou poplatníci přímo specifikováni. Jedná se o § 2 ZoDP u fyzických osob a § 17 ZoDP u právnických osob.

Příjmy u fyzických a právnických osob, které podléhají dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně dle §36 ZoDP, nepodléhají povinnosti evidovat tržby.

3.2 Evidovaná tržba

Podle § 4 ZoET je evidovanou tržbou platba, která splňuje formální náležitosti pro evidovanou tržbu, a zároveň platba, která zakládá rozhodný příjem (materiální znak). Obě dvě podmínky pro evidovanou tržbu musí být naplněné zároveň.

Znaky evidované tržby jsou dle ZoET

- **formální** (§ 5 ZoET)
- **materiální**, kterým je založení rozhodného příjmu (§ 6 ZoET)

Dále to může být i platba, která je určena k následnému čerpání nebo zúčtování, které také zakládají rozhodný příjem, nebo následným čerpáním nebo zúčtováním té platby, která zakládá rozhodný příjem. (Vondrák, 2016)

Není tedy vždy podstatné, zda vzniká v souvislosti s evidencí tržby předmět daně z příjmů. Může se jednat např. o tzv. elektronické peněženky, stravenky, vouchery, různé dárkové poukázky na odběr zboží a služeb. V případě např. dárkových poukázek bude tato transakce evidována dvakrát – poprvé při vydání dárkové poukázky a podruhé

při prodeji zboží. Do základu daně z příjmů bude částka samozřejmě evidována pouze jednou. (Vondrák, 2016)

Pokud se však jedná o platbu na konkrétní předplacenou službu nebo zboží ve formě dárkové poukázky, vouchery apod. eviduje se tržba pouze jedenkrát, a to při platbě nebo vydávání poukázky. Může se jednat např. o dárkovou poukázku na masáž nebo zaplacený voucher na rekreační pobyt.

Avšak různé reklamní akce ve formě slevových poukázek na konkrétní částku, procentní slevy, sezónní slevy, evidovanou tržbou nejsou. Tyto poukázky nesplňují obě dvě podmínky pro evidovanou tržbu, nesplňují formální a materiální znaky při uplatnění slevové poukázky. (GFŘ, 2016)

Trvale vyloučené tržby z EET uvádí § 12 Zákona o evidovaných tržbách a jsou to tržby těchto poplatníků:

- Poplatníci, kteří již podléhají regulaci na základě jiných předpisů.
- Poplatníci, kteří jsou financováni z veřejných zdrojů.
- Poplatníci, kteří působí v oblasti veřejně prospěšných činností.

Jsou to organizace státu, územních samosprávných celků, příspěvkové organizace, Česká národní banka a držitel poštovní licence. Dále banky, spořitelny a úvěrní družstva, penzijní společnosti, penzijní fondy a další.

Některé tržby jsou z evidování vyjmuté kvůli jejich „nehospodárnosti“, jsou to např.

- Tržby z poštovních služeb – poplatníků, kteří nejsou držiteli poštovní licence, jedná se např. o kurýrní a obdobné služby.
- Tržby ze vztahu souvisejícího s pracovněprávním nebo obdobným vztahem – jedná se např. o firemní stravování.
- Tržby ze stravování a ubytování žáků a studentů poskytovaného školou – školní jídelny, menzy, internáty, studentské koleje.
- Tržby z jízdného nebo související platby hrazené v dopravních prostředcích při pravidelné hromadné přepravě osob.
- Tržby na palubě letadel – vyloučení zejména z důvodu problematiky zajištění technického řešení v oblacích.
- Tržby z provozování veřejných toalet a další.

3.2.1 Formální náležitosti evidované platby

Formální náležitosti platí pro české koruny i cizí měnu, pro evidovanou tržbu jsou dle § 5 ZoET splněné při těchto formách úhrady

- a) „*platba v hotovosti (papírové bankovky a mince),*
- b) *bezhotovostní bankovní převod, kdy příkaz k úhradě dává plátce prostřednictvím příjemce – např. platební karty,*
- c) *šekem,*
- d) *směnkou,*
- e) *v jiných formách, které mají charakter obdobný formám podle typů, viz předešlé,*
- f) *započtením kauce nebo obdobné jistoty složené některým ze způsobů platby podle předešlých forem úhrad“.* (Zákon č. 112/2016 Sb. Zákon o evidenci tržeb)

V ZoET je sice uvedena forma úhrady bezhotovostní bankovní převod, nicméně tento bod Ústavní soud svým rozhodnutím z prosince 2017 zrušil a ve svém odůvodnění uvádí: „*Ústavní soud proto přistoupil ke zrušení § 5 písm. b) zákona, neboť tržby plynoucí z bezhotovostních převodů jsou poměrně dobře dohledatelné a není tedy dostatečně silný a legitimní zájem státu na jejich plošné evidenci“.* (Ústavní soud, 2017) V platnosti od 1. března 2018 tedy platba uskutečněná prostřednictvím bankovního převodu, kdy příkaz k úhradě dává plátce prostřednictvím příjemce, již není platba povinná k evidenci tržeb dle ZoET.

3.2.2 Rozhodný příjem u fyzických osob

Za rozhodný příjem se považuje příjem ze samostatné činnosti v návaznosti na § 7 ZoDP.

Výjimku tvoří příjem, který

- není předmětem daně z příjmů,
- je z hlediska obvykle přijímaných tržeb ojedinělý,
- podléhá dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně.

Evidovány nebudou také příjmy, které nebyly získány výkonem podnikání. Jsou to např. příjmy z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví, autorských práv apod.

3.3 Postupné zavádění elektronické evidence tržeb

Dle § 37 ZoET jsou některé tržby dočasně vyloučené, respektive evidence bude průběžně nabíhat dle tohoto harmonogramu:

Tabulka 3: Plánované fáze zavádění EET

fáze	datum zahájení EET	popis tržeb	kód CZ-NACE	odhadovaný počet subjektů
1.	1.12.2016	Ubytování, stravování pohostinství	55 56	60
2.	1.3.2017	Velkoobchod a maloobchod	45.1 45.3 45.4 46 47	250
3.	odloženo	Ostatní činnosti s výjimkou fáze 4	různé kódy	150
4.	odloženo	Vybraná řemesla a výrobní činnosti	různé kódy	150

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018, dle Líbal (2016, str.40), doplněno Ústavní soud (2017)

Dle ZoDP měla 3. fáze začít 1.3.2018 a 4. fáze 1.6.2018. Ústavní soud však svým rozhodnutím ze 17.12.2017 náběh 3. a 4. fáze zrušil a doporučil zákonodárcům zákon přepracovat. Hlavní závalu shledával v nejasném vymezení, na koho povinnost evidence dopadá a v jakém rozsahu. Ústavní soud kritizoval zejména ustanovení, která se týkala zjednodušeného režimu a možnosti úplného vyjmutí některých tržeb pouze na základě rozhodnutí vlády. Proto Ústavní soud některá ustanovení zrušil: „*Ústavní soud rovněž zrušil tři zákonná ustanovení, která zmocňují vládu k vydání nařízení, jimiž lze některé tržby evidovat ve zjednodušeném režimu (§ 23), některé tržby vyloučit úplně (§ 12 odst. 4) a rozšířit seznam dočasně vyloučených tržeb (§ 37 odst. 3).*“ (Ústavní soud, 2017)

3.4 Běžný a zjednodušený režim

Podle zákona o evidenci tržeb může poplatník evidovat dvěma způsoby:

- **Běžný způsob** (on-line), kde dochází k průběžnému zasílání informací o evidovaných tržbách.
- **Zjednodušený způsob** (off-line), kde se odesílají informace o evidovaných tržbách až následně, a to nejpozději do 5 dnů.

Zjednodušený režim může poplatník využít při evidování tržeb z prodeje zboží a služeb při pravidelné hromadné přepravě osob na palubě dopravních prostředků.

Dále tento způsob evidence může využít v případě, že by evidování běžným způsobem znemožnilo nebo ztížilo plynulý výkon podnikatelské činnosti, z kterých je tržba generována. Poplatník je automaticky zařazen do běžného režimu, pokud však splňuje podmínky uvedené v § 10 odst. 2 ZoET, může si o změnu režimu požádat u správce daně. V žádosti musí poplatník uvést důvody pro změnu režimu a poté správce daně vydá rozhodnutí.

3.5 Zrušení elektronické evidence tržeb

U poplatníka může nastat situace, že povinnost evidovat tržby u něj zanikne. Může se to stát v případě, že dojde k přerušení nebo ukončení podnikatelské činnosti anebo bude přijímat pouze tržby ve formách, které nepodléhají povinnosti evidence.

Poplatník nemá povinnost správci daně oznamovat, že u něj povinnost zanikla. Avšak má povinnost oznámit změny údajů o provozovnách, čímž se rozumí oznámení skutečnosti, že v provozovně již nedochází k přijímání tržeb, a tuto provozovnu na Daňovém portálu zrušit. Zrušení se provede formou změny stavu provozovny v aplikaci Daňového portálu ze stavu aktivního na zrušenou. V případě pouze dočasného přerušování činnosti lze uvést stav provozovny jako „přerušovaný“.

Pokud poplatník již nebude ani v blízké budoucnosti přijímat tržby podléhající povinnosti evidence, může přistoupit ke zneplatnění certifikátu a zrušit i přístup do aplikace Elektronické evidence tržeb. Po tomto kroku však ztrácí možnost nahlížet na data, která dosud správci daně poplatník zaslal. (<http://www.etrzby.cz/cs/nejcastejsi-dotazy-podnikatelu?id=1176&cat=Ostatni>)

4 Evidování tržeb v podnikové praxi

Prvním krokem, který musí OSVČ učinit, je zjistit, zda má povinnost evidovat tržby. Dle § 3 odst. 1 písm. a) ZoET splňuje podmínku pro subjekt evidence tržeb, neboť je poplatníkem daně z příjmů. Povinnost poplatníkovi vzniká, pokud generuje tržby, které splňují formální náležitosti a zakládají rozhodný příjem. Dále zjistí, zda má povinnost evidovat v běžném anebo zjednodušeném režimu.

Pokud má poplatník povinnost evidovat tržby, musí se do tohoto procesu zařadit nejpozději v termínu, který ukládá § 37 ZoET. Pro nově vzniklé podnikatelské subjekty je povinnost se zaregistrovat před začátkem přijímání hotovostních tržeb.

Má-li poplatník pochybnosti o určení evidované tržby, může si zažádat o závazné rozhodnutí správce daně. Toto rozhodnutí je vázáno správním poplatkem ve výši 1.000 Kč.

Dalším krokem je úvaha nad technickým vybavením. Záměrem MF ČR bylo, aby si poplatník mohl zvolit technické vybavení, které odpovídá náročnosti jeho podnikatelské činnosti. V té nejjednodušší variantě se jedná např. jen o tablet nebo mobilní telefon propojený s tiskárnou. Není povinností používat certifikovaný hardware ani software, požadavkem je pouze připojení na internet, aby mohly být odeslány potřebné informace na Daňový portál a umožnit vystavit zákazníkovi účtenku.

4.1 Autentizační údaje

Shledá-li poplatník, že má povinnost evidovat tržby, zažádá si u FS ČR o autentizační údaje.

Autentizačními údaji jsou přihlašovací údaje, které poplatník získá od příslušného finančního úřadu. Použitím těchto autentizačních údajů potvrzuje svoji totožnost při přihlášení na portál správce daně. Autentizační údaje jsou tvořeny názvem uživatele a heslem.

Poplatník si o tyto údaje má možnost požádat:

- Prostřednictvím Daňového portálu přes datovou schránku, kde je ověřena jeho identita. Musí dodržet formát a strukturu požadovanou správcem daně. Přes datovou schránku budou zaslány autentizační údaje.

- Osobně na kterémkoliv finančním úřadu, kde poplatník získá autentizační údaje okamžitě v zapečetěné obálce.

4.2 Technické zařízení

Záměrem MF ČR bylo vytvořit systém, který nebude vyžadovat certifikovaný hardware ani software. Podnikatel si tak může zvolit pro sebe optimální zařízení, které bude odpovídat náročnosti jeho podnikatelské činnosti. Podmínkou je však, aby zařízení bylo schopno odeslat prostřednictvím internetu požadované informace o přijaté tržbě systému FS ČR a poté zákazníkovi vygenerovat a vytisknout účtenku pro zákazníka se všemi podstatnými údaji. (RIA, 2016)

Může se jednat o velmi jednoduchá řešení jako je použití Smartphonu + bezdrátové tiskárny, tabletu + bezdrátové tiskárny, kompaktní přenosná zařízení bez nebo s cloudovými službami. Anebo potom sofistikovanější řešení jako All-in-one kompaktní zařízení a PC pokladny a registrační pokladny vyhovující pro provoz EET. (RIA, 2016)

Rovněž i výrobci účetních programů reagovali na novou povinnost pro podnikatele a zahrnuli tuto novinku do updatu svých programů. Podnikatelé, kteří již využívali některý z účetních programů, jako je např. Pohoda, Money apod., mohli tedy jen v rámci updatu získat přístup k EET. Avšak ani v tomto případě, kde je update obsahující přístup k EET zahrnut v např. v ročním paušální poplatku za podporu programu, se nemusí jednat o zcela bezplatné řešení. Náklady jsou samozřejmě individuální, v některých případech bylo nutné dokoupit hardware v podobě pokladní tiskárny, dále např. rozšíření licence pro používání více uživatelů, cloudové služby, internetové služby apod.

4.3 Registrace na daňovém portálu

Na Daňovém portálu v sekci „Služby EET“ se vyplní údaje o všech provozovnách, které generují evidované tržby. Rovněž se zde evidují e-shopy, kterých se týká elektronická evidence tržeb.

Podnikatelem budou zadány tyto údaje:

- **Název provozovny**, který je nepovinným údajem pro snazší identifikaci provozovny v přehledech pro potřeby poplatníka.
- **Typ provozovny**, možností je stálá, mobilní nebo virtuální.
- **Stav činnosti provozovny** s možností aktivní, přerušená nebo zrušená.

- **Převažující činnost provozovny**, výběr z výčtu činností z číselníku.
- **Lokalizační údaj podle typu provozovny**
  - o stálá – údaj, kde se provozovna nachází, uvedena adresa vč. ulice, č. p/č., obec, PSČ
  - o mobilní - jednoznačný popis provozovny, např. v případě osobních vozidel uvedené registrační značky
  - o virtuální - URL adresa nebo jiný odkaz, který ji jednoznačně určí (např. e-mail, telefon).

Každé provozovně bude automaticky systémem FS ČR přiděleno identifikační číslo, které bude poplatník uvádět na účtence a v datové zprávě zasílat správci daně.

A poté bude vygenerován certifikát pro evidenci tržeb (§15 ZoET). Certifikát slouží k jednoznačné identifikaci při zasílání údajů datovými zprávami. Prostřednictvím certifikátu systém identifikuje poplatníka, který mu datovou zprávu posílá. Certifikát se vygeneruje v podobě elektronického souboru, který se poté uplatňuje v uživatelském softwaru poplatníka. Podnikatel má povinnost dle ZoET tyto údaje chránit před zneužitím.

4.4 Pokladní systém

Na závěr se získaný certifikát nainstaluje do pokladního systému. Jak již bylo zmíněno, technické zařízení není zákonem přesně definováno. Poplatníci mohou využít software získaný s novým technickým zařízením anebo pracovat se stávajícím účetním systémem, pokud ho již měli k dispozici. Vývojáři účetních softwarů již na připravovanou legislativní změnu reagovali příslušným updatem a připravili prostředí k implementaci certifikátů. Některé systémy jsou natolik intuitivní, že implementaci certifikátu zvládne i běžný uživatel PC. V některých případech nabízí prodejci zajištění implementace na svých prodejnách anebo službu technika přímo na provozovně podnikatele, tato služba je však zpoplatněná.

4.5 Kódy na účtence

Poplatník je dle § 20 ZoET povinen na účtence uvádět následující údaje

- fiskální identifikační kód (FIK)
- označení provozovny, ve které je tržba uskutečněna
- označení pokladního zařízení, na kterém je tržba evidována

- pořadové číslo účtenky
- datum a čas přijetí tržby nebo vystavení účtenky, pokud je vystavena dříve
- celkovou částku tržby
- bezpečnostní kód poplatníka (BKP)
- údaj, zda je tržba evidována v běžném nebo zjednodušeném režimu.

Povinnost uvádět daňové identifikační číslo bylo zrušeno rozhodnutím Ústavního soudu z 17.12.2017. K povinnosti uvádět na účtenkách DIČ ve svém odůvodnění uvádí: „*Takové řešení není dostatečně šetrné k právu na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním osobních údajů*“. (Ústavní soud, 2017) Nicméně pokud je podnikatel plátcem DPH a vystavuje zákazníkovi pouze jeden doklad – daňový doklad se všemi náležitostmi dle ZoET – musí stejně dle § 29 odst. 1 písm. b) ZoDPH, své daňové identifikační číslo na dokladech uvádět.

Fiskální identifikační kód (FIK) je informace, která se na účtenku dostane automaticky, je to zpětná vazba od správce daně na přijetí informace o zaslané tržbě. FIK potvrzuje zaevidování tržby a je unikátní pro každou takto zaslanou zprávu o tržbě.

Bezpečnostní kód poplatníka (BKP) je kód, který je generovaný automaticky pokladním systémem poplatníka, který potvrzuje jednoznačnou vazbu mezi poplatníkem a vystaveným dokladem.

Podpisový kód poplatníka (PKP) je pomocným ochranným prvkem k prokázání odpovědnosti podnikatele za vystavení účtenky. A současně jednoznačně určuje příslušnou tržbu podnikatele. Kód je generován automaticky pokladním zařízením a uvádí se pouze v případech, kdy není možné vygenerovat fiskální identifikační kód, např. při výpadku spojení. Tento kód se také generuje v případě, že pokladní systém je nastaven v režimu testování. V některých případech může být takto klamán zákazník – je vystavena účtenka, která obsahuje „nějaké“ kódy a zákazník tak může mít dojem, že je správně zaevidovaná, tuto účtenku ale lze i zpětně smazat.

4.6 Ověření vystavené účtenky u správce daně

Ve webové aplikaci elektronické evidence tržeb, v sekci pro veřejnost – Ověření účtenky, správce daně umožňuje zákazníkovi ověřit si, zda byla účtenka zaslána správci daně, zda k zaevidování skutečně došlo. Pro kontrolu zaevidování tržby použije zákazník kód FIK z účtenky. V případě výpadku musí být tržba zaevidována nejpozději do 48 hodin

od uskutečněné platby. V případě evidence ve zjednodušeném režimu si bude moci nakupující tuto informaci potvrdit nejpozději do pěti dnů od provedené platby.

4.7 Informační povinnost

Posledním krokem před spuštěním elektronické evidence tržeb je splnění informační povinnosti vůči zákazníkovi. Dle § 25 tuto povinnost ukládá ZoET. Jedná se o informační oznámení, které je umístěné v místě, kde se běžně uskutečňují platby a je dostatečně viditelné. Přesnou velikost zákon nestanoví. Tato povinnost se rovněž týká i internetových obchodů, které realizují tržby dotčené tímto zákonem.

Vizuální stránka není pevně dána, nicméně obsahově je definována zákonem, konkrétně § 25 ZoET, v tomto znění:

- Pro běžný režim evidence tržeb: *„Podle zákona o evidenci tržeb je prodávající povinen vystavit kupujícímu účtenku. Zároveň je povinen zaevidovat přijatou tržbu u správce daně online; v případě technického výpadku pak nejpozději do 48 hodin.“, eviduje-li poplatník v daném pokladním místě tržby v běžném režimu“.*
- Pro zjednodušený režim evidence tržeb: *„Podle zákona o evidenci tržeb je prodávající povinen vystavit kupujícímu účtenku. Příjemce tržby eviduje tržby ve zjednodušeném režimu, tzn. je povinen zaevidovat přijatou tržbu u správce daně nejpozději do 5 dnů.“, eviduje-li poplatník v daném pokladním místě tržby ve zjednodušeném režimu.“ (§ 25 zákona č. 112/2016 Sb., Zákon o evidenci tržeb)*

4.8 Přestupky a správní delikty v EET

Kontrolu dodržování povinností uložených zákonem o evidenci tržeb provádí orgány Finanční správy ČR a orgány Celní správy ČR. Zástupci těchto dvou orgánů ověřují plnění povinností při evidenci tržeb přímo u poplatníků, jedním ze způsobů může být kontrolní nákup. Kontrolují, zda byla při nákupu zboží nebo služeb podnikatelem řádně vystavena účtenka a zda byly údaje odeslány v souladu se zákonem správci daně. Řádným vystavením účtenky se rozumí nejen samotný fakt vystavení účtenky a odeslání, ale rovněž i zda obsahuje všechny předepsané údaje. Plnění z kontrolního nákupu, pokud to povaha plnění dovoluje, kontrolní orgány vrací, resp. odstupují od smlouvy uzavřené při výkonu kontrolního nákupu. Kontrolovaný má povinnost přijmout plnění zpět a vrátit peníze. V případě, že se jedná o zboží nebo služby, které nelze vrátit – oběd v restauraci, kadeřnické služby, smlouva se neruší.

Přestupky nepodnikajících osob, resp. sankce pro tyto osoby, upravuje § 28 ZoET. Pokud se dopustí přestupku, lze jim uložit **pokutu do 500.000 Kč**. Podstata přestupku spočívá v tom, že osoba závažným způsobem úmyslně ztíží dosažení účelu evidence tržeb nebo evidenci úplně zmaří.

Sankce za **správní delikty podnikajících osob** upravuje § 29 ZoET. Sankce hrozí stejně jako u nepodnikajících osob za úmyslné závažné ztížení účelu evidence tržeb, za úplné zmaření evidence tržeb, a navíc za porušení povinnosti zaslání datovou zprávou údaje o přijaté tržbě nebo nevystavení účtenky zákazníkovi. Pokuta může být uložena **do výše až 500.000 Kč**. Za porušení informační povinnosti lze uložit pokutu ve výši 50.000 Kč.

4.9 Účtenková loterie

Jeden z doplňkových nástrojů, který má zvýšit efektivitu elektronické evidence, je účtenková loterie, tzv. „**Účtenkovka**“. FS ČR tak chce zvýšit kontrolu nad evidencí tržeb a do této kontroly zapojit širokou veřejnost s pozitivní motivací, která představuje šanci na výhru. FS ČR tento svůj krok prezentuje jako vstřícný krok vůči zákazníkům, neboť v jiných evropských státech, kde je již povinnost evidovat tržby uzákoněna, má také zákazník povinnost převzít si od prodejce či poskytovatele služby účtenku – chtěla tedy místo povinnosti, jejíž zanedbání je pokutováno, raději motivovat možnou výhrou.

Účtenkovka byla spuštěna 1. října 2017 a autor projektu ji definuje jako: „*Účtenkovka je hra, ve které každý měsíc hrajeme o více než 20 tisíc cen v hodnotě od 100 Kč do 1 000 000 Kč. Účast v Účtenkovce je zdarma a vyhrát může každý, kdo si zaregistruje platnou účtenku. Čím více účtenek hráč zaregistruje, tím větší je jeho šance na výhru.*“ (MF ČR. *Účtenkovka*. [online]. 2018 [cit. 5.2.2018]. Dostupné z: <https://www.uctenkovka.cz/ouctenkovce#uctenkovka>)

Účast ve hře je zdarma a účastníkem se může stát každý, kdo si zaregistruje platnou účtenku. Čím více účtenek si hráč zaregistruje, tím se jeho šance na výhru zvyšuje. Slosování probíhá vždy 15. den následujícího měsíce, tak aby každý účastník měl dostatek času zaregistrovat všechny své nashromážděné účtenky.

5 Skutečné dopady EET na podnikatele

První vlna elektronické evidence tržeb byla implementována 1.12.2016 a týkala se ubytovacích a stravovacích služeb. Ministerstvo financí ČR předpokládalo, že se v této vlně zapojí 60 tis. podnikatelských subjektů.

Následující druhá vlna počínala 1.3.2018 a týkala se podnikatelů, kteří se zabývají velkoobchodem a maloobchodem. Jejich počet se odhadoval na 250 tis. subjektů.

Třetí a čtvrtá vlna, v které se měli zapojit zbývající podnikatelé, byla nařízením Ústavního soudu z prosince 2017 zatím pozastavena.

Předmětem zkoumání jsou skutečné přínosy a negativa zavedení elektronické evidence tržeb, dle výše uvedeného omezení se jedná pouze o subjekty podnikání z prvních dvou etap. Čerpáno je z informací shromážděných do února roku 2018, tedy 15 měsíců po začátku první vlny a necelý rok po začátku druhé vlny.

5.1 Rovnocenné podmínky pro podnikání dle oborových organizací

Zavedení elektronické evidence tržeb mělo podnikatelům přinést rovnocenné podmínky pro jejich podnikání, byla to pro podnikatele hlavní avizovaná výhoda celého projektu.

V období příprav EET a stejně tak i v průběhu se k reálnému fungování evidence tržeb vyjadřovalo mnoho organizací, které sdružují různé oborové organizace. Tyto organizace poskytují zpětnou vazbu, jak vnímají narovnání podnikatelského prostředí s odstupem času.

Sektor ubytování a stravování

Asociace hotelů a restaurací České republiky (AHR ČR) spolupracovala s ministerstvem financí již na přípravách celého projektu. Se zavedením elektronické evidence souhlasili, podporovali jej „jako nástroj k zajištění stejných a rovných podmínek v podnikání“ STÁREK, Václav. Dopis náměstkyni Hornochové – výjimky z EET. *Asociace hotelů a restaurací České republiky*. [online]. 2018 [cit. 21.2.2018]. Dostupné z: (<http://www.ahrcr.cz/novinky/eet-dopis-namestkyni-hornochove-vyjimky/>) Avšak od začátku také upozorňovali společně se Svazem obchodu a cestovního ruchu ČR na to, že by do systému EET měly být zahrnuty všechny obory bez rozdílu v podnikání, kde dochází k hotovostní platbě, tak aby byly podmínky pro všechny podnikatele stejné.

Jak již bylo uvedeno, AHR ČR původní záměr evidence tržeb uvítala, nicméně k finálnímu znění zákona již měla výhrady. Jedná se o jednotlivé fáze zavedení povinné evidence. Především v oblasti stravování vnímá jako nespravedlivé, že některé obdobné služby se stejným předmětem podnikání jsou v různých etapách náběhu EET a některé skupiny podnikatelů jsou tedy pozdějším termínem povinnosti EET zvýhodněni. Jedná se např. o stánkový prodej, kde na stejném místě mohou nabízet své služby restaurace a stánkové občerstvení, přičemž stánkový prodej nemá povinnost evidovat tržby a vydávat účtenky, vnímají to jako možnost k daňovým únikům a nekalé konkurenci. A dalším příkladem ke srovnání jsou školní jídelny. Pokud veřejné stravování nabízí školní jídelna zřízena soukromou školou, je povinna tržby evidovat. Pokud je však škola a její školní jídelna zřízena státem, evidovat nemusí a stejně tak nemusí evidovat neziskové organizace, zájmové spolky, kde je zřizovatelem obecně prospěšná společnost apod.

Původní záměr zákona byl až na výjimky zahrnout v různých fázích všechny podnikatelské subjekty s hotovostními platbami. Avšak rok po začátku první fáze rozhodnutím Ústavního soudu byl zrušen náběh třetí a čtvrté etapy EET. Toto rozhodnutí vnímá AHR ČR jako diskriminační. Prezident AHR ČR Stárek (2017) apeluje na zákonodárce, aby povinnost tržeb byla skutečně aplikována na všechny druhy podnikání, uvádí: „*V opačném případě ztrácí toto opatření svůj smysl, protože nenarovná podnikatelské prostředí, spíše naopak. Pak je lépe tento zákon zrušit jako celek. Vytváření rozdílných podmínek pro podnikatele ve stejném oboru je naprosto nepřijatelné.*“ (ZACHARIÁŠOVÁ, Klára. TZ, Stanovisko AHR ČR k elektronické evidenci tržeb. *Asociace hotelů a restaurací České republiky*. [online]. 2018 [cit. 21.2.2018]. Dostupné z: http://www.ahrcr.cz/novinky/tz_stanovisko-ahr-cr-k-elektronicke-evidenci-trzeb/)

Rozdílná situace je v oblasti ubytování. V tomto případě AHR ČR vítá novou metodiku FS ČR, která upřesňuje legislativu k ubytování v soukromí, k tzv. sdílenému ubytování, jako jsou např. služby společností Airbnb a Booking. FS ČR potvrdila, že se jedná o ubytovací službu, ze které je povinnost odvádět daň a tržby evidovat v rámci EET. V tomto případě by se mohlo jednat o narovnání podnikatelského prostředí, neboť poskytovatelé sdíleného ubytování mají povinnost fungovat za stejných podmínek jako ostatní provozovatelé ubytování. Ale vzhledem k tomu, že velká část těchto tržeb je zprostředkovávána bezhotovostně, a tedy i bez EET zcela prokazatelná, nemá zde EET

významný vliv. (<http://www.ahrcr.cz/novinky/ahr-cr-vita-metodiku-financni-spravy-ke-sluzbam-sdileného-ubytování/>)

Sektor maloobchodu a velkoobchodu

Ani v maloobchodě nedošlo dle Asociace českého tradičního obchodu (AČTO) k narovnání tržního prostředí. Dle nezávislého průzkumu z února 2018, který mapoval dodržování zákona o evidenci tržeb v maloobchodě, 13 % českých a 19 % asijských prodejen nevydává zákazníkům účtenky. Situace je horší ve větších městech, kde je větší anonymita zákazníků a obsluha prodejen hůře identifikuje kontrolora evidence. Poměr nevydaných účtenek je 12:21 % v neprospěch asijských prodejců.

Proto AČTO ve své zprávě konstatuje, že k narovnání tržního prostředí nedošlo, zavedení povinnosti EET vede ve svém důsledku opět ke znevýhodňování poctivých obchodníků, kteří své tržby důsledně evidují. AČTO vybízí k větší intenzitě kontrol problémových skupin tak, aby bylo dosaženo původního cíle. (<https://www.acto.cz/aktuality/kontroly-eet-selhavaji-narovnani-trzniho-prostredi-je-pouze-zboznym-pranim-ukaza>)

Vzhledem k tomu, že sektor velkoobchodu nevykazuje předpoklady pro šedou ekonomiku, jako je velké množství hotovostních plateb, koncovým zákazníkem jsou další podnikatelé atp., neočekávalo se ani v této oblasti významné narovnání podnikatelského prostředí.

Shrnutí dopadů na podnikatelské prostředí

Lze konstatovat, že **dle oborových organizací je zavedení elektronické evidence tržeb částečným přínosem**, který je spatřován v narovnání podnikatelského prostředí, **pouze pro oblast ubytování**.

V oblasti **stravování je zavedení EET vnímáno jako výrazná diskriminace** některých podnikatelů a prohloubení nerovných podmínek pro podnikání. Důvodem bylo nejdříve rozdělení podnikatelů se stejným předmětem podnikání do různých etap a tudíž i s pozdější povinností evidovat tržby. Usnesením Ústavního soudu (2017), kterým byl zrušen náběh třetí a čtvrté etapy, však tato diskriminace a nerovné podmínky nejsou pouze dočasné, ale jsou zatím přetrvávající bez závazného časového rámce.

Dle subjektivního vyjádření AČTO ani v oblasti maloobchodu k narovnání tržního prostředí také nedošlo. Na vině je nedůsledné dodržování zákona na straně podnikatelů a také málo kontrol kontrolních činitelů.

V oblasti velkoobchodu nedošlo k žádné výrazné změně.

5.2 Náklady na implementaci a provoz EET

Dle AHR ČR náklady na zavedení EET pro malou restauraci na venkově pro cca 30 hostů a omezenou kuchyní tvořily více než 15.000 Kč. V krajském městě pro restauraci pro cca 90 hostů, kde je gastronomie hlavní doménou a provoz je celotýdenní, se náklady na zavedení EET pohybují okolo 35.000 Kč. (<http://www.ahrcr.cz/novinky/prvni-poznatky-z-eet/>)

Pro maloobchodníky se v současné době, nabídka zpracována v únoru 2018, pohybuje v následující cenové relaci. Přehled je zpracován pro potřeby maloobchodní prodejny s jedním prodejním místem. Za internetové služby je kalkulován poplatek 300 Kč za měsíc.

Tabulka 4: Cenová nabídka pokladního zařízení

poskytovatel	hardware	software rok	instalační poplatek	internet rok	celkem náklady za 1.rok	zařízení	tel. podpora	tisk účtenek
Dotykačka	2 944 Kč	4 680 Kč ¹⁾	0 Kč	3 600 Kč	11 224 Kč	pokladna s tiskárnou	ano	ano
Kasa FIK	0 Kč ²⁾	0 Kč	0 Kč	3 600 Kč	3 600 Kč	aplikace do mobilu	ano	ne
Kasa FIK	3 999 Kč	0 Kč	700 Kč	3 600 Kč	8 299 Kč	aplik. do mob. + tiskárna	ano	ano
Kasa FIK	7 999 Kč	0 Kč	700 Kč	3 600 Kč	12 299 Kč	pokladna s tiskárnou	ano	ano
EURO 50TEi	6 390 Kč	0 Kč	0 Kč	3 600 Kč	9 990 Kč	pokladna s tiskárnou	ne	ano
Markeeta Smart	5 777 Kč	0 Kč	0 Kč	3 600 Kč	9 377 Kč	pokladna s tiskárnou	ne	ano
O2 Mob. eKasa Air	0 Kč ²⁾	4 188 Kč ³⁾	0 Kč	0 Kč ⁴⁾	4 188 Kč	aplikace do mobilu	ano	ne
O2 eKasa	4 995 Kč	5 988 Kč	0 Kč	0 Kč ⁴⁾	10 983 Kč	pokladna s tiskárnou	ano	ano
Pohoda Mini	2 719 Kč ⁵⁾	1 980 Kč	0 Kč	3 600 Kč	8 299 Kč	účetní program s tiskárnou	ano	ano

Pozn. Všechny ceny uvedeny bez DPH. 1) cena software 390 Kč/měsíc, 2) hardware 0 Kč za předpokladu použití vlastního mobilního telefonu, 3) cena software 349 Kč/měsíc, 4) v ceně je již poplatek za internetové služby, 5) za předpokladu použití vlastního PC.

Zdroj: Vlastní výzkum, 2018, dle <https://www.kasafik.cz/web/cs/nejlevnejsi-eet-pokladna-pro-android-zadarmo/>, <https://www.dotykačka.cz/>, <http://eet.money.cz/pokladnyproelektronickou-evidenci-trzeb>, https://www.o2.cz/podnikatel/492314-ekasa/ekasa.html?_il=o2cz-czsmb-ekasa-shoplink-ekasa, <https://www.o2.cz/podnikatel/ekasa-aplikace/>, <https://www.stormware.cz/zc/eshop.aspx?product=0&line=1>, https://pokladni-tiskarny.heureka.cz/epson-tm-t20ii/?cs=softcom-cz-eshop-default-asp&gclid=CjwKCAiAn5rUBRA3EiWAUCWb2wYMzKhjzB3zjviB83vDhoCDVpwYJdoNvi_No5ckhTO9-26gtZnnnRoC1eMQAvD_BwE

Náklady na implementaci EET se značně liší dle náročnosti řešení. Za předpokladu použití stávajícího mobilního telefonu, lze zdarma pořídit mobilní aplikaci a účtenky zasílat zákazníkovi e-mailem. To je nejlevnější řešení, které klade nároky pouze na náklady spojené s internetovým připojením. Toto je však komfortní řešení jen pro podnikatele, který vystavuje minimum účtenek a zákazník se spokojí s účtenkou zaslano pouze e-mailem.

V běžných maloobchodních a stravovacích provozovnách bude minimálně zapotřebí vhodný pokladní systém s tiskárnou pro tisk účtenek. Náklady na pořízení a první rok provozu se pohybují okolo 10 tis. Kč bez DPH pro tento typ zařízení.

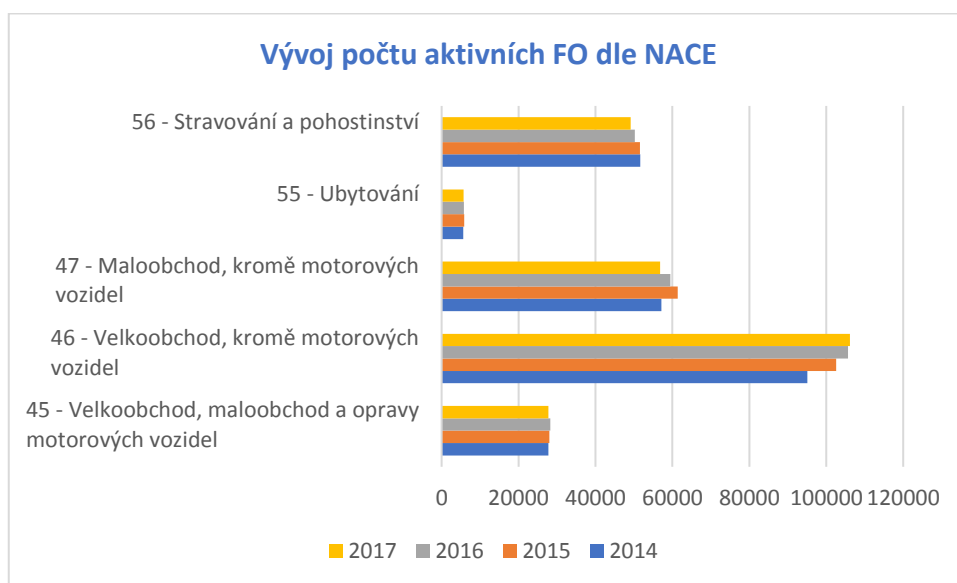
5.3 Vývoj počtu podnikajících FO po zavedení EET

První etapa zavádění EET startovala 1. prosince 2016 a týkala se sektoru ubytování, stravování a pohostinství. Druhá etapa začínala 1. března 2017 a to pro sektor maloobchodu a velkoobchodu.

V sektoru ubytování došlo v meziročním srovnání v roce 2016 ke snížení o 52 osob, na konci roku ke snížení o 62 osob. V sektoru stravování a pohostinství došlo v meziročním srovnání v roce 2016 ke snížení o 1 374 osob a v roce 2017 o snížení dalších 1 099.

V druhé etapě, kde se zapojil velkoobchod a maloobchod, se v meziročním srovnání celkový počet podnikatelů v roce 2017 u velkoobchodu, maloobchodu a oprav motorových vozidel snížil o 501 osob, u velkoobchodu se počet osob zvýšil o 484, u maloobchodu se snížil o 2 695 osob.

Obrázek 3 Vývoj počtu FO dle NACE

Zdroj: vlastní zpracování, 2018, dle dat ČSÚ

Za rok 2017 byl v meziročním srovnání největší pokles počtu podnikatelů v sektorech v maloobchodu a stravování, pohostinství.

Autorka práce se domnívá, že ač byl zaznamenán **pokles počtu podnikatelů**, jedná se o marginální úbytek, který **není důsledkem EET**. V oblasti pohostinství a stravování se jedná v meziročním srovnání v roce 2017 o 2,19 % a tento pokles navazuje na trend

z předchozích let. V oblasti maloobchodu se jedná v meziročním srovnání o pokles 4,53 % a rovněž se jedná o pokračování trendu minulých let.

Z hlediska všech ekonomických subjektů působících ve sledovaných sektorech dle statistik Českého statistického úřadu, nebyl dle Tabulky 3 zaznamenán výrazný úbytek celkového počtu subjektů v daném sektoru. Respektive v sektoru ubytování a stravování byl v roce 2016 oproti roku 2015 zaznamenán mírný pokles o 745 subjektů, ale v následujícím roce 2017 potom nárůst o 4 104 subjektů. V oblasti maloobchodu pokračoval trend z nadcházejících let, a to nárůst počtu subjektů působících v tomto sektoru, v roce 2017 to bylo o 11 649 více než v roce 2016.

Tabulka 5: Počet ekonomických subjektů podle převažující činnosti CZ-NACE

rok	ubytování, stravování a pohostinství	velkoobchod, maloobchod a opravy a údržba motorových vozidel
2010	70 550	293 170
2011	73 675	301 732
2012	75 176	308 410
2013	71 297	273 942
2014	71 496	274 219
2015	71 384	279 998
2016	70 639	279 181
2017	74 743	290 830

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018, dle ČSÚ

Je zde předpoklad, že část podnikatelů podnikající formou podnikající fyzické osoby svoji podnikatelskou činnost transformovala do jiné formy podnikání, např. založila obchodní společnost.

5.4 Vývoj vybraných ekonomických ukazatelů podnikatelů po zavedení EET

Dopady EET jsou analyzovány dle těchto ekonomických ukazatelů – vývoj tržeb, vývoj inkasa DPH, vývoj počtu zaměstnanců a vývoj inflace.

5.4.1 Vývoj tržeb

Ekonomickým ukazatelem, který by mohl odvodit účinek EET, je vývoj tržeb. Výrazné zvýšení tržeb při obdobném počtu zapojených ekonomických subjektů by mohlo znamenat krácení tržeb v předešlých obdobích.

Ve sledovaném sektoru ubytování a stravování, který podléhal první etapě EET od 1.prosince 2016, se tržby v roce 2016 v meziročním srovnání s rokem 2015 navýšily o 7, 4 %. Jedná se o obdobnou hodnotu jako v roce předešlém, tedy ve srovnání roku 2015 s rokem 2014.

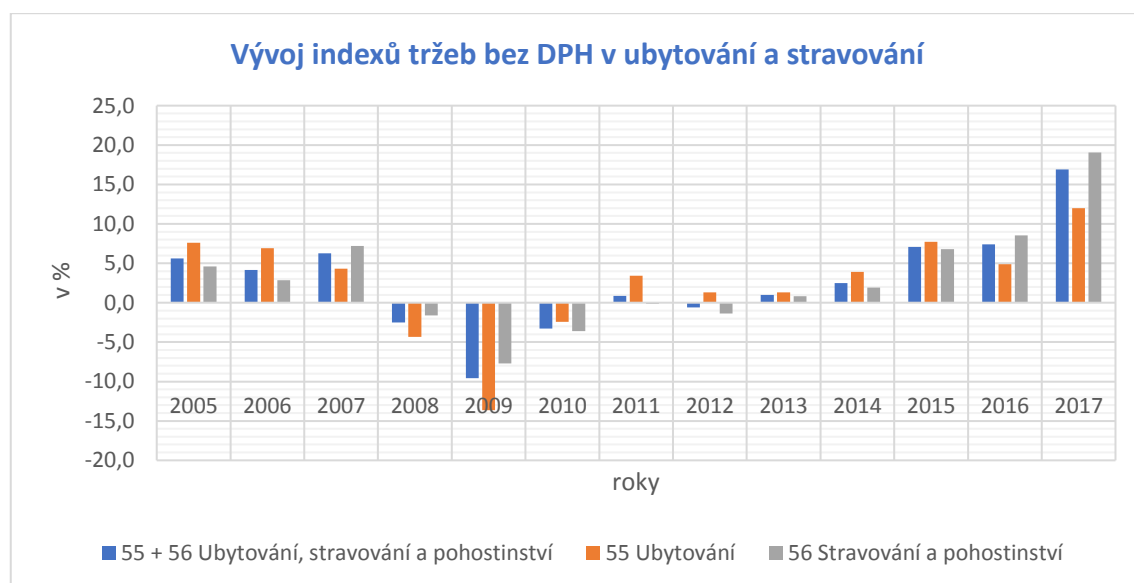
Tabulka 6: Indexy tržeb bez DPH v ubytování a stravování

Odvětví (CZ-NACE)		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
55 + 56	Ubytování, stravování a pohostinství	105,6	104,2	106,3	97,5	90,4	96,7	100,9	99,4	101,0	102,5	107,1	107,4	116,9
55	Ubytování	107,6	106,9	104,3	95,7	86,4	97,6	103,4	101,3	101,3	103,9	107,7	104,9	112,0
56	Stravování a pohostinství	104,6	102,9	107,2	98,4	92,3	96,4	99,9	98,6	100,8	101,9	106,8	108,5	119,0

Pozn. Měřicí jednotka v %. Zdroj: Vlastní zpracování, 2018, dle ČSÚ

Výrazný nárůst tržeb byl zaznamenán v roce 2017, v meziročním srovnání téměř o 17 %. V sektoru stravování a pohostinství se jednalo o nárůst 19 %, v sektoru ubytování o 12 %.

Obrázek 4: Vývoj indexů tržeb bez DPH v ubytování a stravování

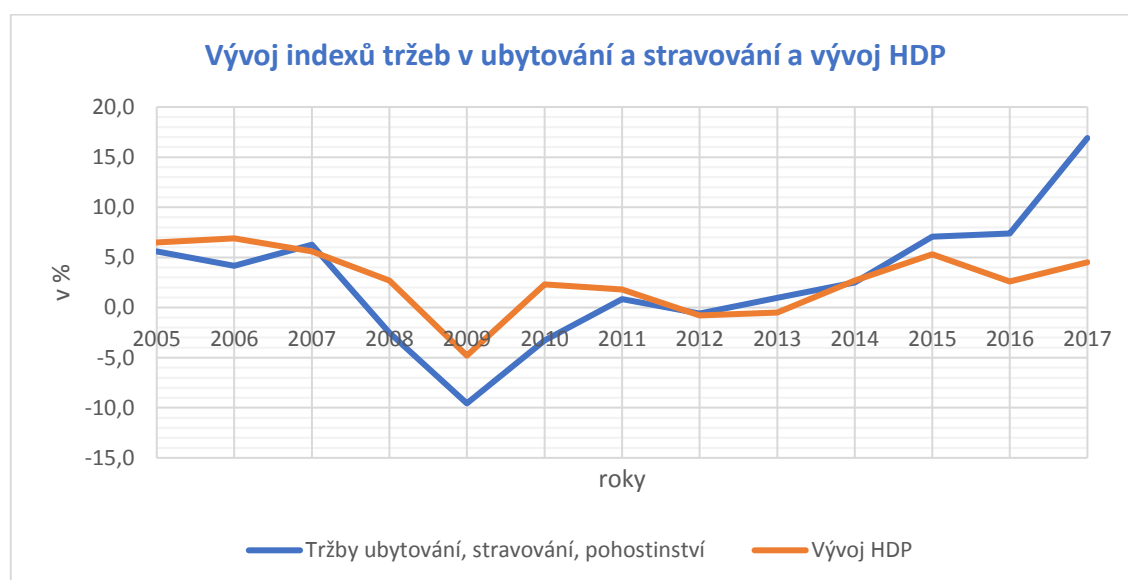
Pozn. Meziroční index – běžné ceny. Zdroj: Vlastní zpracování, 2018, dle ČSÚ

Z makroekonomického hlediska se v roce 2017 dařilo i celé české ekonomice. Růst hrubého domácího produktu dosáhl 4,5 %, byla to druhá nejvyšší hodnota od konjunktury v roce 2007, nejvyšší růst byl zaznamenán v roce 2015. Nabízí se tedy otázka, zda růst tržeb byl způsoben konjunkturou. (ČSÚ, Vývoj ekonomiky České republiky v roce 2017, 2018)

Předcházející vrchol ekonomického cyklu byl zaznamenán v letech 2005 a 2006, kdy HDP v tomto období překročil v meziročním srovnání hranici 6 %, viz Příloha B. Ekonomické veličiny se během cyklických změn reálného HDP pohybují stejným směrem jako HDP nebo směrem opačným. Procyklickými veličinami jsou např. soukromá spotřeba, soukromé investice a další. (Jurečka, 2013)

Tržby v oblasti ubytování a stravování v tomto období zaznamenaly v meziročním srovnání dle Tabulky 6 v roce 2005 nárůst o 5,6 % a v roce 2006 nárůst o 4,2 %. Tedy víceméně kopírovaly trend vývoje HDP.

Obrázek 5: Komparace vývoje indexů tržeb bez DPH v ubytování a stravování a vývoje HDP

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018, data ČSÚ

Dle Obrázku 5 je zřejmé, že křivka vývoje tržeb ve sledovaném období roků 2005 až 2015 víceméně kopíruje vývoj HDP. Až v roce 2016 je trend rozdílnější, zatímco hodnota meziročního nárůstu HDP je nižší oproti předchozímu roku, tržby zaznamenávají téměř stejný nárůst jako v předcházejícím roce. V roce 2017 se nárůst zvyšuje u obou sledovaných veličin, avšak u tržeb výrazně více.

Dle ČSÚ měla na růstu HDP v první polovině roku 2017 výrazný podíl domácí spotřeba a zahraniční poptávka. Domácí spotřeba byla poháněna výrazným zvyšováním výdělků – táhly ji výdaje domácností. V roce 2017 pokračoval dynamický růst v ubytování i stravování. Obě dílčí odvětví dle ČSÚ těžila z rostoucí spotřeby domácností i rozvoje příjezdového cestovního ruchu, avšak dle zprávy ČSÚ mohl být nárůst tržeb ovlivněn

i tímto činitelem: „Ve vysokých tempech tržeb v roce 2017 se mohl projevit i vliv přesunu některých aktivit z šedé ekonomiky v souvislosti s opatřeními zavedenými v předchozím roce na straně výběru daně.“ (ČSÚ, Vývoj ekonomiky České republiky 2017, cit. str.13)

Autorka práce dospěla k závěru, že **nárůst tržeb v oblasti ubytování a stravování byl z části důsledkem zavedení elektronické evidence tržeb**. Příznivé ekonomické podmínky hrály významnou roli v růstu tržeb, avšak ve srovnání s jiným obdobím ekonomického růstu, neměly takový dopad.

Druhá vlna EET započala v březnu 2017 a týkala se sektoru maloobchodu a velkoobchodu.

V sektoru maloobchodu v meziročním srovnání vzrostly tržby v roce 2017 o 6,8 %. Jedná se o podobnou hodnotu, která byla zaznamenána i v předcházejících obdobích.

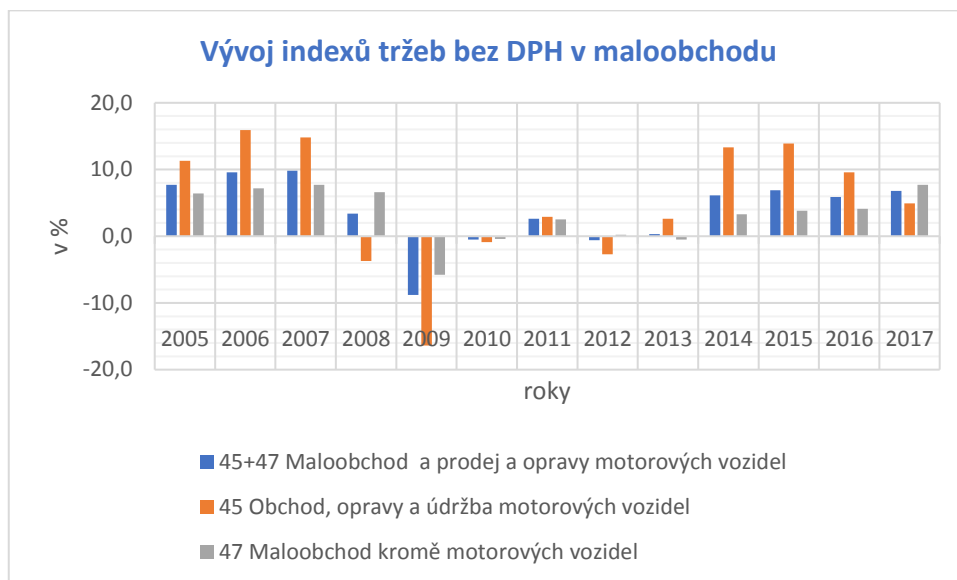
Tabulka 7: Indexy tržeb bez DPH v maloobchodu

Odvětví (CZ-NACE)		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
45+47	Maloobchod a prodej, opravy motorových	107,7	109,6	109,8	103,4	91,2	99,5	102,6	99,4	100,3	106,1	106,9	105,9	106,8
45	Obchod, opravy a údržba motorových vozidel	111,3	115,9	114,8	96,3	83,6	99,1	102,9	97,3	102,6	113,3	113,9	109,6	104,9
47	Maloobchod kromě motorových vozidel	106,4	107,2	107,7	106,6	94,2	99,6	102,5	100,2	99,5	103,3	103,8	104,1	107,7

Pozn. Meziroční index – běžné ceny. Zdroj: Vlastní zpracování, 2018, dle ČSÚ

V samotném maloobchodu kromě motorových vozidel (NACE 47) byl v roce 2017 zaznamenán nárůst tržeb o 7,7 %. Tato hodnota je sice vyšší oproti předcházejícím rokům, nicméně ve srovnání s předcházejícím obdobím ekonomického růstu v letech 2005 a 2006, se jedná o srovnatelnou hodnotu. Dle ČSÚ se na růstu tržeb v maloobchodě podílela nálada spotřebitelů sycená příznivou situací na trhu práce. (ČSÚ, Vývoj ekonomiky České republiky 2017)

Obrázek 6: Vývoj indexů tržeb bez DPH v maloobchodu

Pozn. Meziroční index – běžné ceny. Zdroj: Vlastní zpracování, 2018, dle ČSÚ

V sektoru maloobchodu nebyl v roce 2017 zaznamenán výrazný nárůst tržeb, který by mohl být vyhodnocen jako důsledek zavedení elektronické evidence tržeb v tomto sektoru.

5.4.2 Vývoj inkasa DPH

Od 1.12.2016 byla snížena sazba daně z přidané hodnoty pro pokrmy a nealkoholické nápoje v restauracích z původní sazby 21 % na nových 15 %. Ministerstvo financí ČR tuto změnu v sazbě DPH prezentovalo v souvislosti se zákonem o evidenci tržeb jako vstřícný krok podnikatelům ze sektoru pohostinství, kteří se jako první musí zapojit do EET. (<http://www.etrzby.cz/cs/proc-e-trzby>)

Tabulka 8: DPH v sektoru ubytování a stravování

rok	výše zdanitelného plnění základ daně (v tis. Kč)		nárok na odpočet daně základ daně (v tis. Kč)		přiznaná daň celkem (v tis. Kč)
	snížená	základní	snížená	základní	
2015	47 060 460	63 503 861	26 589 616	47 740 338	6 732 656
2016	55 650 678	67 136 174	29 464 440	50 689 483	7 661 298
2017	111 213 676	39 485 153	36 361 239	56 516 262	7 916 804

Zdroj: vlastní zpracování, 2018, data MF ČR

Nárůst zdanitelného plnění v roce 2017 oproti roku 2016, základ daně pro základní i sníženou sazbu DPH, zhruba odpovídá nárůstu tržeb uvedených v přecházející kapitole. Vlivem snížení sazby DPH začátkem prosince 2016 na pokrmy a nealkoholické nápoje

v pohostinství se však mění poměr základu daně v základní sazbě a snížené sazbě. V roce 2016 byl souhrnný základ daně 45 % ve snížené sazbě a 55 % v základní sazbě. V roce 2017 to bylo 73 % ve snížené sazbě a 27 % v základní sazbě.

Navzdory zmiňovanému snížení sazby DPH se v roce 2017 v sektoru ubytování a stravování zvýšila přiznaná daň o 255.506.000 Kč, v procentuální vyjádření je to nárůst o 3,23 %.

V sektoru maloobchodu a velkoobchodu se přiznaná daň za rok 2017 zvýšila o 1,95 %. Stejně jako u tržeb, v tomto sektoru nebyl zaznamenán výrazný nárůst po zavedení EET.

Tabulka 9: DPH v sektoru maloobchodu, velkoobchodu a údržby mot. Vozidel

rok	výše zdanitelného plnění základ daně (v tis. Kč)		nárok na odpočet daně základ daně (v tis. Kč)		přiznaná daň celkem (v tis. Kč)
	snížená	základní	snížená	základní	
2015	726 491 501	2 833 292 030	466 562 120	2 220 579 062	165 229 074
2016	726 494 339	2 707 367 356	440 793 297	2 089 656 873	169 260 764
2017	757 187 586	2 602 692 295	446 067 568	1 984 040 855	172 622 695

Zdroj: vlastní zpracování, 2018, data MF ČR

5.4.3 Vývoj počtu zaměstnanců

Dalším ekonomickým ukazatelem je vývoj počtu zaměstnanců. Informace jsou čerpány ze zdrojů Českého statistického úřadu, který informace o zaměstnancích získává od České správy sociálního zabezpečení. Ve statistikách jsou počty zaměstnanců, za které bylo odváděno sociální pojištění. Pracovní poměr, ze kterého nevzniká zaměstnavateli povinnost platby sociálního pojištění za zaměstnance, ve statistikách zachycen není. Může se jednat např. o dohodu o provedení práce do výše výdělku 10.000 Kč měsíčně.

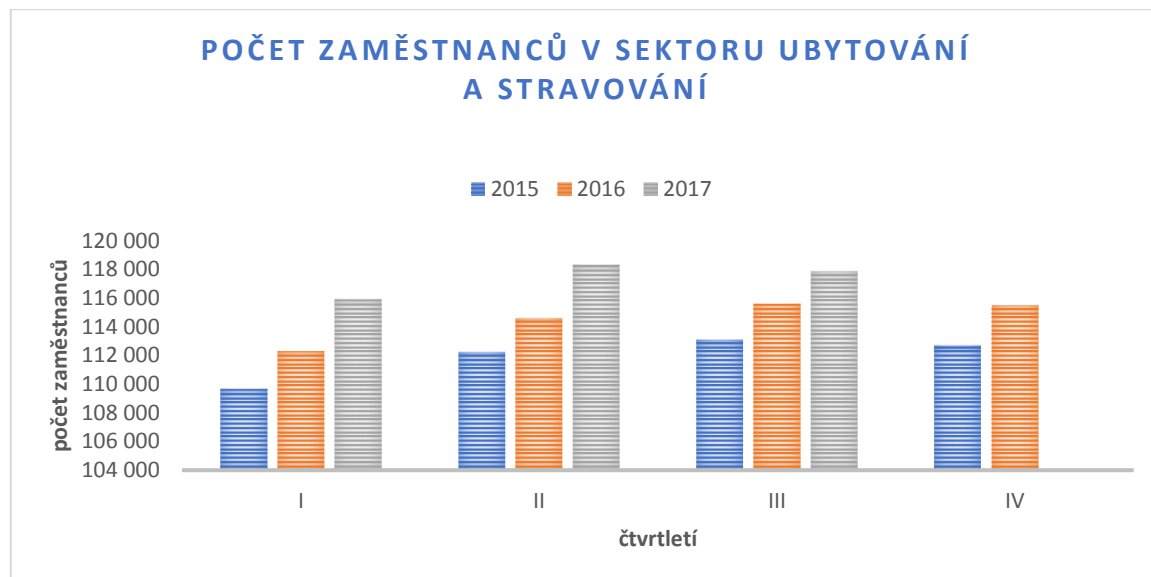
Tabulka 10: Vývoj počtu zaměstnanců v sektoru ubytování a stravování (CZ-NACE 55, 56)

rok	čtvrtletí							
	I		II		III		IV	
	počet osob	nárůst v %	počet osob	nárůst v %	počet osob	nárůst v %	počet osob	nárůst v %
2015	109 667		112 208		113 073		112 666	
2016	112 280	2%	114 577	2%	115 585	2%	115 491	3%
2017	115 911	3%	118 324	3%	117 847	2%		

Pozn. 2/2017 revidované údaje, 3/2017 předběžné údaje. Zdroj: Vlastní zpracování, 2018, dle ČSÚ

V sektoru ubytování a stravování došlo v meziročním srovnání ve čtvrtém čtvrtletí k nárůstu počtu zaměstnanců o 2 825 osob, což je nárůst o 3 %. I v následujícím období došlo k mírnému nárůstu počtu zaměstnanců.

Obrázek 7: Meziroční komparace čtvrtletního vývoje počtu zaměstnanců v sektoru ubytování a stravování

Pozn. 2/2017 revidované údaje, 3/2017 předběžné údaje. Zdroj: Vlastní zpracování, 2018, dle ČSÚ

Z grafu na Obrázku 7 je patrné, že se jedná o mírný nárůst v každém čtvrtletí, **nejsou však zaznamenány výrazné výkyvy.**

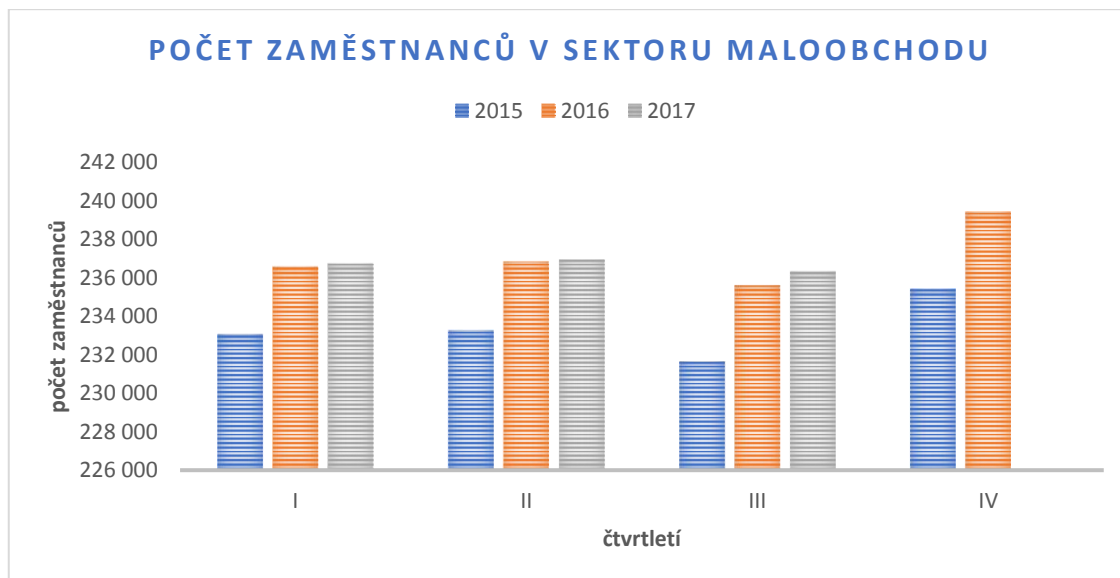
Tabulka 11: Vývoj počtu zaměstnanců v sektoru maloobchod, kromě motorových vozidel (CZ-NACE 47)

rok	čtvrtletí							
	I		II		III		IV	
	počet osob	nárůst v %	počet osob	nárůst v %	počet osob	nárůst v %	počet osob	nárůst v %
2015	233 043		233 252		231 634		235 417	
2016	236 573	2%	236 842	2%	235 610	2%	239 437	2%
2017	236 759	0%	236 962	0%	236 343	0%		

Pozn. 2/2017 revidované údaje, 3/2017 předběžné údaje. Zdroj: Vlastní zpracování, 2018, dle ČSÚ

V sektoru **maloobchodu** dokonce **nedošlo k žádnému navýšení počtu zaměstnanců.** Od prvního čtvrtletí roku 2017 je počet zaměstnanců přibližně stejný a stejně tak ve druhém a třetím čtvrtletí nedošlo k výrazným změnám.

Obrázek 8: Meziroční porovnání čtvrtletního vývoje počtu zaměstnanců v sektoru maloobchodu

Pozn. 2/2017 revidované údaje, 3/2017 předběžné údaje. Zdroj: Vlastní zpracování, 2018, dle ČSÚ

5.4.4 Vývoj inflace

Do první fáze EET se od 1. prosince 2016 zapojil sektor ubytování a stravování. Z dat Českého statistického úřadu z období prosince roku 2016 je patrné, že ceny v sektoru ubytování a stravování v prosinci proti listopadu 2016 vzrostly o 2,4 %, z toho ceny v restauracích o 3 %. V meziročním srovnání roku 2016 a 2015 se v sektoru ubytování a stravování zrychlil růst ceny stravovacích služeb na 4,8 % (z 2,5 % v listopadu) a ubytovacích služeb na 1,5 % (z 0,6 % v listopadu). Ceny výrazně rostly i navzdory snížení daně z přidané hodnoty v pohostinství z 21 % na 15 %. (<https://www.czso.cz/csu/czso/cri/indexy-spotrebitelskych-cen-inflace-prosinec-2016>)

Ceny v sektoru ubytování a stravování dle ČSÚ výrazně rostly i v nadcházejícím období roku 2017. V 1. čtvrtletí roku 2017 vzrostly ceny v tomto sektoru o 2,7 % a dle Obrázku 9 se jednalo o největší cenový nárůst za posledních osm let. Růst spotřebitelských cen v tomto oddíle byl ovlivněn růstem cen stravovacích služeb o 5,8 % (ve 4. čtvrtletí 2016 o 3,0 %) a cen ubytovacích služeb o 1,5 % (ve 4. čtvrtletí 2016 o 0,9 %). (<https://www.czso.cz/csu/czso/cri/vyvoj-indexu-spotrebitelskych-cen-1-ctvrtleti-2017>)

Obrázek 9: Indexy spotřebitelských cen v sektoru ubytování a stravování

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018, dle ČSÚ

Na růst cenové hladiny spotřebitelských cen v meziročním srovnání v roce 2017 mělo dle ČSÚ největší vliv zvýšení cen v oddíle potravin a nealkoholických nápojů. (<https://www.czso.cz/csu/czso/cri/vyvoj-indexu-spotrebitelskych-cen-4-ctvrtleti-2017-pvtz>)

Dle Milera (2017) tlak na růst cen v pohostinství mohly vyvolat zvýšené náklady na EET, ale i další efekty jako je nedostatek pracovníků v ekonomice nebo zvýšení minimální mzdy, vliv mohlo mít i zavedení kontrolního hlášení. Nicméně je patrné, že většina podnikatelů promítla zvýšené náklady do svých cen a tyto náklady potom nesou především zákazníci. (<https://byznys.ihned.cz/c1-65975740-eet-ztizila-restauracim-a-hospodam-podvody-majitele-priznavaji-vice-trzeb-naklady-prenesli-na-zakazniky-vyssimi-cenami>)

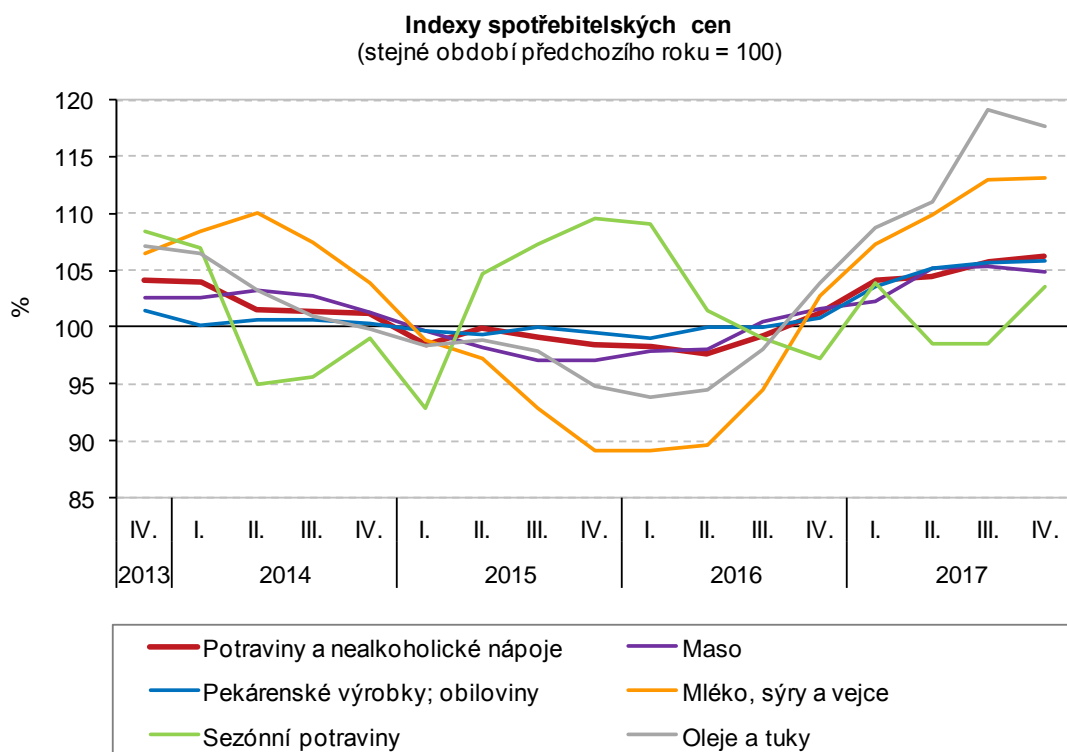
Za předpokladu, že podnikatel v minulosti přiznával poctivě všechny tržby a zároveň využil příležitosti všeobecného zdražování v sektoru, je pro něj zavedení EET přínosem v podobě vyšší marže. (<https://byznys.ihned.cz/c1-65975740-eet-ztizila-restauracim-a-hospodam-podvody-majitele-priznavaji-vice-trzeb-naklady-prenesli-na-zakazniky-vyssimi-cenami>)

Druhá etapa EET, kde se zapojily maloobchody a velkoobchody, začala 1. března 2017. Spotřebitelské ceny v úhrnu za všechny sledované sektory zůstaly v březnu na úrovni

měsíce února. Vývoj v tomto období ovlivnilo zejména zvýšení cen v oddíle alkoholické nápoje a tabák, které bylo kompenzováno snížením cen v oddíle rekreace a kultura. (<https://www.czso.cz/csu/czso/cri/indexy-spotrebitelskych-cen-inflace-brezen-2017>)

Při zhodnocení delšího časového horizontu od zavedení druhé etapy EET potom v celkovém úhrnu spotřebitelské ceny ve 4. čtvrtletí 2017 oproti 4. čtvrtletí 2016 meziročně vzrostly o 2,6 %. Tento vývoj ovlivnilo především zrychlení růstu cen potravin a nealkoholických nápojů. (<https://www.czso.cz/csu/czso/cri/vyvoj-indexu-spotrebitelskych-cen-4-ctvrtleti-2017-pvtz>)

Obrázek 10: Indexy spotřebitelských cen

Zdroj: ČSÚ, Vývoj indexů spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí 2017, 2018

Dle inflačních očekávání analytiků z České národní banky (2017) je příčinou inflace dynamický nárůst nominálních mezd, silná domácí spotřeba, dále k ní přispívají ceny potravin navýšené kvůli špatné úrodě obilovin a efekt EET. (http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/financni_trhy/inflacni_ockavani_ft/inflacni_ockavani_ft_2017/C_inflocek_09_2017.pdf). Dle Aliapuliose (2018) měla na meziroční zvyšování cenové hladiny vliv hlavně cena potravin. Došlo k navýšení cen potravin, ale zároveň k poklesu cen např. oblečení nebo obuvi.

(<https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/ceny-rostly-nejvice-za-poslednich-pet-let-inflace-loni-dosah/r~0695ae04f5dc11e7984d0cc47ab5f122/>)

Vliv na zvýšení spotřebitelských cen mělo zavedení elektronické evidence tržeb částečně jen v sektoru ubytování a stravování.

5.5 Sankce a kontroly

V ZoET jsou definovány přestupky a rovněž i sankce při nedodržování zákona, viz kap. 4.8. Těchto přestupků se podnikatel může dopustit vědomě i neúmyslně. Je-li vyloučena možnost, že by podnikatel nebo zaměstnanci podváděli úmyslně, stále hrozí pokuty za neúmyslné přestupky menšího rázu až do výše 50.000 Kč a vážnějšího provinění až do výše 500.000 Kč plus náklady za správní řízení. Kontrolním orgánem dodržování EET je Finanční správa ČR a Celní správa ČR.

Od počátku zavedení EET do února 2018 bylo dle informací FS ČR provedeno cca 100 tis. kontrol. Při těchto kontrolách uložila přibližně 5 900 pokut v celkové hodnotě 55 mil. Kč. Kvůli neplnění EET bylo uzavřeno v tomto období 16 prodejen. Nejčastějším prohřeškem bylo nevystavení účtenky, nezaslání údajů do EET nebo chybějící informační oznámení. (<https://byznys.ihned.cz/c1-66060270-urady-provedly-za-rok-kvuli-eet-skoro-sto-tisic-kontrol-na-pokutach-vybraly-pres-padesat-milionu-sestnact-provozoven-zavrelo>)

V případě zaměstnance lze riziko případné sankce minimalizovat pojištěním. Zaměstnancům lze sjednat pojistku „Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou zaměstnavateli“. Toto pojištění nabízí např. pojišťovna Kooperativa, v modelovém příkladu s limitem pojistného plnění 100 tis. Kč a spoluúčastí 10 % činí částka ročního pojistného 860 Kč na 1 zaměstnance. Nabídka pojištění od pojišťovny Kooperativa viz Příloha C. (Kooperativa, Modelace pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou zaměstnavateli, 2018)

Pojištění, které by krylo stejnou škodu, ale způsobenou samotným podnikatelem, bohužel nelze sjednat.

5.6 Podvádění za účelem daňových úniků

Negativní dopad zavedení elektronické evidence tržeb má na podnikatele, kteří dosud krátili svoji daňovou povinnost. Systém EET je nastaven tak, aby úmyslné podvádění

bylo po technické stránce neproveditelné a lidsky jen s velkou odvahou. Podvádění je vždy spojeno s velkým rizikem odhalení, protože kontrolovat může každý nakupující. (Dušek, 2016)

Podvod s účtenkou může nastat v těchto situacích

- nevystavení účtenky
- neodeslání účtenky správci daně
- vystavení účtenky na menší částku a inkasovat větší
- podvodný software, který generuje fiktivní FIK
- stornování účtenky
- vystavení účtenky v testovacím režimu a následné smazání vystavené účtenky.

Strůjcem podvodu může být sám podnikatel anebo také zaměstnanec. Základní prvky, které ovlivňují přístup k nepoctivosti jsou:

- „*Zisk, který lze z nepoctivosti vytěžit,*
- *pravděpodobnost dopadení (dle výzkumu toto nemá podstatný vliv)*
- *očekávaný trest v případě dopadení“.* (Dušek, 2016, str. 26)

Pro názornost je uveden příklad zatajení tržby ve výši 100.000 Kč, který vychází z předpokladů, že podnikatelem je fyzická osoba a plátce DPH. Pro zjednodušení se tržba předpokládá v základní sazbě DPH, tedy 21 %, neuvažuje se základní ani jiná sleva na dani z příjmů poplatníka ani o uplatnění nezdaniitelných částek základu daně. Neuvažuje se ani o uplatnění jakýchkoliv výdajů.

Tabulka 12: Modelový příklad výpočtu krácení daní a částek pojistného

nepřiznaná tržba		100 000 Kč
DPH	21 %	
	<i>základ pro DPH</i>	82 645 Kč
	<i>neodvedená daň</i>	17 355 Kč
Daň z příjmů FO	15 %	
	<i>daňový základ</i>	82 645 Kč
	<i>neodvedená daň</i>	12 397 Kč
Důchodové pojištění + přísp.na SPZ	29,2 %	
	<i>vyměřovací základ</i>	41 322 Kč
	<i>neodvedené částka za poj.</i>	12 066 Kč
Zdravotní pojištění	13,5 %	
	<i>vyměřovací základ</i>	41 322 Kč
	<i>neodvedené důchodové poj.</i>	5 579 Kč
Částka neodvedená do státního rozpočtu		41 818 Kč
Částka neodvedená na účet veřejného zdravotního pojištění		5 579 Kč
CELKEM neodvedeno		47 397 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018

5.7 Kontrola činnosti zaměstnanců

U zaměstnance se předpokládá, nebo respektive očekává, poctivé chování, avšak moderní výzkumy dokládají, že zřejmě neexistuje jednotná charakterová vlastnost ve smyslu poctivosti, ale že je poctivé chování silně závislé na situačních faktorech. Jeden a tentýž člověk se může pod vlivem těchto faktorů zachovat různými způsoby, může se zachovat korektně i nepoctivě. (Čírtková, 2005)

Hlavní příčiny interní firemní kriminality dle Čírtkové (2005) jsou:

- **Existující příležitost** – u většiny zaměstnanců je poctivost vůči firmě závislá na vnější situaci a kontrole, zaměstnanec kalkuluje především rizika, která podstupuje. Záleží tedy na kontrole a firemní kultuře, jak je organizace nastavuje. Extrémně malá pravděpodobnost dopadení stimuluje zaměstnance k nepoctivému jednání. **Zavedením EET se existující příležitost snižuje.**
- Situační tlaky na straně potencionálního nepoctivce – jako jsou zejména zadluženost pracovníka, klesající hodnota reálného příjmu atd.
- Osobnost – může se jednat o zaměstnance „totálně čestného“, který za žádných okolností nezneužije svého postavení, až o zaměstnance „vyhraněného

nepoctivce“. Většina zaměstnanců se zřejmě nalézá někde mezi těmito extrémními případy.

Nepoctivé chování tak nemusí pramenit pouze z materiální nouze, ale naopak i velmi dobře ekonomicky zaopatření zaměstnanci jsou ochotni riskovat a to tehdy, pokud jim nepoctivé jednání přináší větší a rychlejší zisk, než by jim přinesla běžná pracovní činnost. (Čírtková, 2015)

Dle Duška (2016) má zaměstnanec povinnost každou tržbu zaevidovat. Výjimkou je spropitné a obdobná forma provize na úrovni spropitného.

Podvodu se zaměstnanci mohou dopustit zatajením tržby, a to způsoby popsanými v kapitole 5.6. Jako nejpravděpodobnější se jeví podvod ve formě nevystavení účtenky nebo stornování účtenky. Zavedení EET znamená pro zaměstnance omezení příležitostí k podvádění.

Elektronická evidence tržeb je tak pro podnikatele přínosem, neboť zvyšuje kontrolu nad personálem, který je zároveň kontrolován i zákazníky.

5.8 Internetové připojení

S povinností EET je spjata používání internetu. Zejména u větších podnikatelů je internetové připojení samozřejmostí již delší dobu, již v roce 2014 využívalo internet ve své činnosti téměř 90 % podnikatelů a v následujících letech byl zaznamenán jen malý nárůst.

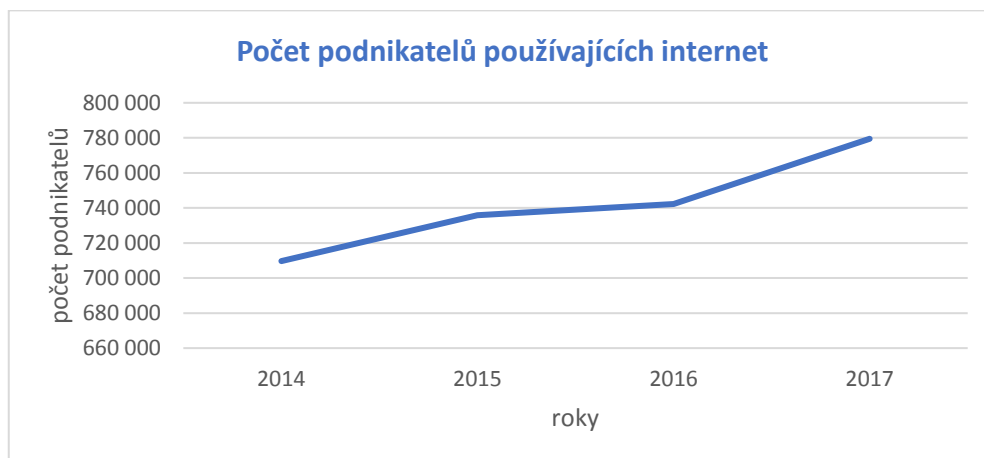
Tabulka 13: Podíl a počet podnikatelů používajících internet

	2014	2015	2016	2017
celkem v abs. počtech	709 669	735 857	742 290	779 459
v % osob	89,5	90,8	90,7	94,0

Pozn. Podíl osob používajících internet alespoň jednou za týden. Zdroj: Vlastní zpracování, 2018, dle ČSÚ

V roce 2017, kdy se do EET zapojilo nejvíce podnikatelů, byl zaznamenán i výraznější 5 % nárůst oproti předcházejícímu roku.

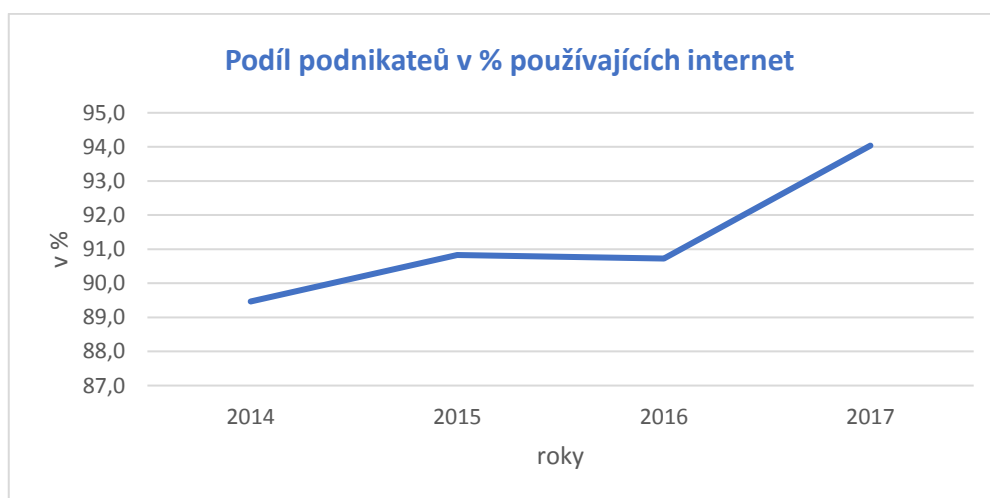
Obrázek 11: Počet podnikatelů používajících internet

Pozn. Podíl osob používající internet alespoň jednou za týden. Zdroj: Vlastní zpracování, 2018, dle ČSÚ

Rovněž i podíl podnikatelů využívající internet se v roce 2017 zvýšil na 94 % osob.

Obrázek 12: Podíl podnikatelů v % používajících internet

Pozn. Podíl osob v % používající internet alespoň jednou za týden. Zdroj: Vlastní zpracování, 2018, dle ČSÚ

Nově získané **internetové připojení** může pro drobné podnikatele přinést **další obchodní příležitosti**, které dosud nevyužili.

5.9 Další přínosy a negativa

Pokud se podnikatelé chopí svojí šance, elektronická evidence tržeb jim může přinést i další pozitivita, která napomohou k jejich podnikatelskému růstu. Jedná se zejména o malé podnikatele, kteří dosud nevyužívali žádný sofistikovaný nástroj účetnictví ani jinou evidenci. EET jim může přinést:

- **Přehled o přijatých tržbách** – přes aplikaci FS ČR se mohou kdykoliv online podívat na stav svých tržeb.
- **Evidence zásob** – podnikatelé si v rámci pořizování pokladního systému mohou pořídit za příplatek rovnou i modul pro evidenci zásob. Zlepší se tak jejich přehled o aktuálních zásobách a skladovém hospodářství.
- **Nové znalosti a dovednosti** – nové znalosti a dovednosti, např. v PC dovednostech, mohou podnikatelé využít i v další své činnosti.

Bohužel EET přináší i další negativa, která dosud nebyla zmíněna. Jedná se o:

- **Dehonestaci podnikatelů** – AHR ČR kritizovala negativní kampaň ze strany MF ČR, dle které je velká část daňových úniků z pohostinství, a právě proto byl tento sektor vybrán do první fáze EET. AHR ČR namítá, že sektor pohostinství není první ve statistice šedé ekonomiky v ČR. (<http://www.ahrcr.cz/novinky/prvni-poznatky-z-eet/>)
- **Zbytečné náklady internetových obchodů** – se zavedením elektronické evidence tržeb řada internetových obchodů řešila technický problém, jak zaevidovat tržbu zaplacenou prostřednictvím platební karty, kterou zákazník učinil, ale provozovatel e-shopu ještě o této platbě nevěděl. Poměrně velká část podnikatelů plánovala ustoupit od přijímání platebních karet nebo jiných on-line platebních metod jako je např. GoPay nebo PaySec. Podnikatelé, kteří se rozhodli ve svých internetových obchodech využívat i nadále zmiňované platební metody a s předstihem se připravovali na EET, vynaložili náklady v řádech desítek až stovek tisíc korun tak, aby jejich provoz splňoval podmínky dle připravovaného ZoET. V únoru 2017, tedy měsíc před začátkem druhé etapy EET, vydalo Generální finanční ředitelství stanovisko, kde zohlednilo připomínky Asociace pro elektronickou komerci (APEK). Dle nového stanoviska musel podnikatel tržbu zaevidovat v momentě, kdy se o této tržbě dozvěděl. Toto bylo již řešením, které nebylo nijak technicky náročné a podmínky mohly splnit i menší a střední e-shopy. (<https://www.apek.cz/clanky/nove-stanovisko-gfr-prinasi-rozumny-pristup-k-eet>)

Povinnost evidovat tržby přijaté prostřednictvím platební karet a podobnými způsoby nakonec k 1.3.2018 zrušil svým rozhodnutím Ústavní soud. (Ústavní soud, 2017) Výsledkem jsou nakonec bohužel jen zbytečně vynaložené

prostředky svědomitých podnikatelů, kteří se s předstihem připravovali dle platné legislativy.

- **Účtenkovou loterii, když nefunguje** – Účtenkovka je vnímána jako pozitivní nástroj kontroly evidence pro širokou veřejnost, nicméně systém se neobešel bez technických nástrah. Zpočátku byly kladeny velké nároky na údaje, které musel zákazník do systému Účtenkovky vyplnit. Bohužel při špatném zadání systém přesně neinformoval, kde je chyba, a zákazník tak mohl nabýt dojmu, že jeho prodejce tržbu správně nezaevidoval a že krátí daně. (https://ekonomika.idnes.cz/uctenkovka-eet-babis-ministerstvo-financi-fjb-/ekonomika.aspx?c=A171013_132814_ekonomika_are)
- **Časovou prodlevu obsluhy zákazníka** – doba, za kterou je odbaven 1 zákazník se prodlužuje. FS ČR dle svého šetření uvádí, že se doba obsluhy zákazníka výrazně neprodlužuje. Nicméně toto šetření bylo prováděno v supermarketech, kde se i před zavedením EET jednalo o obdobný systém zaevidování tržby. Delší doba obsluhy oproti období před EET je v menších provozovnách typu pekařství apod., kde byla tržba např. jen zapsána celkovou sumou na soupisku v ruce a poté jako celek zaevidována do příjmů. ([http://www.etrzby.cz/cs/novinky_Ministerstvo-financi-zhodnotilo-rok-fungovani EET](http://www.etrzby.cz/cs/novinky_Ministerstvo-financi-zhodnotilo-rok-fungovani-EET))
- **Ekologickou zátěž tisku účtenky** – v dnešní době, kdy je kladen velký důraz na zodpovědné chování vůči životnímu prostředí, se musí vytisknout účtenka na jakoukoliv přijatou tržbu, tedy i na korunové položky. K tisku jsou využívány zejména termotiskárny, jejichž papír byl shledán jako zdravotně nevyhovující materiál – (https://technet.idnes.cz/bpa-bisfenol-a-uctenka-termopapir-bps-dwn-/veda.aspx?c=A171103_151058_veda_mla)

5.10 Empirický výzkum

Autorka zakomponovala do této práce i empirický výzkum, neboť se domnívá, že názor samotných podnikatelů a jejich osobní vnímání dopadů zavedení EET je pro práci přínosem. Výzkum obsahuje preempirickou a empirickou část. (Eger, Egerová, 2017)

5.10.1 Preempirická část

V preempirické části je stanovena výzkumná oblast, téma a následně výzkumné otázky.

Výzkumnou oblastí jsou dopady zavedení EET na podnikatele. Diplomová práce je zaměřena na podnikající fyzické osoby. Dle údajů z kapitoly 3.3. *Postupné zavádění*

elektronické evidence tržeb se do současné doby zapojil pouze sektor ubytování a stravování a sektor maloobchod a velkoobchod, kterým již vznikla dle ZoET povinnost evidovat tržby. Dle údajů ČSÚ (2018) byl celkový počet podnikatelů v těchto sektorech za rok 2017 246 tis. podnikatelů. Samozřejmě se jedná o maximální hranici, neboť povinnosti ZoET se týkají pouze některých podnikatelů, kteří splňují náležitosti tohoto zákona.

Tématem šetření je, jak sami podnikatelé vnímají přínosy a negativa zavedení EET, přičemž byly zjišťovány tyto dílčí cíle:

1. Zjištění, zda zavedením EET pro podnikatele došlo v jejich okolí ke zlepšení rovnocenných podmínek pro podnikání v jejich sektoru.
2. Zjištění, jaké byly pro podnikatele jednorázové vstupní náklady na zavedení EET.
3. Zjištění, jaké jsou pro podnikatele zvýšené měsíční výdaje spojené s EET.
4. Zjištění, zda zavedení EET mohlo být pro podnikatele příležitostí ke zdražení jejich zboží nebo služeb.
5. Zjištění, zda EET působí jako kontrolní nástroj zaměstnanců.
6. Zjištění, zda podnikatelé celkově hodnotí EET jako přínos anebo zátěž pro svoje podnikání.

Výzkumné otázky byly formulovány na základě tématu šetření a jejich přesné znění je uvedeno v dotazníkovém formuláři v Příloze D.

5.10.2 Empirická část

V empirické části výzkumu je stanoven design výzkumu, informace o sběru a analýze dat, a nakonec vyhodnocení odpovědí na otázky.

Design výzkumu

Empirický výzkum je zpracován **kvantitativní formou**, kde je zjišťováno množství, rozsah nebo frekvence výskytu jevů. Výzkum pracuje se záměrným výběrem, kde jsou vybráni respondenti podle daných znaků, jež jsou důležité pro daný výzkum. (Eger, Egerová, 2017, str. 58)

Pro tuto diplomovou práci byl vybrán jako výzkumný nástroj **dotazník**, typ dotazníku **strukturovaný dotazník s uzavřenými otázkami**, které zjišťují fakta a mínění

respondentů. Jedná se o **polytomické výběrové otázky**, kde respondenti vybírali z připravených odpovědí.

Srozumitelnost dotazníku byla testována v pilotáži, která proběhla před začátkem sběru dat.

Sběr dat byl proveden jednak elektronicky pomocí online dotazníku internetové služby Survio, která se zabývá tvorbou online dotazníků, a rovněž i vyplněním dotazníků v písemné podobě. O pomoc s distribucí dotazníku byla požádána rodina a přátelé autorky. Dotazník byl distribuován osobním kontaktováním, hromadným e-mailem a pomocí sociální sítě Facebook. Dotazník byl anonymní, nebyly vyžadovány žádné osobní údaje pro verifikaci.

V dotazníkovém šetření bylo osloveno celkem cca 1 000 respondentů. Jednalo se však o skupinu lidí, z nichž pouze malá část odpovídala požadovanému profilu respondenta. Při návratnosti 6 % bylo získáno 60 relevantních odpovědí. 3 odpovědi byly z vyhodnocení dotazníku vyjmuty, neboť zodpovězením první dotazníkové otázky bylo zjištěno, že respondenti nesplňovali zadaný profil. Nízká návratnost je dána tím, že v okolí autorky nebyl dostatek dotazovaných, kteří by splňovali požadovaný profil. Dalším důvodem bylo odmítnutí poskytnutí informací ze strany podnikatele, často z důvodu nějaké obavy, ač je dotazník zcela anonymní. Velikost zkoumaného souboru a způsob výběru neopравňuje vyvozovat závěry o celém základním souboru podnikajících fyzických osob v daných sektorech. Provedené šetření proto autorka považuje za výzkumnou sondu, která poskytla materiál pro potřeby diplomové práce.

Analýza dat

Odpovědi respondentů na otázky dotazníku byly přeneseny do datového souboru v programu Microsoft Excel. Odpovědi získané internetovou službou Survio, byly přímo exportovány do Microsoft Excel, odpovědi z písemných dotazníků byly k těmto údajům doplněny. Nejdříve byly podle jednotlivých položek dotazníku vytvořeny tabulky odpovědí v absolutních hodnotách a vyčísleny podíly jednotlivých odpovědí na celku. Dále byly v Microsoft Excel vytvořeny grafy, které názorně prezentují dosažené výsledky. Poté byly kvantifikované výsledky hodnoceny slovně. V některých případech byly výsledky vyhodnoceny i individuálně pouze pro jeden sektor.

Odpovědi na otázky a výsledky šetření

První otázku lze označit jako „testovací“, neboť nebyla zaměřena přímo na cíle šetření definované výše, nýbrž cílila na ověření relevantnosti respondenta.

První výzkumná otázka: *Vaše hlavní ekonomická činnost je ze sektoru: Možnosti výběru Ubytování, pohostinství a stravování – Maloobchod a velkoobchod – Jiný.*

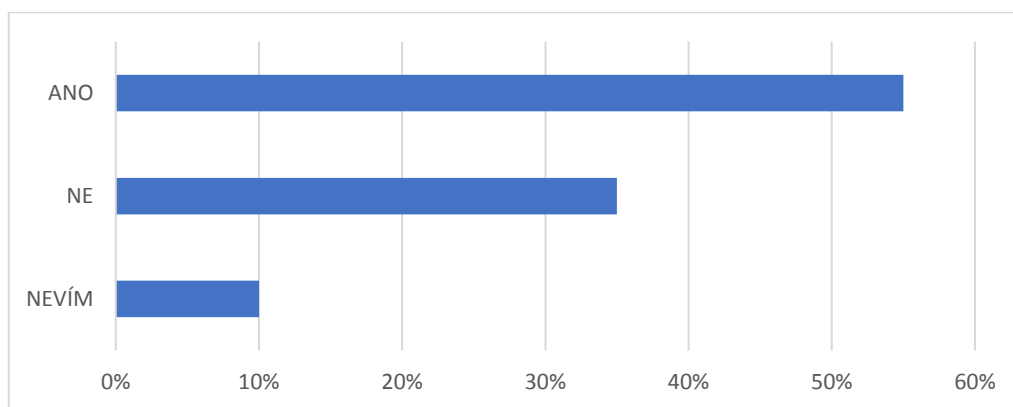
Odpovídalo celkem 65 % podnikatelů ze sektoru maloobchod a velkoobchod, 35 % podnikatelů ze sektoru ubytování, pohostinství a stravování.

Tři dotazníky byly z celkového hodnocení vyjmuty, jejich odpovědi nejsou zakomponovány ani ve výsledcích následujících otázek, neboť respondenti uvedli odpověď „Jiný“ a v důsledku toho neodpovídali požadovanému profilu respondenta.

Prvním dílčím cílem, kterého mělo být dosaženo, je zjištění, zda zavedením EET pro podnikatele došlo v jejich okolí ke zlepšení rovnocenných podmínek pro podnikání v jejich sektoru. Pro dosažení tohoto cíle byly definovány 2 výzkumné otázky:

Druhá výzkumná otázka: *Máte zkušenost s tím, že po zavedení EET některý z Vašich konkurentů zvýšil svoje prodejní ceny?* Možnosti výběru ANO – NE – NEVÍM.

Obrázek 13: Vyhodnocení druhé výzkumné otázky

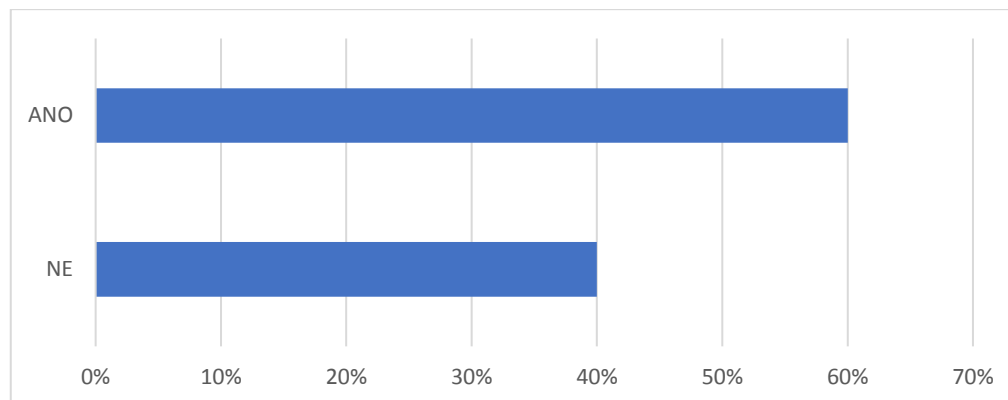

Zdroj: *Vlastní výzkum, 2018*

55 % respondentů odpovědělo, že ANO, mají tuto zkušenost, 35 % respondentů odpovědělo NE, že nemají tuto zkušenost a 10 % neví. V samotném sektoru ubytování a stravování odpovědělo ANO 71 % respondentů, v sektoru maloobchod a velkoobchod 46 % respondentů.

Třetí výzkumná otázka: *Máte zkušenost s tím, že některý z Vašich konkurentů kvůli zavedení EET ukončil svoji činnost?* Možnosti výběru ANO – NE – NEVÍM.

Obrázek 14: Vyhodnocení třetí výzkumné otázky

Zdroj: Vlastní výzkum, 2018

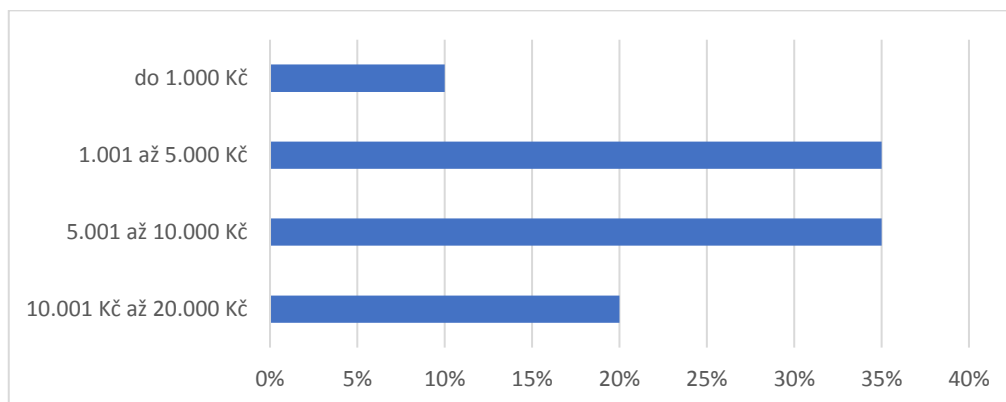
60 % respondentů uvedlo ANO, mají takovou zkušenost, 40 % uvedlo NE. V samotném sektoru ubytování a stravování odpovědělo ANO 43 % respondentů, v sektoru maloobchod a velkoobchod 69 % respondentů.

Výsledkem šetření prvního dílčího cíle je, že 55 % dotazovaných podnikatelů má zkušenost, že některý z jeho konkurentů po zavedení EET zvýšil svoje prodejní ceny a 60 % oslovených podnikatelů má zkušenost, že kvůli zavedení EET některý z jeho konkurentů ukončil svoji činnost. Lze se tedy domnívat, že dle výsledků dotazníkového šetření **došlo ke zlepšení rovnocenných podmínek podnikání.**

Druhým dílčím cílem je zjištění, jaké byly pro podnikatele jednorázové vstupní náklady na zavedení EET. Pro tento cíl byla definována čtvrtá dotazníková otázka a připravené odpovědi ve formě intervalů.

Čtvrtá výzkumná otázka: *Jaké byly Vaše jednorázové vstupní náklady spojené se zavedením EET (vč. DPH)?* Možnosti výběru: *do 1.000 Kč, 1.001 Kč až 5.000 Kč, 5.001 Kč až 10.000 Kč, 10.001 Kč až 20.000 Kč, nad 20.000 Kč*

Obrázek 15: Vyhodnocení čtvrté výzkumné otázky

Zdroj: Vlastní výzkum, 2018

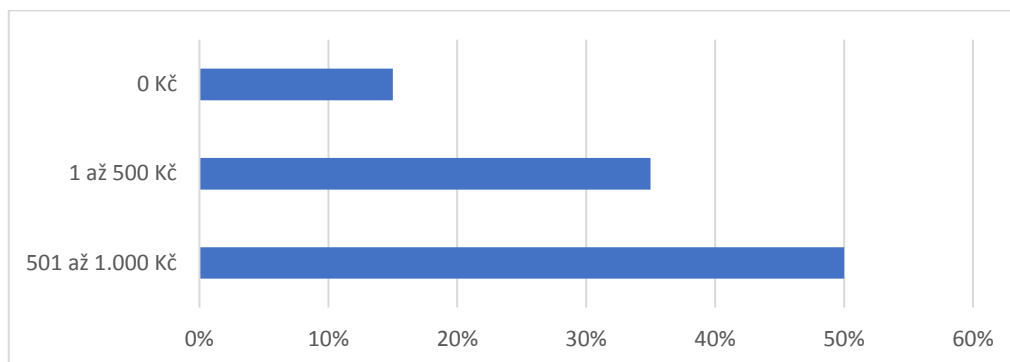
10 % respondentů uvedlo, že se jejich náklady pohybovaly do 1.000 Kč, rozmezí 1.001 Kč až 5.000 Kč uvedlo 35 % respondentů, rozmezí 5.001 Kč až 10.000 Kč uvedlo rovněž 35 % respondentů, rozmezí 10.001 Kč až 20.000 Kč uvedlo 20 % respondentů, limit nad 20.000 Kč neuvedl žádný z respondentů.

Šetřením bylo zjištěno, že 35 % respondentů vynaložilo náklady v rozmezí 1.001 Kč až 5.000 Kč a rovněž 35 % respondentů vynaložilo náklady v částce 5.001 Kč až 10.000 Kč. **70 % respondentů vynaložilo jako jednorázové vstupní náklady spojené s EET částku v rozmezí 1.001 Kč až 10.000 Kč.**

Třetím dílčím cílem je zjištění, jaké jsou pro podnikatele zvýšené měsíční výdaje spojené s EET. Pro tento cíl byla vymezena pátá dotazníková otázka a připravené odpovědi ve formě intervalů.

Pátá výzkumná otázka: *Jaké jsou Vaše zvýšené měsíční výdaje spojené s EET?* Možnosti výběru: *0 Kč, 1 Kč až 500 Kč, 501 Kč až 1.000 Kč, 1.001 Kč až 5000 Kč, nad 5.000 Kč.*

Obrázek 16: Vyhodnocení páté výzkumné otázky

Zdroj: Vlastní výzkum, 2018

Nulové navýšené náklady uvedlo 15 % respondentů, 1 Kč až 500 Kč uvedlo 35 % respondentů, 501 Kč až 1000 Kč uvedla polovina respondentů, tedy 50 %. Náklady nad 1001 Kč neuvedl žádný z respondentů.

Výsledkem je zjištění, že **zvýšené měsíční výdaje spojené s EET činí pro 100 % respondentů částku do 1.000 Kč.**

Čtvrtým dílčím cílem dotazníkového šetření je **zjištění, zda zavedení EET mohlo být pro podnikatele příležitostí ke zdražení jejich zboží nebo služeb.** Pro dosažení tohoto cíle byla definována šestá výzkumná otázka.

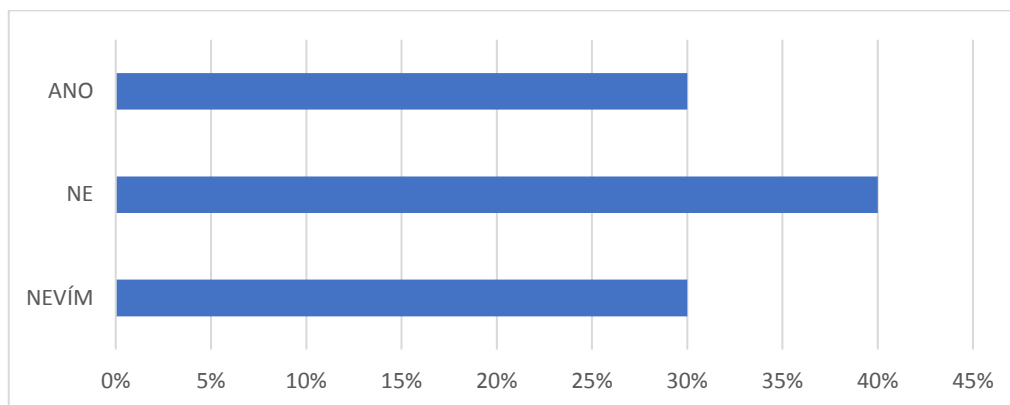
Šestá výzkumná otázka: *Bylo zavedení EET příležitostí ke zdražení Vašeho zboží / služeb?*
Možnosti výběru ANO – NE – NEVÍM.

Výsledkem je zjištění, že **pro polovinu respondentů zavedení EET bylo příležitostí ke zdražení, pro druhou polovinu nikoliv.** Možnost „NEVÍM“ neuvedl žádný z respondentů.

Pátým dílčím cílem dotazníkového šetření je **zjištění, zda EET působí jako kontrolní nástroj zaměstnanců.** Pro dosažení tohoto cíle byla definována sedmá výzkumná otázka.

Sedmá výzkumná otázka: *Přispěla EET ve Vašem podniku k větší kontrole poctivosti zaměstnanců? (Kontrolu částečně vykonávají zákazníci, kteří jsou vlivem úctenkové loterie motivováni ke shromažďování účtenek.)* Možnosti výběru ANO – NE – NEVÍM.

Obrázek 17: Vyhodnocení sedmé výzkumné otázky

Zdroj: Vlastní výzkum, 2018

30 % respondentů vnímá EET jako nástroj pro kontrolu zaměstnanců, 40 % dotazovaných uvedlo, že NE, není nástrojem pro kontrolu zaměstnanců, 30 % uvedlo, že neví.

Výsledkem je, že pouhých **30 % respondentů spatřuje výhodu EET jako možného nástroje pro zvýšenou kontrolu poctivosti zaměstnanců.**

Šestým dílčím cílem dotazníkového šetření je **zjištění, zda podnikatelé celkově hodnotí EET, jaké přínos anebo zátěž pro svoje podnikání.** Pro dosažení tohoto cíle byla stanovena osmá výzkumná otázka.

Osmá výzkumná otázka: *Je v celkovém souhrnu zavedení EET pro Vás spíše přínosem nebo zátěží?* Možnosti výběru **PRÍNOS – ZÁTĚŽ – NEVÍM.**

85 % respondentů uvedlo, že vnímá EET jako zátěž, pouze 5 % respondentů jako přínos, 10 % respondentů neví.

V celkovém souhrnu zavedení EET pro svoje podnikání tedy vnímá jako přítěž markantní většina respondentů, celých 85 %.

5.10.3 Vyhodnocení empirického výzkumu

Tématem výzkumu bylo, **jak sami podnikatelé vnímají přínosy a negativa zavedení EET.** Na základě zodpovězení dílčích cílů z dotazníkového šetření vyplynulo, že ve sledovaných sektorech:

- Lze hovořit o **zlepšení rovnocenných podmínek pro podnikání**
- **70 % respondentů uvedlo své jednorázové vstupní náklady na EET v částce 1.001 až 10.000 Kč.**

- **100 % respondentů** uvedlo, že jejich zvýšené měsíční náklady spojené s EET dosahují částky maximálně do 1.000 Kč.
- **Zavedení EET bylo příležitostí ke zdražení pro polovinu respondentů, pro druhou polovinu nikoliv.**
- **Pouze 30 % respondentů** vnímá zavedení EET jako nástroj pro větší kontrolu poctivosti zaměstnanců.
- **Celých 85 % respondentů** vnímá v celkovém souhrnu EET jako přítěž.

6 Shrnutí výsledků práce

Elektronická evidence tržeb byla zavedena v prosinci 2016 a do současné doby byly implementovány pouze dvě první etapy, do kterých se zapojili podnikatelé ze sektoru ubytování a stravování a dále ze sektoru maloobchod a velkoobchod. Získané informace, které budou dále hodnoceny, se tedy budou týkat pouze těchto oblastí podnikání.

6.1 Komparace očekávaných a skutečných přínosů a negativ

V přípravné fázi projektu byly MF ČR definovány očekávané přínosy a náklady pro podnikatele, viz kapitola 2.

Jako **hlavní přínos** pro podnikatele bylo uvedeno **vytvoření rovnocenných podmínek pro podnikání**. Dle oborových organizací tohoto cíle dosaženo nebylo. AHR ČR se domnívá, že v sektoru ubytování a stravování se ještě více prohloubily nerovnosti podmínek podnikání, neboť novým verdiktem Ústavního soudu z prosince 2017 se povinnost EET dotýká pouze části vybraných ekonomických subjektů v této oblasti, ostatní těží výhodu, která plyne z menších regulací a kontroly jejich činnosti.

Rovněž i v oblasti maloobchodu AČTO nespátřuje se zavedením EET narovnání tržního prostředí. Svě závěry opírají o vlastní šetření, které prokázalo, že velká část prodejců tržby stále řádně neeviduje.

Nicméně z provedeného výzkumu vyplývá, že tržby v sektoru ubytování a stravování také v souvislosti se zavedením EET výrazně vzrostly, viz kapitola 5.4.1. Taktéž i dotazníkové šetření prokázalo, že 71 % podnikatelů z této oblasti má zkušenost, kdy některý z jejich konkurentů v souvislosti s EET zdražil svoje zboží nebo služby a 43 % má zkušenost, že některý z jejich konkurentů kvůli EET ukončil svoji činnost.

V oblasti maloobchodu nebyl zaznamenán v souvislosti se zavedením EET výrazný nárůst tržeb, nicméně i zde dotazníkové šetření ukázalo, že 46 % oslovených podnikatelů z maloobchodu a velkoobchodu mají zkušenost, že některý z jejich konkurentů v souvislosti s EET zdražil svoje zboží nebo služby, a 69 % z nich má zkušenost, že některý z jejich konkurentů ukončil svoji činnost.

Autorka práce se domnívá, že ačkoli zástupci oborových organizací nespátřují v souvislosti s EET zlepšení **rovnocenných podmínek podnikání**, vývoj uvedených ekonomických ukazatelů a dotazníkové šetření prokazuje, že v této oblasti **došlo**

ke zlepšení. Zejména v sektoru ubytování a stravování jsou zaznamenány větší změny, že někteří podnikatelé alespoň z části přesunuli svoje aktivity z šedé zóny do oficiální ekonomiky. V oblasti maloobchodu byl zaznamenán rozdíl pouze na základě dotazníkového šetření.

Dalším avizovaným přínosem bylo **snížení sazby DPH v oblasti stravovacích služeb** z 21 % na 15 % na pokrmy a nealkoholické nápoje.

AHR ČR tuto změnu nevnímá jako snižování daní, ale jako návrat k podmínkám z roku 2004, kdy byly pokrmy zdaňovány sníženou sazbou. Upozorňuje na dlouhodobou nerovnost, kdy suroviny podléhaly sazbě 15 % a následně hotové pokrmy 21 %. (<http://www.ahrcr.cz/novinky/prvni-poznatky-z-eet/>)

Nicméně snížení sazby DPH znamenalo v oblasti stravování přínos, neboť vezme-li se v úvahu, že podnikatelé zůstali u svých původních prodejích cen, snížení sazby DPH přineslo zvýšení jejich marže.

Mezi další přínosy, které MF ČR uvedlo, bylo:

- **Možnost dalšího snížení daňového zatížení v budoucnosti** – pro rok 2018 jsou však uvedené změny naopak větší zátěží. Jedná se o 50 % snížení limitů při uplatnění výdajových paušálů pro výpočet daně z příjmů fyzických osob. Přínosem je pouze možnost uplatnit slevu na dani na manželku a děti pro poplatníky uplatňující výdajový paušál. Tyto podmínky již byly platné i pro rok 2017, který byl přechodným obdobím, a poplatník si mohl vybrat, které podmínky jsou pro něj výhodnější.
- **Nezatěžování poctivých podnikatelů namátkovými daňovými kontrolami** – statistika množství provedených daňových kontrol za rok 2017 zde není uvedena, nicméně množství nových kontrol elektronické evidence tržeb je uvedeno v kapitole 5.6.
- **Zlepšení možnosti kontroly případného podvodného jednání ze strany zaměstnance** – z dotazníkového šetření vyplynulo, že zavedení EET jako výhodu v tomto ohledu vnímá pouze 30 % dotazovaných.

Očekávané náklady, které byly ministerstvem financí prezentovány, jsou uvedeny v kapitole č. 2.1.

Tyto **očekávané náklady dle autorky zhruba odpovídají skutečnosti**. Dle vlastního šetření, viz kapitola 5.2, se náklady na pořízení pokladního zařízení mohou pohybovat okolo 9.000 Kč (bez DPH). Zařízení lze pořídit i v nižší cenové hladině, avšak záleží na konkrétních potřebách podnikatele. Rovněž i z dotazníkového šetření vyplynulo, že 80 % respondentů uvedlo jako jednorázové vstupní náklady částku do 10.000 Kč (s DPH). Jako zvýšené měsíční náklady potom uvedli všichni oslovení podnikatelé částku do 1.000 Kč (vč. DPH).

Jako možný přínos EET, a to hlavně pro společnost, spatřovalo MF ČR „*v odstranění černých výplat „na ruku“ a spravedlivější sociální podmínky.*“ (<http://www.etrzby.cz/cs/proc-e-trzby>) Tento předpoklad se nevyplnil, neboť **počet zaměstnanců ve výrazně nezměnil**. V sektoru ubytování a stravování byl zaznamenán mírný nárůst, avšak ten koresponduje s navýšením tržeb v tomto sektoru z důvodu rostoucí spotřeby domácností i rozvoje příjezdového cestovního ruchu (viz kap. 5.4.1). V oblasti maloobchodu nebyl zaznamenán nárůst počtu zaměstnanců. Autorka práce se domnívá, že předpoklad MF ČR v této oblasti byl mylný. V případě, že by podnikatel měl potřebu snížit svůj daňový základ náklady za zaměstnance, volil by výhodnější formu pracovního vztahu, např. dohodu o provedení práce, z které za určitých podmínek neplyne povinnost sociálního a zdravotního pojištění pro zaměstnavatele ani pro zaměstnance. EET nemotivuje zaměstnavatele přijmout více pracovníků do běžného pracovního poměru se všemi povinnostmi z tohoto stavu vyplývajícími.

Očekávané dopady pro podnikatele vymezilo v přípravné fázi MF ČR. Dle RIA (2016) se jedná zejména o náklady na pořízení a provoz pokladních zařízení a přínos v podobě zlepšení spravedlivých podmínek podnikání. Obdobné přínosy a negativa definovali před začátkem projektu i ekonomičtí odborníci (např. Cimler, 2015). Tyto **očekávané dopady** dle autorky práce **korespondují se skutečným stavem** po zavedení EET.

6.2 SWOT analýza EET a vyhodnocení dopadů

SWOT je jednoduchý systematický přístup pro analýzu podniku. Jde o zhodnocení vnitřních a vnějších faktorů ovlivňujících úspěšnost nějakého záměru. Principem SWOT je identifikování silných (Strengths) a slabých (Weaknesses) stránek záměru a dále identifikace příležitostí (Opportunities) a hrozeb (Threats) působících zvenku. (Fotr a spol., 2012)

SWOT analýza v této diplomové práci je zpracována z pohledu podnikatele a jednotlivé stránky jsou uvedeny pouze v návaznosti na jeho ekonomickou činnost. Celospolečenské dopady nejsou předmětem práce.

Obrázek 18: SWOT analýza

Vnitřní faktory			
Silné stránky		Slabé stránky	
1.	Snížení sazby DPH v pohostinství	7.	Náklady na implementaci
2.	Zvyšování marže v pohostinství	8.	Náklady na provoz
3.	Kontrola činnosti zaměstnanců	9.	Požadavky na lidské zdroje
4.	Přehled o přijatých tržbách	10.	Internet. obchody – zbytečné počáteční náklady
5.	Přehled o evidenci zásob	11.	Náklady na pojištění zaměstnanců – odpovědnost za škody
6.	Sleva na dani z příjmů až 5.000 Kč	12.	Znalost zákona ZoET
		13.	Zamezení "daňovým únikům"
Vnější faktory			
Příležitosti		Hrozby	
14.	Spravedlivější tržní prostředí	20.	Diskriminace vybraných subjektů v pohostinství
15.	Snížení konkurence	21.	Kontroly EET a jejich sankce
16.	Příležitost pro IT specialisty a prodejce	22.	Loterie, když nefunguje – špatný obraz
17.	Využití internetu k dalšímu podnikatelskému růstu	23.	Dehonestace podnikatelů
18.	Nové znalosti a dovednosti	24.	Časová prodleva odbavení zákazníka
19.	Menší počet namátkových kontrol z FÚ	25.	Tisk účtenky ekologickou zátěží

Zdroj: Vlastní výzkum, 2018

Vnitřní faktory:

Silné stránky:

- Snížení sazby DPH v pohostinství** – od prosince 2016 byla v souvislosti se zavedením elektronické evidence tržeb snížena sazba DPH v pohostinství na pokrmy a nealkoholické nápoje. Tato změna přinesla podnikateli při zachování stejných prodejních cen vyšší marži.
- Zvyšování marže v pohostinství** – elektronická evidence tržeb vedla v některých podnicích ke zvyšování prodejních cen. Důvodem ke zdražování mohla být zvýšená cenová hladina vstupů (potravin a nealkoholických nápojů), dále zvýšené náklady na zavedení EET, ale také zvýšené výdaje v podobě odváděných daní, které nebyly

dosud řádně odváděné. Podnikatel, který řádné daně odváděl již v minulosti, mohl využít příležitosti ke zdražení dle konkurence a zvýšit tak svoji marži.

3. **Kontrola činnosti zaměstnanců** – elektronická evidence tržeb přispívá k větší kontrole zaměstnanců, kteří provádějí platební transakce. Nyní jsou do kontroly zapojeni i zákazníci, kteří jsou k převzetí účtenky motivováni úctenkovou loterií. Zaměstnanec je tak pod zvýšenou kontrolou, zda účtenku řádně vystavil a tržbu nemohl zaměstnavateli zatajit.
4. **Přehled o přijatých tržbách** – na portálu FS ČR má poplatník on-line přehled o přijatých tržbách. Přehledy tržeb a jiné statistiky mu může nově poskytnout i nový pokladní systém, který si z důvodu EET pořídil.
5. **Přehled o evidenci zásob** – v rámci pořízení nového pokladního systému si mohl podnikatel pořídit i software, který eviduje skladové zásoby a zvýšit tak svoji efektivitu v tomto směru.
6. **Sleva na dani z příjmů až 5.000 Kč** – slevu na dani z příjmů může uplatnit podnikající fyzická osoba v prvním roce podnikání, kdy jí vznikla dle ZoET povinnost tržby evidovat. Sleva na dani činí nejvýše částku ve výši kladného rozdílu mezi 15 % dílčího základu daně ze samostatné činnosti a základní slevy na poplatníka. (ZoDP)

Slabé stránky:

7. **Náklady na implementaci** – náklady na pořízení EET a dalších souvisejících výdajů jsou pro podnikatele zátěží.
8. **Náklady na provoz** – jedná se o náklady spojené s pokladním zařízením jako je poplatek za software zařízení, internetové poplatky a spotřební materiál pokladen.
9. **Požadavky na lidské zdroje** – nová opatření si žádají nové znalosti a dovednosti nejen od samotných podnikatelů, ale také od jejich zaměstnanců.
10. **Internetové obchody – zbytečné počáteční náklady** – jsou to náklady zbytečně vynaložené provozovateli internetových obchodů, které vznikly v souvislosti s nejasnou legislativou před začátkem EET.

11. **Náklady na pojištění zaměstnanců – odpovědnost za škodu – podnikatel** má možnost uzavřít pro svoje zaměstnance pojištění odpovědnosti za škodu, která by vznikla v souvislosti se zanedbáním povinností EET.
12. **Znalost zákona ZoET** – jedná se o další z mnoha zákonů, který by měl podnikatel znát a ve své činnosti se jím řídit.
13. **Zamezení „daňovým únikům“** – jedná se o kontroverzní námět, zda daňové úniky zařadit mezi slabé stránky EET. Nicméně v případě, že podnikatel před zavedením EET zatajoval svoje tržby, s novým opatřením vzrostou jeho výdaje v podobě odváděných daní. Daňové úniky jsou samozřejmě společensky nežádoucí, nicméně tato SWOT analýza je z pohledu podnikající osoby. Pokud podnikatel v minulosti krátil svoji daňovou povinnost, jsou nová opatření výraznou zátěží.

Vnější faktory:

Příležitosti:

14. **Spravedlivější tržní prostředí** – hlavním cílem FS ČR bylo narovnání tržního prostředí. Zavedení EET mělo všechny zúčastněné podnikatele donutit správně odvádět daně a tím pro všechny vytvořit spravedlivé tržní prostředí se stejnými podmínkami.
15. **Snížení konkurence** – konkurence, která před zavedením EET neodváděla správně daně, měla výhodu v podobě vyšší marže. Mohla tedy zákazníkům nabídnout lepší podmínky, např. nižší prodejní ceny apod. Se zavedením EET se podmínky měly sjednotit, a tak i konkurence, která dosud profitovala na zatajených tržbách, mohla být donucena zvýšit ceny nebo v krajním případě i ukončit podnikání.
16. **Příležitost pro IT specialisty a prodejce** – jedná se o novou obchodní příležitost pro tento sektor, neboť poptávka po IT zařízení a službách vzrostla.
17. **Využití internetu k dalšímu podnikatelskému růstu** – podnikatelům, kteří dosud nevyužívali internet, mohla tato služba přinést nové podnikatelské příležitosti, ať už v podobě nových prodejních kanálů anebo jen zdroj více informací atd.

18. **Nové znalosti a dovednosti** – někteří podnikatelé před povinností EET nedisponovali žádným technickým vybavením. S novými podmínkami byli podnikatelé donuceni naučit se ovládat nová zařízení a zvýšit tak svoje znalosti a dovednosti, které potom mohou využít i k dalším podnikatelským aktivitám.
19. **Menší počet namátkových kontrol z FÚ** – menší počet namátkových kontrol slibuje se zavedením EET FS ČR, která se chce zaměřit jen na problematické subjekty.

Hrozby:

20. **Diskriminace některých subjektů v pohostinství** – se zrušením třetí a čtvrté etapy EET mohou být někteří podnikatelé diskriminováni. Neboť mohou provozovat stejný předmět podnikatelské činnosti jako jejich konkurenti, ale v jiných podmínkách, se zrušením dalších etap EET konkurentům povinnost EET odpadla.
21. **Kontroly EET a jejich sankce** – dodržování ZoET kontroluje FS ČR a Celní správa ČR. V případě pochybení podnikateli hrozí dle zákona sankce.
22. **Účtenková loterie, když nefunguje – špatný obraz podnikatele** – pokud si zákazník převezme od podnikatele účtenku, která mu následně nejde zaregistrovat do účtenkové loterie, může to vrhat špatný obraz na podnikatele, že řádně neeviduje tržby a údaje na účtence jsou klamné. A chyba může nastat z různých důvodů, může se jednat o nesprávné zadávání údajů do systému loterie apod.
23. **Dehonestující kampaň proti podnikatelům** – reklamní kampaň před spuštěním EET mohla být vnímána vůči podnikatelům jako dehonestující. Podnikatelé jako celek byli v kontextu kampaně označováni jako nepoctivci, kteří šidí společnost.
24. **Časová prodleva odbavení zákazníka** – v některých provozovnách např. pekařství apod. se může s povinností každému vydat účtenku časová prodleva odbavení zákazníka zvýšit.
25. **Tisk účtenky ekologickou zátěží** – na každou uskutečněnou transakci bez ohledu na výši tržby je povinnost vydat zákazníkovi účtenku. Tato povinnost je i v případě korunových položek, kde by případný daňový únik byl marginální.

Nejvýznamnějším přínosem, který měla EET podnikatelům přinést a tento přínos byl od přípravné fáze EET deklarován, **je vytvoření spravedlivějšího tržního prostředí.**

Dle autorky práce byla tato ambice alespoň z části naplněna. Výraznější posun z šedé zóny do oficiální ekonomiky byl zaznamenán v sektoru ubytování a stravování. V oblasti maloobchodu a velkoobchodu nebyl výrazný posun zaznamenán, nicméně dotazníkové šetření potvrdilo, že i v této oblasti někteří podnikatelé v důsledku zavedení EET navýšovali svoje prodejní ceny anebo ukončili svoji činnosti.

Jako další přínos lze vyhodnotit snížení sazby DPH v oblasti stravování a rovněž také zvýšení marže v tomto sektoru.

Dalším kladem je **využití nového technického vybavení** spojeného s povinností EET k dalším činnostem, jako je lepší přehled o tržbách, evidenci zásob apod. Rovněž i **zavedení internetu a nově nabyté zkušenosti** mohou být výzvou pro další podnikatelský růst.

Jako **největší negativum** zavedení EET se jeví **náklady**, které podnikateli plynou v souvislosti s tímto opatřením. Jedná se jednak o **počáteční náklady na implementaci** a dále také **měsíční provozní náklady** tohoto zařízení. Avšak tyto náklady si mohou v některých případech alespoň z části kompenzovat jednorázovou slevou na dani z příjmů.

V oblasti **stravování** se jako velký **nedostatek EET** jeví **odložení třetí a čtvrté fáze** EET. Podnikatelé tento zásah vnímají jako velkou diskriminaci, která naopak prohlubuje nerovnosti v podmínkách podnikání.

Dalším významným negativem EET je možnost **vysokých sankcí** spojených s nedodržením ZoET. Tyto sankce mohou vzniknout pouhou neznalostí zákona, nikoli z úmyslného počínání.

Dle autorky práce **nebyl** zaznamenán výrazný **pokles počtu podnikajících fyzických osob, který by byl důsledkem zavedení EET**. Mírný pokles (podrobnosti viz kapitola 5.3) byl vyhodnocen jako trend předcházejících let. Naopak počet všech podnikatelských subjektů v daných sektorech se v roce 2017 navýšil, je zde tedy předpoklad, že část podnikajících fyzických osob mohlo svoji podnikatelskou činnost transformovat do jiné formy podnikání, např. obchodní společnosti.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že 60 % dotazovaných podnikatelů má zkušenost s tím, že některý z jeho konkurentů ukončil svoji podnikatelskou činnost kvůli EET.

Tento výsledek by tedy naopak vykazoval, že někteří podnikatelé kvůli EET ukončovali svoji činnost. Avšak autorka práce se domnívá, že vzhledem k velikosti zkoumaného vzorku podnikatelů, jsou v této oblasti více relevantním zdrojem data ČSÚ, a proto vyhodnotila závěr viz výše.

V celkovém souhrnu lze hovořit o tom, že elektronická evidence tržeb přinesla podnikatelům klady a zápory, ale také i příležitosti a hrozby pro další podnikání. Velký vliv na vnímání EET měl stav, ve kterém se podnikatel pohyboval před zavedením tohoto opatření. Pokud krátil svoji daňovou povinnost, k novým výdajům na implementaci a provoz EET přibyly ještě zvýšené výdaje spojené s daňovou povinností.

Nejmenší negativní dopady spojené s EET se dotkly podnikatelů, kteří již v minulosti řádně plnili svoji povinnost a rovněž i v minulosti disponovali sofistikovaným pokladním systémem.

Ačkoli z dotazníkového šetření vyplynulo, že celých 85 % vnímá v celkovém souhrnu EET jako zátěž, je třeba hledět na toto opatření ze širšího hlediska jako přínos pro celou společnost. Neboť i sami podnikatelé a jejich rodiny jsou součástí našeho společenství a profitují z veřejných rozpočtů.

Závěr

Tato diplomová práce se zabývala přínosy a negativy zavedení elektronické evidence tržeb pro podnikatele. Elektronická evidence tržeb odstartovala 1. prosince 2016 a tedy zhruba po 16 měsících fungování tohoto systému byly popsány dopady na podnikající fyzické osoby.

Cílem diplomové práce bylo identifikovat přínosy a negativa zavedení elektronické evidence tržeb pro podnikající fyzické osoby. Postupným naplněním dílčích cílů bylo zjištěno, že projektu Elektronické evidence tržeb byla věnována velká pozornost ze strany Ministerstva financí ČR, Finanční správy ČR, podnikatelů, oborových organizací, ekonomických expertů, ale i široké veřejnosti. Jedná se o téma, které oslovuje široké spektrum veřejnosti.

Přípravě celého projektu se věnovalo MF ČR a ve svých důvodových zprávách uvádělo jednak důvody realizace, předpokládané dopady, ale také argumenty, proč právě tento model inspirovaný Chorvatskem. Ačkoli se po této přípravě podařilo projektu vdechnout život, Ústavní soud shledal v ZoET závažné nedostatky a náběh třetí a čtvrté vlny zastavil.

Zhodnocené přínosy a negativa byly zohledněny pouze pro sektory ubytování a stravování a sektor maloobchod a velkoobchod, které se již do EET zapojily. Autorka práce se domnívá, že v této oblasti bylo hlavním přínosem, zejména v sektoru ubytování a stravování, zlepšení rovnocenných podmínek podnikání. Jako hlavní negativa celého projektu se jeví náklady spojené s implementací a provozem pokladních zařízení a dále hrozba vysokých sankcí při nedostatečném plnění povinností vyplývajících ze ZoET.

V celkovém souhrnu zavedení EET vnímají podnikatelé dle dotazníkového šetření jako přítěž. Nicméně dle názoru autorky je ještě příliš brzy hodnotit výsledky. Podnikatelé jsou nyní stále ještě ovlivněni nedávnou investicí do pokladního systému a rovněž i všemi starostmi spojenými se zavedením EET, hodnocení by bylo relevantnější v delším časovém horizontu.

Otázkou nyní je, jakým směrem se budou dále ubírat kroky státu, respektive MF ČR anebo FS ČR. V této chvíli zůstaly stát v půli cesty, neboť do EET byla zapojena jen část podnikatelů a ta se v tomto stavu může cítit diskriminována oproti ostatním podnikatelským subjektům. Z hlediska všech podnikatelů by se v tomto stavu spravedlivé podmínky pro podnikání ještě zhoršily.

Ideálním stavem by byl daňový systém, ve kterém by neexistovala potřeba k daňovým únikům. Jedná se samozřejmě o extrémní stav, nicméně i dílčí kroky a opatření by byla pro společnost přínosem. A proto autorka navrhuje obrátit svoji pozornost zpět na začátek práce k důvodům zavedení elektronické evidence tržeb, tedy k potlačení šedé ekonomiky.

Dle Hasse a spol. (2008, str. 378) nejsou řešením přísné zákazy, kontroly a tresty pro stínové aktivity: „*Stát by se měl spíše zaměřit na odstranění příčin přechodu k nim – a sice příliš vysokých nákladů (i časových) legálního podnikání, které jsou způsobeny příliš vysokými poplatky a striktními regulacemi.*“ Stát by měl dle nich snížit požadavky na občany, což by vedlo k motivaci ekonomicky aktivních občanů k dobrovolnému přesunu ze stínové ekonomiky do oficiální.

Dle Bartuškové (2017) by dále bylo vhodné podporovat ekonomický růst i růst životní úrovně obyvatelstva. Také spravedlivý výběr daní od všech sociálních skupin a nepřilíš vysokou sazbu daně. „*Stejně tak nižší regulace podnikatelského prostředí může vést ke snížení podílu nedaněných aktivit. Dá se tedy značně pochybovat o tom, že zavedení EET, tedy další regulace podnikatelů, bude mít pozitivní důsledky a zmenší podíl nedaněných aktivit.*“ (<https://www.finance.cz/485212-eet-neplaceni-dani>)

Rumunské autorky Nichita a Batrancea (2012) ve své studii o daňové morálce dokonce kladou otázku, proč je naopak tak málo daňových úniků za daných podmínek. Z jejich výzkumu vyplývá, že pravděpodobnost daňové kontroly je velmi nízká, a přesto je daňová disciplína dobrá. Klíčovým aspektem v platbě daní dle svého výzkumu považují osobní morálku. Jako prostředek pro snížení šedé ekonomiky doporučují zjednodušit daňové řízení tak, aby si daňový poplatníci uvědomili, že platba daní je správná věc. Vzhledem k tomu, že je Rumunsko dle měření z roku 2015 (viz kap. 1.1) považováno za druhou zemi s největším podílem šedé ekonomiky z členských zemí EU, mohou se zdát výsledky výzkumu přeceňované. Nicméně s navrhovanými opatřeními lze souhlasit.

Autorka práce sdílí stejné názory výše citovaných odborníků, doporučuje se v budoucnu zaměřit především na příčiny šedé ekonomiky, snížení regulace podnikatelského prostředí a daňové zátěže. Jako vhodné shledává:

- Vytvoření stabilního a přehledného daňového systému, na němž by panovala shoda napříč politickým spektrem, která by garantovala dlouhodobou životnost celého systému. Systém by se vyznačoval především jednoduchostí s minimálním

počtem výjimek tak, aby byl srozumitelný a odvoditelný pro podnikatele i běžného občana. Obdobné atributy by byly vhodné i pro systém povinného pojištění. Vstřícným gestem by bylo snížení daňové sazby.

- Snížení regulace podnikatelské činnosti, při které je nutné dodržovat rigidní a komplikované postupy bránící efektivnímu fungování. Je to např. množství kontrolních orgánů, které vykonávají v současné době především činnost represivní. Pro omezení šedé ekonomiky by bylo vhodnější tuto činnost transformovat v činnost preventivní.

- Autorka práce se domnívá, že ochota platit daně úzce souvisí s tím, jak poplatník vnímá hospodaření státu s veřejným rozpočtem. Pokud podnikatel bude přesvědčen o efektivním hospodaření státu, bude to pozitivním impulsem pro správné plnění jeho daňové povinnosti.

Seznam tabulek

Tabulka 1: Rok počátku elektronické evidence tržeb a způsob režimu ve vybraných státech	22
Tabulka 2: Předpokládané náklady na pokladní systémy	26
Tabulka 3: Plánované fáze zavádění EET	31
Tabulka 4: Cenová nabídka pokladního zařízení.....	43
Tabulka 5: Počet ekonomických subjektů podle převažující činnosti CZ-NACE.....	45
Tabulka 6: Indexy tržeb bez DPH v ubytování a stravování	46
Tabulka 7: Indexy tržeb bez DPH v maloobchodu.....	48
Tabulka 8: DPH v sektoru ubytování a stravování	49
Tabulka 9: DPH v sektoru maloobchodu, velkoobchodu a údržby mot. Vozidel	50
Tabulka 10: Vývoj počtu zaměstnanců v sektoru ubytování a stravování (CZ-NACE 55, 56)	50
Tabulka 11: Vývoj počtu zaměstnanců v sektoru maloobchod, kromě motorových vozidel (CZ-NACE 47).....	51
Tabulka 12: Modelový příklad výpočtu krácení daní a částek pojistného	57
Tabulka 13: Podíl a počet podnikatelů používajících internet.....	58

Seznam obrázků

Obrázek 1: Definice stínové ekonomiky	11
Obrázek 2: Podíl šedé ekonomiky na HDP v členských státech EU (2015)	12
Obrázek 3 Vývoj počtu FO dle NACE	44
Obrázek 4: Vývoj indexů tržeb bez DPH v ubytování a stravování	46
Obrázek 5: Komparace vývoje indexů tržeb bez DPH v ubytování a stravování a vývoje HDP	47
Obrázek 6: Vývoj indexů tržeb bez DPH v maloobchodu.....	49
Obrázek 7: Meziroční komparace čtvrtletního vývoje počtu zaměstnanců v sektoru ubytování a stravování	51
Obrázek 8: Meziroční porovnání čtvrtletního vývoje počtu zaměstnanců v sektoru maloobchodu.....	52
Obrázek 9: Indexy spotřebitelských cen v sektoru ubytování a stravování.....	53
Obrázek 10: Indexy spotřebitelských cen	54
Obrázek 11: Počet podnikatelů používajících internet	59
Obrázek 12: Podíl podnikatelů v % používajících internet	59
Obrázek 13: Vyhodnocení druhé výzkumné otázky	64
Obrázek 14: Vyhodnocení třetí výzkumné otázky	65
Obrázek 15: Vyhodnocení čtvrté výzkumné otázky	66
Obrázek 16: Vyhodnocení páté výzkumné otázky	67
Obrázek 17: Vyhodnocení sedmé výzkumné otázky.....	68
Obrázek 18: SWOT analýza	73

Seznam zkratek

AČTO – Asociace českého tradičního obchodu

AHR ČR – Asociace hotelů a restaurací České republiky

CETA – Centrum ekonomických a tržních analýz

ČSSZ – Česká správa sociálního zabezpečení

ČSÚ – Český statistický úřad

EET – Elektronická evidence tržeb

FS ČR – Finanční správa ČR

HDP – Hrubý domácí produkt

HW – Hardware

MF ČR – Ministerstvo financí České republiky

OECD – Organisation for Economic Co-operation and Development – Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

OSVČ – Osoba samostatně výdělečně činná, dle novely ZoDP osoba samostatně činná

RIA – Hodnocení dopadů regulace

SPZ – Státní politika zaměstnanosti

SW – Software

ÚS – Ústavní soud

ZoDP – Zákon o daních z příjmů

ZoDPH – Zákon o dani z přidané hodnoty

ZoET – Zákon o evidenci tržeb

Seznam použité literatury

CIMLER, Petr. Electronic sales registration – for whom is it an opportunity, and for whom a threat? In: *Opportunities and Threats to Current Business Management in Cross-border Comparison 2015*. Chemnitz: Verlag der GUC, 2015. s. 11-18. ISBN 978-3-86367-038-2

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Podvody, zpronevěry, machinace: (možnosti prevence, odhalování a ochrany před podvodným jednáním)*. Praha: Armex, 2005. ISBN 808679512-8.

ČSÚ. *Vývoj ekonomiky České republiky 2017*. Praha: ČSÚ, 2017. Kód publikace: 320193-17, Č. j.: CSU: 01029/2018

DUŠEK, Jiří. *Elektronická evidence tržeb: v přehledech*. Praha: Grada Publishing, 2016. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-5839-8.

DONAUMEDIA. *Manuál elektronické evidence tržeb*. Bratislava: DonauMedia, 2016. ISBN 978-80-8183-008-2

EGER, Ludvík a Dana EGEROVÁ. *Základy metodologie výzkumu*. 2. přepracované a rozšířené vydání. V Plzni: Západočeská univerzita, 2017. ISBN 978-80-261-0735-4.

FASSMANN, Martin. *Stínová ekonomika III: práce na černo a boj proti stínové ekonomice*. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2006. Studie (Národohospodářský ústav Josefa Hlávky). ISBN 80-86729-27-3.

FIALOVÁ, Helena. *Malý ekonomický výkladový slovník*. 8., upr. vyd. Praha: A plus, 2007. ISBN 978-80-903804-0-0.

FIALOVÁ, Helena a Jan FIALA. *Ekonomický slovník: s odborným výkladem česky a anglicky*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: A plus, 2014. ISBN 978-80-87681-02-2.

FOTR, Jiří a spol. *Tvorba strategie a strategické plánování: teorie a praxe*. Praha: Grada, 2012. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3985-4.

GFŘ. *Evidence tržeb, Metodický pokyn k aplikaci zákona o evidenci tržeb*. 2016, Č. j.: 119930/16/7100-10114-109736

HAMERNÍKOVÁ, Bojka a Alena MAAYTOVÁ. *Veřejné finance*. Vyd. 3. Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-301-0.

HASSE, Rolf H., Hermann SCHNEIDER a Klaus WEIGELT. *Lexikon sociálně-tržního hospodářství: hospodářská politika od A do Z*. Praha: Nadace Konrad-Adenauer-Stiftung, 2008. ISBN 978-80-254-2146-8.

HEJDUKOVÁ, Pavlína. *Veřejné finance: teorie a praxe*. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-298-4.

JUREČKA, Václav. *Makroekonomie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2013. Expert (Grada). ISBN 9788024743868.

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 6., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-841-3.

LÍBAL, Tomáš. *Elektronická evidence tržeb: z účetního a daňového pohledu*. Praha: VOX, 2016. ISBN 978-80-87480-51-9.

MF ČR, *Závěrečná zpráva hodnocení dopadů regulace (RIA) návrh zákona o evidenci tržeb*, 2016

MF ČR, *Specifikace projektu Elektronická evidence tržeb*, Verze 1.22, 2015, dílčí revize MF 01-2016

NICHITA, Ramona-Anca, BATRANCEA, Larissa-Margareta. *The implications of tax morale on tax compliance behavior*. Annals of the University of Oradea: Economic Science. University of Oradea ,2012;1(1):739-744, ISSN 1222-569X

PILÁTOVÁ, Jana. *Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ: daň z přidané hodnoty, daň silniční, daň z nemovitých věcí, sociální pojištění, zdravotní pojištění*. Olomouc: ANAG, 2005-. Daň, účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7263-723-2.

Schneider, Friedrich. *The Shadow Economy and Work in the Shadow: What Do We (Not) Know?* Rochester, NY: Social Science Research Network, 2012. SSRN Scholarly Paper ID 203195

SCHNEIDER, Friedrich. a Dominik. ENSTE. *The shadow economy: an international survey*. 2nd edition. New York: Cambridge University Press, 2013. ISBN 978-1-107-03484-6.

SMETANKOVÁ, Daša, PALÁN, Josef. *Právní úprava evidence tržeb ve vybraných zemí EU, srovnávací studie č.2099*. Praha, 2015. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky.

ŠIMEK, Bohuslav. *Elektronická evidence tržeb v České republice*. Vyd. 1. Plzeň: Tigris, 2016. ISBN 978-80-906455-0-9

ŠIROKÝ, Jan. *Daňové teorie: s praktickou aplikací*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2008. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-005-8.

VONDRÁK, Zdeněk, Lucie VONDRÁKOVÁ a Michala VONDRÁKOVÁ. *Elektronická evidence tržeb: praktická příručka*. Olomouc: ANAG, 2016. Daně (ANAG). ISBN 978-80-7554-048-5.

ŽÁK, Milan. *Velká ekonomická encyklopedie*. Praha: Linde, 1999. ISBN 80-7201-172-3.

Internetové zdroje

ALIAPULIOS, Janis. Ceny rostly nejvíce... *Aktuálně.cz*. [online]. 2018 [cit. 15.3.2018]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/ceny-rostly-nejvice-za-poslednich-pet-let-inflace-loni-dosah/r~0695ae04f5dc11e7984d0cc47ab5f122>

APEK. Nové stanovisko GFR přináší... Asociace pro elektronickou komerci. [online]. 2018 [cit. 20.3.2018]. Dostupné z: <https://www.apek.cz/clanky/nove-stanovisko-gfr-prinasi-rozumny-pristup-k-eet>

AČTO. Kontroly EET selhávají, narovnání tržního prostředí... *Asociace tradičního českého obchodu*. [online]. 2017 [cit. 21.2.2018]. Dostupné z: <https://www.acto.cz/aktuality/kontroly-eet-selhavaji-narovnani-trzniho-prostredi-je-pouze-zbozным-pranim-ukaza>

BARTUŠKOVÁ, Hana. Jak moc šedá je česká ekonomika... *Finance.cz*. [online]. 2018 [cit. 20.3.2018]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/485212-eet-neplaceni-dani/>

ČNB. Inflační očekávání trhu září 2017. [online]. 2017 [cit. 12.3.2018]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/financni_trhy/inflacni_ocekavani_ft/inflacni_ocekavani_ft_2017/C_inflocek_09_2017.pdf

ČSSZ. Pojistné na důchodové pojištění. *Česká správa sociálního zabezpečení*. [online]. 2018 [cit. 10.4.2018]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/pojisteni-osvc/platba-pojistneho/pojistne-na-duchodove-pojisteni.htm>

ČSSZ. Zálohy na pojistné na důchodové pojištění. *Česká správa sociálního zabezpečení*. [online]. 2018 [cit. 10.4.2018]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/pojisteni-osvc/platba-pojistneho/zalohy-na-pojistne-na-duchodove-pojisteni.htm>

ČSSZ. Druhy SVČ. *Česká správa sociálního zabezpečení*. [online]. 2018 [cit. 10.4.2018]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/pojisteni-osvc/druhy-svc/>

ČSÚ. *Indexy spotřebitelských cen – inflace – prosinec 2016*. [online]. 2017 [cit. 5.3.2018]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/indexy-spotrebitelskych-cen-inflace-prosinec-2016>

ČSÚ. *Indexy spotřebitelských cen – inflace – březen 2017*. [online]. 2017 [cit. 5.3.2018]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/indexy-spotrebitelskych-cen-inflace-brezen-2017>

ČSÚ. *Indexy spotřebitelských cen – inflace*. [online]. 2017 [cit. 5.3.2018]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/indexy-spotrebitelskych-cen-inflace>

ČSÚ. *Indexy spotřebitelských cen – inflace – 4.čtvrtletí 2017* [online]. 2017 [cit. 7.3.2018]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/vyvoj-indexu-spotrebitelskych-cen-4-ctvrtleti-2017-pvtz>

ČTK. Úřady provedly za rok... *Hospodářské noviny*. [online]. 2018 [cit. 18.3.2018]. Dostupné z: <https://byznys.ihned.cz/c1-66060270-urady-provedly-za-rok-kvuli-eet-skoro-sto-tisic-kontrol-na-pokutach-vybraly-pres-padesat-milionu-sestnact-provozoven-zavrelo>

DOTYKAČKA. [online]. 2018 [cit. 16.2.2018]. Dostupné z: <https://www.dotyacka.cz/>

HAVLÍK, Jan. Hormonální hrozba v peněžence. Bisfenol proniká do těla i z účtenek. *Technet.cz*. [online]. 2018 [cit. 20.3.2018]. Dostupné z: https://technet.idnes.cz/bpa-bisfenol-a-uctenka-termopapir-bps-dwn-/veda.aspx?c=A171103_151058_veda_mla

HEURÉKA. Pokladní tiskárny. [online]. 2018 [cit. 16.2.2018]. Dostupné z: <https://pokladni-tiskarny.heureka.cz/epson-tm-t20ii/?cs=softcom-cz-eshop-default-asp&gclid=CjwKCAiAn5r>

UBRA3EiwAUCWb2wYMzKhjzB3zjviB83vDhoCDVpwYJdoNvi_No5ckhTO9-26gtZnnn
RoC1eMQAvD_BwE

FINANČNÍ SPRÁVA. Proč evidence tržeb. *Etržby. Oficiální stránky k elektronické evidenci tržeb*. [online]. 2018 [cit. 2.1.2018]. Dostupné z: <http://www.etrzby.cz/cs/proc-e-trzby>

FINANČNÍ SPRÁVA. Zkušenosti ze zahraničí. *Etržby. Oficiální stránky k elektronické evidenci tržeb*. [online]. 2018 [cit. 15.1.2018]. Dostupné z: http://www.etrzby.cz/cs/zajimavosti_zkusenosti-ze-zahranici

FINANČNÍ SPRÁVA. Nejčastější dotazy podnikatelů. *Etržby. Oficiální stránky k elektronické evidenci tržeb*. [online]. 2018 [cit. 20.1.2018]. Dostupné z: <http://www.etrzby.cz/cs/nejcastejsi-dotazy-podnikatelu?id=1176&cat=Ostatni>

KASA FIK. EET pokladna zadarmo. *KASA FIK*. [online]. 2018 [cit. 16.2.2018]. Dostupné z: <https://www.kasafik.cz/web/cs/nejlevnejsi-eet-pokladna-pro-android-zadarmo/>

MF ČR. *Účtenkovka*. [online]. 2018 [cit. 5.2.2018]. Dostupné z: <https://www.uctenkovka.cz/ouctenkovce#uctenkovka>

MILER, Marek. EET ztížila restauracím a hospodám podvody. *Hospodářské noviny*. [online]. 2017 [cit. 10.3.2018]. Dostupné z: <https://byznys.ihned.cz/c1-65975740-eet-ztizila-restauracim-a-hospodam-podvody-majitele-priznavaji-vice-trzeb-naklady-prenesli-na-zakazniky-vyssimi-cenami>

O2 CZECH REPUBLIC. O2 eKasa. *Telefony a zařízení*. [online]. 2018 [cit. 16.2.2018]. Dostupné z: https://www.o2.cz/podnikatel/492314-ekasa/ekasa.html?_il=o2cz-cz smb-ekasa-shoplink-ekasa

O2 CZECH REPUBLIC. O2 eKasa. *Telefony a zařízení*. [online]. 2018 [cit. 16.2.2018]. Dostupné z: <https://www.o2.cz/podnikatel/ekasa-aplikace/>

OECD. The Non-Observed Economy in the System of National Accounts. [online]. 2017 [cit. 17.2.2018]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/std/na/Statistics%20Brief%2018.pdf>

RAIS, Jonáš. *Centrum ekonomických a tržních analýz*. Praha: 2015 [online]. 2018 [cit. 10.1.2018]. Dostupné z: http://eceta.cz/wpcontent/uploads/2015/11/SE_01_2015_web.pdf

ŘEZNÍČKOVÁ, Aneta. Účtenkovka zlobí. Skenování nefunguje...iDnes.cz/Ekonomika. [online]. 2018 [cit. 20.3.2018]. Dostupné z: https://ekonomika.idnes.cz/uctenkovka-eet-babis-ministerstvo-financi-fjb-/ekonomika.aspx?c=A171013_132814_ekonomika_are

SCHNEIDER, Fridrich, RACZKOWSKI Konrad, MRÓZ, Bogdan. Shadow economy and tax evasion in the EU. *Journal of Money Laundering Control*, Vol. 18 Iss: 1, s. 34 [online]. 2018 [cit. 10.1.2018]. Dostupné z: <http://www.emeraldinsight.com/doi/full/10.1108/JMLC-09-2014-0027>

SOLITEA ČESKÁ REPUBLIKA. Pokladny pro elektronickou evidenci tržeb. *Elektronická evidence od A do Z*. [online]. 2018 [cit. 16.2.2018]. Dostupné z: <http://eet.money.cz/pokladny-pro-elektronickou-evidenci-trzeb>

STÁREK, Václav. Dopis náměstkyni Hornochové – výjimky z EET. *Asociace hotelů a restaurací České republiky*. [online]. 2015 [cit. 21.2.2018]. Dostupné z: <http://www.ahrcr.cz/novinky/eet-dopis-namestkyni-hornochove-vyjimky/>

STORMWARE. Elektronický obchod. *Pohoda*. [online]. 2018 [cit. 16.2.2018]. Dostupné z: <https://www.stormware.cz/zc/eshop.aspx?product=0&line=1>

VLÁDA ČR. *Programové prohlášení vlády*. Praha: 2014 [online]. 2018 [cit. 2.1.2018]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/dulezite-dokumenty/programove_prohlaseni_unor_2014.pdf

ZACHARIÁŠOVÁ, Klára. TZ, Stanovisko AHR ČR k elektronické evidenci tržeb. *Asociace hotelů a restaurací České republiky*. [online]. 2017 [cit. 21.2.2018]. Dostupné z: http://www.ahrcr.cz/novinky/tz_stanovisko-ahr-cr-k-elektronicke-evidenci-trzeb/

ZACHARIÁŠOVÁ, Klára. TZ, AHR ČR vítá metodiku Finanční správy ke službám sdíleného ubytování. *Asociace hotelů a restaurací České republiky*. [online]. 2017 [cit.

21.2.2018]. Dostupné z: <http://www.ahrcr.cz/novinky/ahr-cr-vita-metodiky-financni-spravy-ke-sluzbam-sdileneho-ubytovani/>

ZACHARIÁŠOVÁ, Klára. První poznatky z EET. *Asociace hotelů a restaurací České republiky*. [online]. 2017 [cit. 25.2.2018]. Dostupné z: <http://www.ahrcr.cz/novinky/prvni-poznatky-z-eet/>

Legislativní zdroje

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002

ÚSTAVNÍ SOUD. *Ústavní soud zrušil „náběh“ třetí a čtvrté etapy elektronické evidence tržeb, ale samotnou evidenci neshledal protiústavní*. Brno, 2017: Ústavní soud, Brno, TZ 141/2017

Zákon č. 526/1990 Sb. Zákon o cenách

Zákon č. 455/1991 Sb. Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)

Zákon č. 563/1991 Sb. Zákon o účetnictví

Zákon č. 586/1992 Sb. Zákon České národní rady o daních z příjmů

Zákon č. 589/1992 Sb. Zákon České národní rady o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Zákon č. 592/1992 Sb. Zákon České národní rady o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění

Zákon č. 634/1992 Sb. Zákon o ochraně spotřebitele

Zákon č. 155/1995 Sb. Zákon o důchodovém pojištění

Zákon č. 48/1997 Sb. Zákon o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů

Zákon č. 235/2004 Sb. Zákon o dani z přidané hodnoty

Zákon č. 280/2009 Sb. Zákon daňový řád

Zákon č. 89/2012 Sb. Zákon občanský zákoník

Zákon č. 112/2016 Sb. Zákon o evidenci tržeb

Zákon č. 113/2016 Sb. Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evidenci tržeb

Zákon o fiskalizaci u prometu gotovinom, Zákon HR, NN 133/12, 115/16

Seznam Příloh

Příloha A – Hodnocení modelů evidence tržeb

Příloha B - Přehled růstu HDP

Příloha C – Modelace pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou zaměstnavateli,
pojišťovna Kooperativa

Příloha D - Formulář dotazníku z empirického výzkum

Přílohy

Příloha A – Hodnocení modelů evidence tržeb

Slovensko off-line model

	Body	Náklady	Přínosy	Body
A		Povinné subjekty (podnikatelé)		
1	-3	Technické vybavení (HW a SW) vybavením novým HW a SW či náklady na úpravu stávajícího SW (jednorázové i opakující se)		
2	0	Poplatky za internetové připojení		
3	-2	Servisní náklady		
4	0	Náklady na certifikát		
5	-1	Administrativní náklady (nárůst mzdových a režijních nákladů)		
6			Narovnání tržního prostředí	1
		Celkem		-5

Maďarsko hybridní model

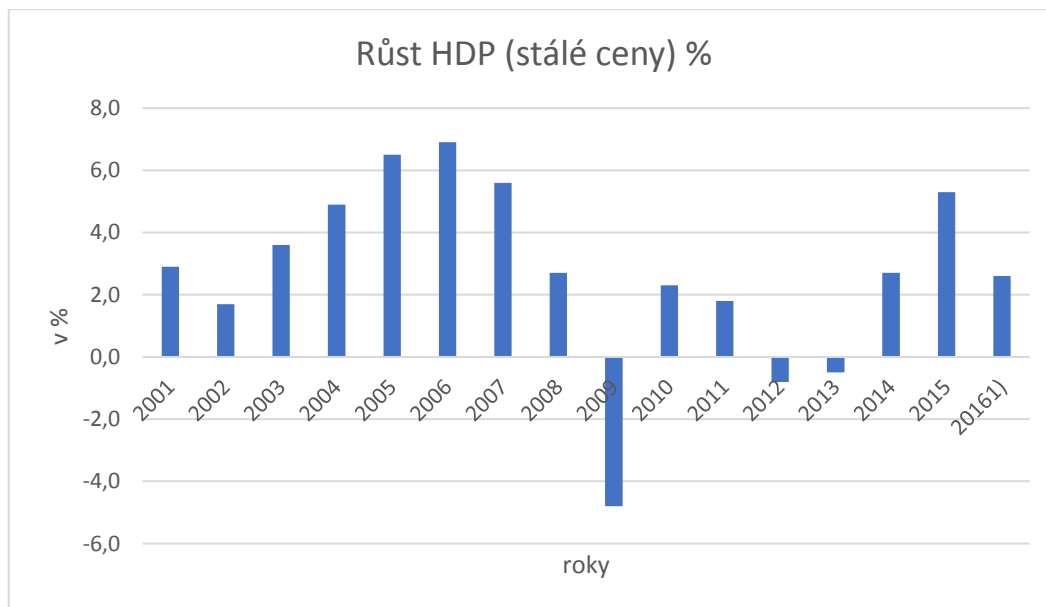
	Body	Náklady	Přínosy	Body
A		Povinné subjekty (podnikatelé)		
1	-3	Technické vybavení (HW a SW) vybavením novým HW a SW či náklady na úpravu stávajícího SW (jednorázové i opakující se)		
2	-2	Poplatky za internetové připojení		
3	-2	Servisní náklady		
4	0	Náklady na certifikát		
5	-1	Administrativní náklady (nárůst mzdových a režijních nákladů)		
6			Narovnání tržního prostředí	2
		Celkem		-6

Chorvatsko on-line model

	Body	Náklady	Přínosy	Body
A		Povinné subjekty (podnikatelé)		
1	-2	Technické vybavení (HW a SW) vybavením novým HW a SW či náklady na úpravu stávajícího SW (jednorázové i opakující se)		
2	-2	Poplatky za internetové připojení		
3	-1	Servisní náklady		
4	-1	Náklady na certifikát		
5	-1	Administrativní náklady (nárůst mzdových a režijních nákladů)		
6			Narovnání tržního prostředí	3
		Celkem		-4

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018, dle RIA (2016)

Příloha B – Přehled růstu HDP

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018, dle RIA (2016)

Příloha C – Modelace pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou zaměstnavateli, Kooperativa

Modelace pojištění odpovědností za škodu způsobenou zaměstnavateli – 1BB

ID nabídky:

Zpracoval: Ing. Magdalena Štastná Datum nabídky: 20.03.2018

Telefon: 957105105 e-mail: mstastna@koop.cz

Tento dokument není návrhem pojistitele na uzavření pojistné smlouvy a na jeho základě nevzniká závazek pojistitele.

POJISTNÍK

Titul, jméno, příjmení: **Martina Herianová** Rodné číslo:

POJIŠTĚNÝ

Shodný s pojistníkem

POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI

Povolání pojištěného: **prodavač**

Územní platnost pojištění: **Česká republika**

Vztahuje se pojištění na odpovědnost za škodu způsobenou v souvislosti s řízením dopravního prostředku? **Ne**

Spoluúčast 10 %, min. však 1 000 Kč	Zvolená varianta					
Limit pojistného plnění	100 000 Kč	150 000 Kč	200 000 Kč	250 000 Kč	300 000 Kč	350 0 00 Kč
Roční pojistné	860 Kč	1 000 Kč	1 210 Kč	1 400 Kč	1 610 Kč	1 800 Kč

400 000 Kč	450 0 00 Kč	500 000 Kč
1 980 Kč	2 140 Kč	2 280 Kč

Spoluúčast 30 %, min. však 1 000 Kč						
Limit pojistného plnění	100 000 Kč	150 000 Kč	200 000 Kč	250 000 Kč	300 000 Kč	350 0 00 Kč
Roční pojistné	620 Kč	720 Kč	870 Kč	1 000 Kč	1 150 Kč	1 280 Kč

400 000 Kč	450 0 00 Kč	500 000 Kč
1 410 Kč	1 520 Kč	1 620 Kč

DOBA POJIŠTĚNÍ A ÚDAJE O POJISTNÉM

Pojistné období: **Roční** Roční pojistné: **860 Kč**

Celkové roční pojistné po slevě: **860 Kč**

Pojistné za pojistné období: **860**

Příloha D - Formulář dotazníku z empirického výzkumu

Přínosy a negativa zavedení EET pro podnikající fyzické osoby

Dobrý den,

věnujte prosím několik minut svého času vyplnění následujícího dotazníku pro potřeby diplomové práce. O vyplnění bych požádala podnikající fyzické osoby, jejichž hlavní ekonomická činnost je z oblasti ubytování, stravování, pohostinství, maloobchodu nebo velkoobchodu a již mají povinnost elektronické evidence tržeb (EET).

- 1) Vaše hlavní ekonomická činnost je ze sektoru
  - a) Ubytování, pohostinství a stravování
  - b) Maloobchod a velkoobchod
  - c) Jiný

- 2) Máte zkušenost s tím, že po zavedení EET některý z Vašich konkurentů zvýšil svoje prodejní ceny?
  - a) ANO
  - b) NE
  - c) NEVÍM

- 3) Máte zkušenost s tím, že některý z Vašich konkurentů kvůli zavedení EET ukončil svoji činnost?
  - a) ANO
  - b) NE
  - c) NEVÍM

- 4) Jaké byly Vaše jednorázové vstupní náklady spojené se zavedením EET? (ceny včetně DPH)
  - a) Do 1.000 Kč
  - b) 1.001 Kč až 5.000 Kč
  - c) 5.001 Kč až 10.000 Kč
  - d) 10.001 Kč až 20.000 Kč
  - e) Nad 20.000 Kč

- 5) Jaké jsou Vaše zvýšené měsíční výdaje spojené s EET? (ceny včetně DPH)
  - a) 0 Kč
  - b) 1 Kč až 500 Kč
  - c) 501 Kč až 1.000 Kč
  - d) 1.001 Kč až 5.000 Kč
  - e) Nad 5.000 Kč

- 6) Bylo zavedení EET příležitostí ke zdražení Vašeho zboží / služeb?
  - a) ANO
  - b) NE
  - c) NEVÍM

- 7) Přispěla EET ve Vašem podniku k větší kontrole poctivosti zaměstnanců? (kontrolu částečně vykonávají zákazníci, kteří jsou vlivem úctenkové loterie motivováni ke shromažďování účtenek)
  - a) ANO
  - b) NE
  - c) NEVÍM

- 8) Je v celkovém souhrnu zavedení EET pro Vás spíše přínosem nebo zátěží?
  - a) PŘÍNOS
  - b) ZÁTĚŽ
  - c) NEVÍM

Abstrakt

Herianová Martina. *Přínosy a negativa zavedení elektronické evidence tržeb pro podnikající fyzické osoby v ČR*. Diplomová práce. Plzeň, 2018. 97 s. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta ekonomická.

Klíčová slova: elektronická evidence tržeb, EET, podnikatel, šedá ekonomika, daně,

Diplomová práce je zaměřena na elektronickou evidenci tržeb, jaké přínosy a negativa přinese toto opatření podnikajícím fyzickým osobám. Jedná se o aktuální téma, které má od počátku své příznivce i odpůrce. Cílem práce je identifikovat skutečné přínosy a negativa zavedení EET pro podnikatele. V současné době se povinně do EET zapojil pouze sektor ubytování a stravování a sektor maloobchod a velkoobchod, proto poznatky jsou čerpány pouze z těchto oblastí podnikání. Úvodem je popsána geneze elektronické evidence tržeb, důvody k tomuto opatření, popis dotčených daní a EET v evropském kontextu. Dále jsou uvedeny očekávané přínosy a náklady, které definovalo Ministerstvo financí ČR ve své důvodové zprávě k projektu. Skutečné klady a zápory jsou odvozené z informací z dostupných statistických dat veřejných institucí, další důležité informace jsou čerpány z dotazníkového šetření a z vlastního šetření. Výstupem je komparace očekávaných a skutečných přínosů a negativ pro podnikatele. Dalším důležitým výstupem je vyhodnocení skutečných dopadů pomocí SWOT analýzy ve formě silných a slabých stránek projektu a rovněž i příležitostí a hrozeb. Závěrem jsou shrnuty poznatky a doporučená řešení.

Abstract

Herianová Martina. *Benefits and negative aspects of introducing electronic records of sales for business individuals in the Czech Republic*. Pilsen, 2018. 97 s. Dissertation. University of West Bohemia. Faculty of Economics.

Keywords: electronic records of sales, EET, entrepreneur, shadow economy, taxes

The diploma thesis is focused on electronic records of sales, what benefits and negative aspects this measure will bring to business individuals. The aim of the thesis is to identify the real benefits and the negative aspects of the introduction of EET for entrepreneurs. Currently, only the Hotels and Catering Sector and the Retail and Wholesale Sector are involved in the EET, so lessons are learned only based on information received from these business areas. The introduction describes the genesis of electronic records of sales, the reasons leading to the implementation of this measure, the description of the taxes concerned and the EET in a European context. In addition, the expected benefits and costs which were defined by the Ministry of Finance of the Czech Republic in its explanatory report on the project are listed as well. Actual pros and cons are derived from information from available statistical data of public institutions, and other important information is drawn from the questionnaire survey and from own research. The output is a comparison of expected and real benefits and negatives aspects for entrepreneurs. Another important output is the assessment of actual impacts through the SWOT analysis in the form of strengths and weaknesses of the project as well as opportunities and threats. In conclusion, the findings and recommended solutions are summarised.